

Notulen -vastgesteld-

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	8 maart 2021
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

5

10

15

20

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. W. van Andel (CDA), dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), dhr. D.J. van den Berg (JA21), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), mw. G. Van Geffen (VVD), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mw. L. Gonggrijp (D66), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. G.J.W. Hartog (VVD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), dhr. E.W.J. Jensen (JA21), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), dhr. S. Koyuncu (DENK), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (JA21), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. A. Nanninga (JA21) dhr. N.A.L. Roosendaal (VVD), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. B.L. Vink (D66), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), mw. T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig: mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. J. Dessing (FvD) en dhr. G.H.J. Köhler (JA21),

Agenda

Paginanummer

25	1.	Opening en mededelingen	03
	2.	Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden	04
	2a	Beëdiging en installatie duo-commissielid fractie GroenLinks	12
	3a	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	13
	3b	Lijst geheimhouding PS	13
30	4.	Vaststelling notulen van de vergadering van 1 februari 2021	13
	5.	Vaststelling Strategische Statenagenda	13
	6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken	13
	7.	Voortganglijst van moties	13
	8.	Voorlopig aangemerkt als hamerstuk	13
35	8a.	Randstedelijke Rekenkamer Eerste begrotingswijziging 2021 voor zienswijze Voordracht 11-2021	14
	8b.	Subsidievaststelling op fractiebijdragen periode 15 maart 2019 t/m 14 maart 2020 Voordracht 12-2021	14
	8c.	Eerste begrotingswijziging 2021 – Voordracht 12-2021	14
40	9.	Zienswijze Kadernota 2022 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord Voordracht 10-2021	14
	10.	Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer ‘Stof tot nadenken’ Voordracht 14-2021	28
	11.	Zienswijzen concept Toekomstvisie 2030 Recreatieschap Alkmaarder- en	

45	Uitgeestermeer – Voordracht 08-2021	51
12.	Vaststellen onderzoeksagenda vervolg Regionaal OV Toekomstbeeld (ROVT)	
	Noord-Holland en Flevoland – Voordracht 13-2021	57
13.	Vragenuur	67
14.	Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten)	72
50	15. Indien aan de orde: stemming motie(s) Vreemd aan de orde van de dag	72
	16. Sluiting	77

55

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Beste Statenleden, beste Noord-Hollanders, ik open deze online-vergadering. Welkom aan de Statenleden en leden van Gedeputeerde Staten in deze online vergadering en ook
60 welkom aan alle belangstellenden die deze vergadering via de website volgen.

Ik verzoek alle deelnemers om de microfoons te dempen en uw mobiele telefoons uit te zetten. Dit is een live online-vergadering. Wees u er ook van bewust dat uw achtergrond in beeld is en dat achtergrondgeluiden worden uitgezonden.

65 Voordat ik verder ga met de mededelingen wil ik u graag meenemen in een korte overdenking. Al een jaar lang verhouden we ons tot het COVID-virus, ook in onze provincie. Dat is treurig genoeg. Soms heeft dat ziekte en dood tot gevolg. Dat vraagt van ons allemaal aanpassingsvermogen en geduld. Dat wordt, zoals u weet, dagelijks betracht. Behalve dat vandaag de laatste Provinciale Statenvergadering plaatsvindt voor de Tweede Kamer
70 verkiezingen is het vandaag ook Internationale Vrouwendag. Daarop vooruitlopend hebben wij, namens uw Staten, afgelopen vrijdag de Ribbius Peletierpenning uitgereikt aan een vrouw die een inspirerend rolmodel is in de Noord-Hollandse politiek. Dat zijn zaken die min of meer kunnen doorgaan in onze provincie. Dat is maar goed ook. Een jaar coronamaatregelen betekent ook dat er dingen niet kunnen doorgaan, of op een aangepaste manier. Onze vrijheden worden beperkt
75 en dat is nu al voor een langere periode aan de gang. Dat schuurt. In die werkelijkheid heeft de provincie Noord-Holland zich, zowel politiek als ambtelijk, flexibel getoond, zodat beleid en processen doorgang konden vinden. Ik vind dat een compliment waar. Ik ben daar trots op. Uiteraard proberen we zoveel mogelijk in contact te blijven met de mensen voor wie we ons werk doen. Dat zijn de Noord-Hollanders. Soms lukt dat en soms is er het ontbreken van een gevoel
80 van verbinding. Verbinding met de buitenwereld, maar ook de verbinding met kantoor en de politieke arena. Het is mijn stellige overtuiging dat in deze tijden de steun van de overheid onmisbaar is. Dat is ook de reden waarom uw Staten twee fondsen hebben opgericht om de gevolgen van de coronamaatregelen te verzachten. Dat is nodig, omdat er economisch, sociaal en cultureel harde klappen vallen. Er wordt veel van ons gevraagd. Door de ontregeling van onze
85 samenleving kampen veel mensen, zeker ook jongeren, met psychische problemen en gevoelens van neerslachtigheid. Laten we hopen dat het normale leven snel weer keert. Een leven waarin we de verbinding weer als vanouds voelen. Tenslotte wil de mens zich onderdeel voelen van een bezield verband. De gedeelde werkelijkheid waarin je opgenomen en gekend wordt en die verder gaat dan het eigen ik en groter is dan de mens. 's Morgens naar je werk en collega's fietsen is
90 een voorbeeld van weten en voelen dat je deel uitmaakt van zo een bezield verband. Eigenlijk net zoals het bereiken van een zonnig terras na het werk. Laten we hopen met zijn allen dat dit snel weer kan. Dank u wel.

Na deze korte inleiding gaan we verder met de vergadering.

95

Voorafgaand aan de vergadering heeft de griffier een presentiecheck gedaan.

Er is een quorum geconstateerd. Een bericht van verhindering voor deze vergadering is ontvangen van mevrouw Bezaan (PVV), de heer Köhler (JA21). We wensen hem een spoedig
100 herstel toe. De heer Dessing (FvD) is afwezig, Hij zal straks vervangen worden door de heer Dekker. Mevrouw Koning en mevrouw Van Wijnen zullen wat later inloggen. Op dit moment nemen 50 Statenleden deel aan deze vergadering. Als het goed is komen er nog twee bij.

Mocht u tussentijds de Statenvergadering moeten verlaten, meldt u zich dan wel af via het
105 chatsysteem of per mail bij de griffie, zodat de stand van het aantal aanwezigen kan worden bijgehouden.

Het Reglement van Orde hebben aangevuld voor het online vergaderen. De informatie daarover treft u aan in het addendum dat bij de vergaderstukken is gepubliceerd.

110 Wat de moties betreft kunt u vanaf nu en tijdens de hele vergadering tot aan de peiling, al uw moties per mail indienen bij de griffie, met in de cc de mede-indieners. De moties worden gepubliceerd zodra u ze officieel heeft ingediend tijdens uw bijdrage en het dictum heeft voorgelezen.

Bij alle voorgestelde besluiten en ingediende moties en amendementen wordt een peiling
115 gehouden van de uitslag via de fractievoorzitters. Behalve uiteraard als een Statenlid vraagt om hoofdelijke stemming. Na afloop van de vergadering zal een overzicht toegestuurd worden met de uitslagen, zoals die zijn opgetekend in de peiling. Door de ondertekening van de stembrief kunt de correcte weergave van uw individuele stem bevestigen. Pas nadat alle getekende stemformulieren van de Statenleden ontvangen zijn bij de Statengriffie is het besluit definitief
120 genomen. Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst. Bij ordevoorstellen zal ik de fractievoorzitters vragen of de fractie akkoord is. Daarbij telt dan het aantal zetels van de aanwezige Statenleden.

U heeft van tevoren bij de Statengriffie aangegeven bij welk onderwerp u wilt spreken.

Ik zal bij de bespreekstukken, voordat ik het woord geef aan de eerste spreker de aangemelde
125 sprekers opnoemen, zodat u dat nog kunt controleren. Het groene handje is ondertussen bekend. Als u het woord wilt voeren op een moment in de vergadering waarvoor u zich niet heeft aangemeld, bijvoorbeeld bij een ordevoorstel of een interruptie, drukt u op het groene handje dan kan ik u het woord geven. Ik zal proberen tijdens de bijdragen het debat zoveel mogelijk te stimuleren en te begeleiden. Zoals de agenda er nu uit ziet, zullen we rond 18.00 uur schorsen
130 voor een dinerpauze. Het zou mooi zijn als we de vergadering om 18.00 uur kunnen afronden. Er wordt rekening mee gehouden met een dinerpauze tussen 18.00 en 19.00 uur. Na het diner zal vanaf circa 19.00 uur de vergadering worden voortgezet. De mogelijkheid tot uitloop is aanwezig.

135 2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden

De **VOORZITTER**: Door de fractie van het CDA zijn mondelinge vragen ingediend inzake de toekomst van de bruine vloot. De fractie van ChristenUnie diende vragen in inzake de brief van Gedeputeerde Staten over het bevoegd gezag Datacenter Hollands Kroon. De fractie van SP heeft

140 mondelinge vragen ingediend over de uitlatingen van Mark Rutte met betrekking tot de
windturbines IJburg.

Die komen bij agendapunt 13 aan de orde bij het vragenuur.

Er zijn verschillende moties Vreemd aan de Orde van de Dag ingediend. Te beginnen met de
145 PvdD met de motie VOD 'Geen lobby voor versoepeling geluidsnorm'

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Politiek is het maken van keuzes. Niet altijd gemakkelijk. Niet altijd
populair, maar helder eerlijk en duidelijk. Niet altijd onbegrensd. Vaak zijn er wetten, regels,
normen of afspraken die ervoor zorgen dat de keuzeruimte niet ten koste gaat van bepaalde
150 zaken. Zaken die van dusdanig belang zijn dat ze een kader vormen, waarbinnen keuzes gemaakt
kunnen worden. Een mooi voorbeeld hiervan zijn normen en regels ten behoeve van de
leefbaarheid, veiligheid en gezondheid van onze inwoners. De aanvullingsregeling Geluid
Omgevingswet voorziet erin dat luchtvaartgeluid nu zwaarder meeweegt bij het bepalen van de
cumulatieve geluidsbelasting dan voorheen. De reden hiervan is dat in eerdere rekenregels in de
155 Wet Geluidshinder de hinderlijkheid van het luchtvaartgeluid en het aandeel daarvan in het
gecumuleerde geluid werd onderschat. Er is sprake van een aanmerkelijk hoger percentage
ernstige hinder dan voordien werd aangenomen. Het gevolg is dat het bouwen van woningen in
een groot gebied rondom Schiphol onmogelijk dreigt te worden. Dit komt doordat het akoestisch
leefklimaat in de hele regio tamelijk slecht tot zeer slecht wordt. Dus kiezen: Meer vliegen of
160 meer woningbouw? Eigenlijk best simpel. Niet daarvoor al de genoemde regels, normen of
afspraken te laten wijken. Die zijn opgesteld om de leefbaarheid, de veiligheid en de
volksgezondheid te kunnen waarborgen. Niet vragen om de situatie terug te dringen naar de tijd
dat de geluidsnormen geen recht deden aan de daadwerkelijke overlast, waaraan onze burgers
blootgesteld worden. De tijd dat niemand serieus nadacht over hoeveel vluchtbewegingen er echt
165 nodig zijn voor de connectiviteit van de regio, of voor de Nederlandse economie. De tijd dat meer
automatisch als beter werd gezien. Maakt niet uit ten koste waarvan. Die tijd begint langzaam
maar zeker aan zijn haalbaarheidsdatum te komen. De landelijke verkiezingsprogramma's van
meerdere partijen beginnen daar nu ook echt blijk van te geven. Er wordt op dit moment, voor
hen die zich afvragen waarom dit juist nu actueel is, een impactanalyse uitgevoerd naar de
170 mogelijke gevolgen van de actualisering van de rekenregel. Voorlopig geldt de oude norm weer,
die gezondheid onvoldoende meeneemt. Voor hen die denken dat onze inwoners hierom
gevraagd hebben. De inwoners van Noord-Holland zijn hier duidelijk over. Bij een
publieksonderzoek als onderdeel van de ontwikkeling van de provinciale Omgevingsvisie kenden
zij van alle 29 voorgelegde uitdagingen het laagste belang toe aan: meer vluchten mogelijk
175 maken op Schiphol. Het is maar dat u het weet. Het vervolg laat zich raden. De norm wordt
versoepeld, met dank aan de grote bestuurlijke afwegingsruimte in de Omgevingswet gaan we
woningbouw aanvaardbaar achten in de ongezonde gebieden rondom Schiphol. Geen duidelijke
keuze voor wonen in een gezonde leefomgeving. Daarom dien ik dus deze motie VOD in met het
volgende dictum.

180

Motie Vreemd aan de orde van de dag 19/08-03-21:

Geen lobby voor versoepeling geluidsnorm Omgevingswet

Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 8 maart 2021, ter behandeling van de motie vreemd aan de orde van de dag inzake geluidsnorm Omgevingswet;

185

Constaterende dat:

- *De Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet erin voorziet dat luchtvaartgeluid zwaarder meeweegt bij het bepalen van de cumulatieve geluidsbelasting dan voorheen;*
- *De reden hiervan is dat de eerdere rekenregels in de Wet geluidhinder de hinderlijkheid van het luchtvaartgeluid en het aandeel daarvan in het gecumuleerde geluid werd onderschat;*

190

Overwegende dat:

- *Het bouwen van woningen in een groot gebied rondom Schiphol hierdoor onmogelijk dreigt te worden, doordat het akoestisch leefklimaat van de hele regio hierdoor generiek als minimaal “tamelijk slecht” tot “zeer slecht” beoordeeld wordt;*
- *De BRS eind vorig jaar al in een Brandbrief aan de minister van BZK hierover haar zorgen heeft geuit omdat de facto hiermee woningbouw in de regio Schiphol op slot gaat;*
- *De BRS in haar zienswijze op de ontwerp-Aanvullingsregeling geluid vraagt om een beleidsneutrale omzetting van de regelgeving, in plaats van geluidhinder van vliegtuigen zwaarder mee te wegen dan voorheen;*
- *Het doel van de Omgevingswet het bereiken van een balans tussen het beschermen van de fysieke leefomgeving (een veilige en gezonde omgeving) en het benutten ervan (gebruiken en verder ontwikkelen van de fysieke leefomgeving op basis van maatschappelijke behoeften) is;*
- *De provinciale Omgevingsvisie uitgaat van een gezonde en veilige leefomgeving in de hele provincie;*
- *De inwoners van Noord-Holland bij een publieksonderzoek als onderdeel van de ontwikkeling van de provinciale Omgevingsvisie van alle 29 voorgelegde uitdagingen het laagste belang toekenden aan ‘meer vluchten mogelijk maken op Schiphol’;*
- *Op dit moment bestuurlijk overleg gaande is tussen het Rijk, BRS, IPO en VNG over de effecten van de aanpassing van de geluidsnorm voor luchtvaart;*
- *Op dit moment een impactanalyse wordt uitgevoerd naar de mogelijke gevolgen van de actualisering van de rekenregel luchtvaartgeluid voor de woningbouw;*
- *Het Rijk samen met BRS, IPO en VNG de resultaten daarvan gaat wegen voordat een definitief besluit wordt genomen;*

200

205

210

215

Voorts overwegende dat:

- *Een keuze dient te worden gemaakt tussen de mogelijkheid tot het bouwen van woningen of het toestaan van meer vliegbewegingen;*
- *Het oprekken van geluidsnormen om deze keuze te vermijden ten koste gaat van de leefbaarheid en de volksgezondheid;*

220

Verzoeken het College van Gedeputeerde Staten:

- *Bij de BRS ervoor te pleiten niet verder te lobbyen voor een versoepeling van de geluidsnorm voor luchtvaart in de Aanvullingsregeling geluid van de Omgevingswet;*

225

En gaan over tot de orde van de dag. Partij voor de Dieren

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorts wil ik me op deze Internationale Vrouwendag uitspreken tegen seksisme.

230

De **VOORZITTER**: Dat laatste maakt geen onderdeel uit van de motie VOD. De motie VOD maakt onderdeel uit van de beraadslagen.

235

Mevrouw **VASTENHOEW** (FvD): Er zijn heel veel zorgen omtrent de bouw van windturbines. We hebben een enorme hoeveelheid aan email en telefoontjes gekregen van inwoners uit Noord-Holland. Dat riep bij ons de vraag op van wat we kunnen doen om deze inwoners beter te informeren over wat de provincie nu doet en waar de provincie aan zet is als het gaat om het beleid op het gebied van windturbines. In juni staat de Regionale Energie Strategie (RES) op de agenda, waarbij ook in kaart wordt gebracht waar onder andere die windturbines gaan komen en ander beleid omschreven wordt. Ik denk, namens FvD en PVV, dat het goed is om de inwoners van Noord-Holland duidelijk te maken wat zij dan kunnen doen om invloed uit te oefenen op dat beleid. Daar gaat deze motie over, met het volgende dictum.

240

Motie Vreemd aan de orde van de dag 20/08-03-21:

245

Actief informeren Noord-Hollanders over invloed op windturbinebeleid

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart 2021, te Haarlem.

Constaterende dat:

250

- *Op dit moment Statenleden heel veel berichten ontvangen van Noord-Hollanders omtrent de bouw van windturbines op korte afstand van hun woning;*
- *Het voor deze Noord-Hollanders niet duidelijk is wat zij kunnen doen om invloed op beleid uit te oefenen;*
- *De provincie Noord-Holland momenteel alleen reageert en niet actief informeert.*

255

Overwegende dat:

- *Het voor inwoners van Noord-Holland volstrekt duidelijk zou moeten zijn welke mogelijkheden zij hebben om invloed om voorgenomen beleid uit te oefenen.*

260

Verzoeken Provinciale Staten om:

Op al haar kanalen een stuk te plaatsen met daarin aangegeven wat Noord-Hollanders kunnen doen om invloed op voorgenomen beleid zoals nu actueel met de windturbines uit te oefenen en hierin alle provinciale instrumenten zoals het raadgevend referendum, het burgerinitiatief en inspreken mee te nemen.

265

En gaan over tot de orde van de dag. Forum voor Democratie en PVV

De **VOORZITTER**: De motie VOD maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 270 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Honderdnegentien mega windturbines en
tweehonderdeenenzestig hectare aan zonnepanelen. Dat is wat onze provincie te wachten staat
als de Energiestrategieën gerealiseerd gaan worden. Dit gaat een onvoorstelbare impact hebben
op het aangezicht van onze provincie. Tweehonderdeenenzestig hectare. Dat is de gehele
oppervlakte van de gemeente Huizen volledig bedekt met zonnepanelen. Onvoorstelbaar.
- 275 Probeert u zich nu eens honderdnegentien windturbines voor te stellen. Dat is nog meer dan de
honderd windturbines die nu al in de Wieringermeer staan. We weten allemaal wat dat voor
aanzicht geeft. JA21 vindt het van belang dat de inwoners van Noord-Holland een realistisch en
eerlijk beeld krijgen van de gevolgen van de plaatsing van windturbines en de aanleg van
zonneparken. De plaatsing van een of meerdere windturbines, of de aanleg van een zonnepark
- 280 brengen veel gevolgen met zich mee voor de leefomgeving. Onze dringende verzoek aan
Gedeputeerde Staten is dan ook om samen met de Noord-Hollandse gemeenten zorg te dragen
voor zorgvuldige communicatie over de gevolgen van de energietransitie door middel van
realistische visualisaties, hierin als provincie Noord-Holland een faciliterende rol aan te nemen en
gemeenten actief te gaan benaderen om het visualiseren van de energietransitie vorm te geven
- 285 en Noord-Hollandse ondernemers die gespecialiseerd zijn in dergelijke visualisaties te betrekken
bij deze processen.
- Afrondend wil ik nog benadrukken dat in Overijssel eenzelfde motie unaniem is aangenomen.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 21/08-03-21:

- 290 Visualiseren gevolgen energietransitie.

*Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart 2021, te Haarlem, ter
behandeling motie vreemd aan de orde van de dag': Visualiseren gevolgen energietransitie.*

- 295 *Constateernde dat:*

- *Er op verschillende locaties, verdeeld over de provincie Noord-Holland, plannen zijn voor de
plaatsing van windturbines en de aanleg van zonneparken;*
- *De plaatsing van één of meerdere windturbines en/of de aanleg van een zonnepark veel
gevolgen met zich meebrengen voor de (leef)omgeving;*
- 300 - *Nog niet alle inwoners van Noord-Holland een duidelijk beeld hebben van de gevolgen van de
plaatsing van één of meerdere windturbines of de aanleg van een zonnepark;*
- *De primaire verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de twee Noord-Hollandse Regionale
Energie Strategieën bij de Noord-Hollandse gemeenten ligt, maar ook de provincie Noord-
Holland wel degelijk een rol heeft in dit RES-proces.*
- 305 - *Ook de directeur van het Nationaal Programma RES recent heeft aangegeven dat overheden
en bedrijven gezamenlijk inzichtelijk moeten maken hoe wind- en zonneparken het landschap
zullen veranderen.*

Overwegende dat:

- 310 - *Het van belang is dat de inwoners van Noord-Holland een realistisch en eerlijk beeld krijgen
van de gevolgen van de plaatsing van windturbines en de aanleg van zonneparken;*

- *Het visualiseren van de gevolgen van de plaatsing van windturbines en de aanleg van zonneparken kan helpen bij het creëren van een realistisch beeld bij de inwoners van Noord-Holland.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Samen met de Noord-Hollandse gemeenten zorg te dragen voor zorgvuldige communicatie over de gevolgen van de energietransitie door middel van realistische visualisaties;*
- *Hierin als provincie Noord-Holland een faciliterende rol aan te nemen en de gemeenten actief te gaan benaderen om het visualiseren van de energietransitie vorm te geven;*
- *Noord-Hollandse ondernemers die gespecialiseerd zijn in dergelijke visualisaties te betrekken bij deze processen.*

En gaan over tot de orde van de dag. JA21 Noord-Holland, Forum voor Democratie en PVV

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Sinds de wethouder Ruimtelijk Ordening in Amsterdam van plan is om zoekgebieden te zoeken om zeventien windturbines te plaatsen in Amsterdam Noord is er een volksopstand uitgebroken in Amsterdam-Noord en in de omliggende gemeenten. Die gemeenteraden hebben besloten niet mee te doen aan de zoekgebieden. De mensen zijn verontrust over hun gezondheid, de slagschaduw die er komt en die waar te nemen is bij bewoners en die daar echt dol van worden.

We hebben twee moties. Ik wil ze graag beide behandelen. Ze hebben dezelfde strekking.

Duurzaamheid staat voor iedereen hoog op de agenda. Ook 50PLUS/PvdO staat achter de doelstelling. We vragen de mogelijkheid te onderzoeken om in de provincie Noord-Holland zonnepanelen te plaatsen op bestaande wind- en geluidsschermen van de provincie. De motie is ook in Amsterdam aangeboden. Over de een gaat de provincie en over de ander de gemeente. We verzoeken u om ons te informeren over de uitkomst van het onderzoek.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 22/08-03-21

Wind- en geluidsschermen benutten voor zonnepanelen

Provinciale Staten van Provincie Noord-Holland bijeen op 8 maart 2021,

Constaterende, dat:

- *Duurzaamheid voor iedereen hoog op de agenda staat;*
- *Er in Noord-Holland een grote hoeveelheid wind- en geluidsschermen staan;*
- *Er geen ruimte en draagvlak is om windmolens te plaatsen.*

Overwegende, dat:

- *Windmolens het landschap vervuilen en daarom naar alternatieve mogelijkheden moet worden gezocht om de doelstellingen tot terugdringing van CO2 uitstoot te halen;*

355 *Van mening, dat:*

- *Het plaatsen van zonnepanelen op wind- en geluidsschermen geen effecten heeft op de leefbaarheid van de burgers.*

Roepen het college van Gedeputeerde Staten op om:

- 360
- *De mogelijkheden te onderzoeken om in de provincie Noord-Holland, zonnepanelen te plaatsen in plaats van- of op de bestaande wind- en/of geluidsschermen;*
 - *Provinciale Staten over de uitkomsten te informeren.*

En gaan over tot de orde van de dag. 50PLUS/ Partij van de Ouderen

365

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): De andere motie is dus dat inwoners van Noord-Holland in alle opties beter worden geïnformeerd over de energietransitie en dat het plaatsen van zonnepanelen op daken geen effect heeft op de leefbaarheid en een financieel voordeel in de vorm van een lagere energierekening. Dat voordeel moet rechtstreeks bij de burgers

370 terechtkomen. We roepen het college als volgt op.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 23/08-03-21

Noord-Holland windmolen vrij, iedereen een zonnepaneel erbij!

375 *Provinciale Staten van Provincie Noord-Holland bijeen op 8 maart 2021, Constaterende, dat:*

- *Er ook in Noord-Holland de komende jaren, zonder enig draagvlak bij de inwoners, enorme windturbines en zonneparken gebouwd gaan worden.*

380 *Overwegende, dat:*

- *De gemeente Amsterdam al niet voldoet aan de Europese richtlijnen die bepalen dat voor turbines van 200 meter hoog, geldt dat er minimaal 1,5 kilometer afstand tot woonwijken moet zijn;*
 - *De noodzaak voor het plaatsen van de turbines ontbreekt, aangezien de provincie Noord-*
- 385 *Holland al voldaan heeft aan de doelstelling om genoeg windenergie op te wekken;*
- *De windcoöperaties de financiële lusten hebben en de lasten bij de gewone burger liggen.*

Van mening, dat:

- *De inwoners van Noord-Holland in alle opzichten beter moeten worden van de*
- 390 *energietransitie;*
- *Het plaatsen van zonnepanelen op daken geen effecten heeft op de leefbaarheid en het financiële voordeel in de vorm van een lagere energierekening rechtstreeks bij de burgers terechtkomt.*

395 *Roepen het college van Gedeputeerde Staten op om:*

- *Gemeenten in Noord-Holland te laten stoppen met de bouw van windturbines en zonneparken en hen op te roepen de beschikbare middelen voor de energietransitie te benutten om bewoners zonnepanelen te geven.*

400 *En gaan over tot de orde van de dag. 50PLUS/Partij van de Ouderen*

De **VOORZITTER**: Als de moties ontvangen zijn door de griffie maken beide onderdeel uit van de beraadslagingen.

405 De heer **KOYUNCU** (DENK): Het is bekend dat veel gemeenten in Noord-Holland bezig zijn met het zoeken naar geschikte locaties voor het plaatsen van windturbines, zo ook in de gemeente Amsterdam. Wat de fractie van DENK daarbij opvalt is dat er in de zoektocht naar geschikte locaties louter gekeken wordt naar de gevolgen binnen de eigen grenzen. Dat terwijl windturbines zich logischerwijs niet gebonden voelen aan de gemeentelijke grenzen. De
410 buurgemeenten van Amsterdam, van Landsmeer tot Weesp, merken dan ook op dat de hoofdstad niet in gesprek gaat met hen over de schadelijke gevolgen van windturbines. Het viel ons op dat hun mening niet is meegenomen in draagvlakonderzoeken, terwijl die gemeenten wel de lasten daarvan gaan ondervinden. Het is een democratisch recht om je stem gehoord te krijgen als plannen direct invloed hebben op eigen leven. Het mag niet zo zijn dat mensen wel een
415 windturbine boven hun dak krijgen, maar er niets van mogen vinden. Daarom wordt samen met JA21 de volgende motie VOD ingediend.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 24 /08-03-21

Betrek buurgemeenten ook bij het meten van draagvlak over het plaatsen van windturbines

420

Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 08 maart 2021, kennisgenomen hebbende van de discussie over windturbines

Constaterende dat:

- 425
- *Bij het meten van draagvlak over het plaatsen van windturbines er alleen gekeken is naar de bewoners van het zoekgebied zelf;*
 - *Hoe bewoners (die in buurgemeenten wonen) denken over de mogelijke plaatsing van windturbines direct aan hun grenzen is niet onderzocht terwijl het óók directe gevolgen heeft op hun leefomgeving.*

430

Verder constaterende dat:

- *Sommige gemeenten hun zorgen hebben geuit over de gebrekkige afstemming met hun buurgemeenten inzake het zoeken van zoekgebieden.*

435 *Overwegende dat:*

- *De reeds uitgevoerde draagvlakonderzoeken ontoereikend zijn, omdat het niet de meningen heeft gepeild van bewoners van buurgemeenten, die ook moeten leven met de gevolgen van het plaatsen van windturbines;*

- 440 - *Het een democratisch recht is om je stem gehoord te laten krijgen als het direct invloed heeft op je eigen leven.*

Verzoeken het college:

- 445 - *Om bij gemeenten sterk aan te dringen op goede en adequate afstemming tussen de aangrenzende buurgemeenten van de zoekgebieden.*
- *Daarover terug te rapporteren aan de Provinciale Staten.*

En gaan over tot de orde van de dag. DENK en JA21

450 De heer **KOYUNCU** (DENK): Voorzitter, ik wil u bedanken voor de mooie woorden van zojuist. Ook mijn fractie vraagt aandacht voor gendergelijkheid en spreekt zich uit tegen seksisme.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Zijn er nog andere fracties die een motie Vreemd aan de Orde van de Dag willen indienen? Nee.

De stemming over de zes moties vindt plaats aan het eind van de vergadering.

455 Dan is de vraag of er nog iemand het woord wenst over de agenda, die voorligt. Zo niet dan is de agenda conform het voorstel van het Presidium vastgesteld.

2a. Beëdiging en installatie duo-commissielid fractie GroenLinks

460 De **VOORZITTER**: De fractie van GroenLinks heeft mevrouw Bwefar als duo-commissielid bij mij voorgedragen.

Op grond van artikel 61lid 4 van het Reglement van Orde voor onze vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies dient een commissielid, dat geen lid van Provinciale Staten is, in deze vergadering in handen van de voorzitter de eed of de belofte af te leggen. Ik ga u nu in de gelegenheid stellen om dat te doen. Als ik straks uw naam noem dan kunt u uitspreken de woorden: Dat verklaar en beloof ik. Dan ga ik eerst de formule van de verklaring en de belofte voorlezen. "Ik verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen."

470 Mevrouw **BWEFAR** (GL): Dat verklaar en beloof ik.

475 De **VOORZITTER**: Van harte gefeliciteerd met uw duo-commissielidmaatschap. Ik hoop dat u een heel fijne tijd gaat hebben in de Provinciale Staten van Noord-Holland. Het is lastig online feliciteren. Als het goed is, ontvangt u een boeket bloemen, of heeft u die al ontvangen. In de chatfunctie kunt u lezen dat alle Statenleden en duo-commissieleden u van harte welkom heten en ook feliciteren.

480

Mevrouw **BWEFAR** (GL): Dank u allen.

485 **3a. Bekrachtiging besluit Gedeputeerde Staten inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.**

De **VOORZITTER**: Er is geen stuk ter bekrachtiging binnengekomen.

490 **3b. Lijst geheimhouding Provinciale Staten**

De **VOORZITTER**: Van punt 2017-05 op de lijst van geheime stukken is de geheimhouding opgeheven bij besluit van Gedeputeerde Staten van 16 februari 2021. Het betreft bijlage 3, de vaststellingsovereenkomst met Heijmans over de N23. Een en ander staat ook aangegeven op de lijst geheime stukken, die bij de vergaderstukken is gepubliceerd. Dit punt zal na de
495 Statenvergadering van de lijst worden afgehaald. Verder zijn door de griffie geen opmerkingen ontvangen. Ik vraag na of iemand toch nog over de lijst geheime stukken het woord wenst te voeren. Als dat niet het geval is, dan stel ik voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

500 **4. Vaststelling notulen van de vergadering van 1 februari 2021**

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand het woord? Zo niet, dan zijn de notulen hierbij vastgesteld.

505 **5. Vaststelling Strategische Statenagenda**

De **VOORZITTER**: Wenst iemand het woord? Dat is niet het geval. Daarmee is de agenda vastgesteld.

510 **6. Vaststelling lijst ingekomen stukken**

De **VOORZITTER**: Er zijn door de griffie geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand hierover het woord? Dat is ook niet het geval. Dan is over de afdoening van de brieven conform het voorstel van het Presidium besloten.

515 **7. Voortgangslijst van moties**

De **VOORZITTER**: Daarover heeft de griffie geen opmerkingen ontvangen. Wenst iemand daarover nog het woord te voeren? Zo niet, dan stel ik voor de lijst vast te stellen.

520 **8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk**

De **VOORZITTER**: Het Presidium adviseert om in te stemmen met de hierna te noemen voordrachten en deze als hamerstuk te behandelen.
Verlangt iemand hoofdelijke stemming of een stemverklaring?

525

8a. Randstedelijke Rekenkamer Eerste Begrotingswijziging 2021 (Voordracht 09-2021)

**8b. Subsidievaststelling op fractiebijdragen periode 15 maart 2019 t/m 14 maart 2020
Voordracht 11-2021**

530

8c. Eerste begrotingswijziging 2021 – Voordracht 12-2021

De **VOORZITTER**: Een stemverklaring van de heer Deen.

535

De heer **DEEN** (PVV): Wij worden geacht tegen voordracht 12 te hebben gestemd. We kunnen niet instemmen met dit besluit, omdat in deze begrotingswijziging vele miljoenen euro's worden vrijgemaakt voor duurzaamheid, het zogenaamde stikstofprobleem en gecreëerde natuur. Daar vinden wij, zoals inmiddels bekend, nut en noodzaak voor ontbreken.

540

De heer **JENSEN** (JA21): Ik sluit me aan bij de verklaring van de heer Deen met dezelfde argumenten.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Deen.

545

De **VOORZITTER**: Verder nog stemverklaringen? Wenst iemand aantekening? Zo niet dan zijn de besluiten behorende bij 8a tot en met 8c aangenomen, uiteraard met inachtneming van de stemverklaringen, die zojuist zijn afgelegd.

**9. Zienswijze Kadernota 2022 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
Voordracht 10-2021**

550

De **VOORZITTER**: Zoals u weet doen we bij moties, amendementen en de voordracht doen we een peiling van de stemmen via de fractievoorzitters. Als er amendementen zijn ingediend, dan zullen we die eerst samen met de moties peilen. Daarna volgt een nieuwe peiling van de stemmen voor de voordracht. Uiteindelijk zullen na afloop van de vergadering, via stembrieven, die stemmen worden bekrachtigd, zodat via de openbare besluitenlijst het besluit wordt genomen.

555

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Partij voor de Dieren heeft constant om meer actie gevraagd als het gaat om de omgevingsdiensten. Telkens was het antwoord: "*Het gaat goed. We zorgen voor voldoende capaciteit. De Omgevingsdienst heeft alle expertise.*" Keer op keer blijkt het toch niet helemaal goed te gaan. Het laatste rapport van Adviescommissie Van Aartsen concludeert dat er onder andere sprake is van gebrek aan capaciteit en geld bij de omgevingsdiensten. Ook zijn de omgevingsdiensten niet goed voorbereid op de toekomst, waarbij de Omgevingswet het werk van de omgevingsdiensten nog complexer maakt. Die Omgevingswet wordt een paradigma wisseling genoemd, waarbij het goed functioneren van de omgevingsdiensten op alle niveaus van levensbelang is. Nu worden Provinciale Staten specifiek gevraagd om iets over de financiële en

560

565

beleidsmatige kaders van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord mee te geven. Het is ook een startsein voor de begroting 2022. Dit is het moment voor Provinciale Staten. Daarom doen we twee voorstellen. Eerst gaat het om een bijdrage voor de omgevingsadviseurs. De provincie wordt gevraagd om slechts 37% mee te betalen aan de drie extra fte voor hulp bij het opstellen van complexe omgevingsstukken. Het is niet het goede signaal om daar juist nu moeilijk over te doen en naar nog meer sociaal belang te zoeken. De scheidslijn tussen gemeentelijk en provinciaal belang wordt met de Omgevingswet nog dunner. Een zienswijze is een belangrijk signaal vanuit de provincie. Gezien de gigantische uitdagingen waar de omgevingsdiensten en gemeenten voor staan in het kader van de Omgevingswet zou de nadruk erop moeten liggen dat we als provincie zoveel mogelijk bijdragen aan het oplossen ervan. In de huidige zienswijze is daar net iets te weinig over opgenomen. Daarom het volgende amendement, dat mede wordt ingediend namens de SP, CDA en DENK. We bedanken de fracties hierbij. Een mooie vorm van samenwerking die rechts en links de scheidslijnen overstijgt, voor het algemeen goed.

Amendement 15/08-03-21

Ruimhartig bijdragen aan capaciteit OD

Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op maandag 8 maart '21, ter behandeling van de voordracht Zienswijze Kadernota 2022 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN);

Besluiten in bovengenoemde ontwerpbesluit: het eerste punt uit de zienswijze te schrappen, zijnde de tekst:

“De OD NHN acht het noodzakelijk dat wanneer de Omgevingswet is ingevoerd 6 fte aan omgevingsadviseur werkzaam zijn bij de OD. De omgevingsadviseurs zullen de deelnemers o.a. moeten adviseren bij het opstellen van omgevingsvisies, omgevingsplannen en complexe vergunningsaanvragen. Financiering van deze 6 fte wordt voor 3 fte opgevangen in de lopende (milieu)begroting. Voor de overige 3 fte wordt gevraagd om een bedrag van € 300.000 per jaar, te verdelen over alle deelnemers. De provincie wordt gevraagd voor 37% mee te betalen. De huidige onderbouwing in verschillende beleidstukken voor de vergadering van algemeen bestuur op 9 december 2020, is onzes inziens te veel gericht op de gemeenten en laat niet goed de toegevoegde waarde zien voor de provincie. Daarnaast geeft de OD NHN zelf aan dat de omgevingsadviseur gezien moet worden als een rol en niet als een functie.

Wij gaan graag in gesprek met de OD NHN over de rol van de omgevingsadviseur en de advisering vooral op het gebied van natuur. Op basis van de opgedane ervaringen in 2021 zullen wij een nieuw en goed onderbouwd voorstel op zijn merites beoordelen.”

En te vervangen door de tekst:

“De provincie staat positief tegenover het inzetten van omgevingsadviseurs door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord in het kader van de Omgevingswet.”

Toelichting

- 610 *Recent is door een adviescommissie onder leiding van Jozias van Aartsen een vernietigend rapport uitgebracht over het functioneren van de omgevingsdiensten. Onder andere gebrek aan capaciteit en financiële middelen gaat nu ten koste van bescherming van de kwetsbare leefomgeving. Er is niet goed voorbereid op de toekomst en door de Omgevingswet wordt het werk van de omgevingsdienst complexer.*
- 615 *De OD's staan voor een grote omslag in werken wanneer de Omgevingswet ingaat. Een paradigmawisseling wordt het ook genoemd: van bescherming van de fysieke leefomgeving via een werende benadering van activiteiten, naar een beleidscyclus, waarin de continue zorg voor de kwaliteit van de leefomgeving centraal staat en ruimte bestaat voor ontwikkeling van activiteiten. Bestuurders en ambtenaren komt de lastige verantwoordelijkheid toe om deze 'balans tussen*
- 620 *beschermen en benutten' te realiseren. Hoe bijvoorbeeld om te gaan met 'gebruiksruimte'. Het is heel belangrijk dat de Omgevingswet goed wordt uitgevoerd. In die zin is 6 fte niet eens zo veel. Daarnaast helpt het de provincie ook als gemeenten de Omgevingswet goed uitvoeren. Zij dragen immers in grote mate bij aan doelen van de provincie, zoals robuuste natuur, natuurinclusieve landbouw, ruimtelijke kwaliteit, schone lucht en gezonde economie. Het*
- 625 *bovengenoemde punt uit de zienswijze is dus al met al ongepast en dient geschrapt te worden. Ruimte voor praten met de OD heeft de provincie los hiervan uiteraard altijd.*
- Partij voor de Dieren, SP en CDA*

- Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Praten, kunnen Gedeputeerde Staten als opdrachtgever, met de
- 630 *omgevingsdienst altijd. Dus die optie blijft.*
- Tot slot, gaat het over ons laatste voorstel. Verlening van ontheffing vergunning gaat bij de omgevingsdienst steeds op basis van informatie van de aanvrager. De omgevingsdienst kijkt naar de aangeleverde stukken, maar doet vaak zelf geen onderzoek. Follow the money heeft in kaart gebracht hoe onder dit leunen op de gegevens van de aanvrager, kwetsbare waarden als natuur
- 635 *het bijna altijd verliezen van de economische belangen. In dit amendement wordt de omgevingsdienst slechts gevraagd te kijken naar mogelijkheden voor organisaties om bij grote twijfels contra expertise bij de omgevingsdienst aan te vragen. Dan hebben we straks als Provinciale Staten een stuk om het diepgaand over te hebben. Dit idee is eerder opgeworpen vanuit verschillende partijen in Provinciale Staten. Daarbij wezen Gedeputeerde Staten erop dat*
- 640 *dit het beste kan worden besproken als de omgevingsdiensten zelf op de agenda staan. De Kadernota is een mooi moment om dit te vragen en richting de omgevingsdienst alvast op te werpen. Vandaar het volgende amendement, dat mede wordt ingediend door de SP.*

Amendement 16/08-03-21

- 645 *Pilot onafhankelijk onderzoek Omgevingsdienst ter bescherming van gezondheid en natuur Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op maandag 8 maart '21, ter behandeling van de voordracht Zienswijze Kadernota 2022 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;*
- 650 *Besluiten in bovengenoemd ontwerpbesluit: aan de tekst:*
- "De zienswijze op de voorgestelde kadernota 2022 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) vast te stellen." de volgende zin toe te voegen:*

“Met inachtneming van de navolgende vraag aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord om te onderzoeken:

- 655 - *Hoe in toekomstige situaties, waarbij kwetsbare belangen als natuur en gezondheid in het geding zijn, én er grote twijfels zijn vanuit maatschappelijke organisaties, er (naast de informatie van de aanvrager) op verzoek van die organisaties contra-expertise of eigen onderzoek door OD ingeschakeld kan worden om tot een volledig geïnformeerd besluit te kunnen komen,*
- 660 - *Hoeveel (gehonoreerde) verzoeken de OD per jaar verwacht en welke kosten daaraan verbonden zijn;*
- *En de resultaten van die verkenning zodra mogelijk toe te sturen aan PS.”*

Toelichting

- 665 *Omgevingsdiensten baseren zich bij het beoordelen van aanvragen voor een vergunning of ontheffing namens GS steeds op informatie van de aanvrager. De OD NHN kijkt zelf kritisch naar de aangeleverde gegevens, maar doet zelf vaak geen onderzoek. Follow the Money heeft in kaart gebracht hoe, door o.a. het leunen op de gegevens van de aanvrager, natuur het bijna altijd verliest van economische belangen en onvoldoende wordt beschermd. Daarnaast is recent door*
- 670 *een adviescommissie onder leiding van Jozias van Aartsen een vernietigend rapport uitgebracht over het functioneren van de omgevingsdiensten. Onder andere gebrek aan capaciteit en financiële middelen gaat nu ten koste van bescherming van de kwetsbare leefomgeving. Er is niet goed voorbereid op de toekomst en door de Omgevingswet wordt het werk van de omgevingsdienst complexer.*
- 675 *In dit amendement wordt de OD NHN gevraagd te kijken of het mogelijk is om in toekomstige situaties waarbij kwetsbare belangen als natuur en gezondheid in het geding zijn, én er grote twijfels zijn vanuit maatschappelijke organisaties, extra onafhankelijk onderzoek vanuit de OD zelf te doen of een contra-expertise te laten uitvoeren, en hoeveel geld dat kost.*
- 680 *Dit idee is eerder opgeworpen vanuit verschillende partijen in de Provinciale Staten. Daarbij wezen GS erop dat dit het beste kan worden besproken als de OD's zelf op de agenda staan. De kadernota is een mooi moment om deze vragen richting de Omgevingsdienst in te dienen, omdat het budget van de Omgevingsdienst hierin aan de orde is.*
- PvdD Noord-Holland en SP*

- 685 De **VOORZITTER**: Beide amendementen maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **HEIJNEN** (CDA): Het CDA maakt zich zorgen over de capaciteit van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, maar ook van andere omgevingsdiensten actief in onze provincie. We hebben daar eerder bij de Provinciale Kadernota ook al extra geld voor vrij gemaakt. In dit geval
- 690 zien wij een meerwaarde van de rol en de functie van fte van de omgevingsadviseurs, ook indachtig het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer over de rol van de omgevingsdienst bij Tata; weliswaar een andere omgevingsdienst, maar ook daar kan die functie van omgevingsadviseur een grote meerwaarde zijn. Wij zijn daarom mede-indiener van het door zojuist door de PvdD ingebrachte amendement, om ruimhartig om te gaan met de capaciteit van
- 695 de omgevingsdienst in het bijzonder die van de rol van de omgevingsadviseur.

De rest van de zienswijze is akkoord.

De **VOORZITTER**: Dan geef ik het woord aan mevrouw Er van GroenLinks.

700 Mevrouw **ER** (GL): GL kan zich vinden in deze zienswijze van Gedeputeerde Staten bij de Kadernota. Wel blijkt uit het vorige week gepubliceerde rapport van de commissie Van Aartsen dat er nog heel veel misgaat bij de omgevingsdiensten en dat verbetering noodzakelijk is. In de commissie NLG is door Gedeputeerde Staten al de toezegging gedaan dat er een technische briefing komt, waarin we bijvoorbeeld vragen kunnen stellen over de procedure van de
705 omgevingsdienst. We zouden ook graag de toezegging van Gedeputeerde Staten willen dat we na deze technische briefing ook het rapport van Van Aartsen kunnen bespreken, waarbij we de problemen en de nodige verbeteringen kunnen benoemen.

De **VOORZITTER**: Ondertussen heeft mevrouw Koning van het CDA zich aangemeld als aanwezig.
710 Ik geef het woord aan mevrouw Jellema.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): In de commissie NLG van enige tijd geleden heb ik al aangegeven dat ik de overwegingen van de gedeputeerde goed begrijp om niet 'zomaar' op het verzoek tot het aanstellen van nieuwe omgevingsmanagers en personeel voor data-analyse kan ingaan. Dat
715 begrijp ik. De PvdA heeft in de commissievergadering van 8 februari jl. wel verondersteld dat het verzoek ook niet al te snel terzijde zou moeten worden geschoven, gezien het spreekwoordelijke oog van de storm, waarin veel omgevingsdiensten zich op dit moment bevinden, ook Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De gedeputeerde heeft aangegeven in de commissie dat het pas het overwegen waard kan zijn op het moment dat er een goede onderbouwing komt van
720 wat er nu precies de bedoeling is van de drie extra fte. Is die onderbouwing inmiddels ontvangen? Zo ja, wanneer volgt het gesprek dat de gedeputeerde met de omgevingsdienst wil aangaan over de rol of over meer omgevingsadviseurs? Als de onderbouwing nog niet is ontvangen, wat wil de gedeputeerde hier dan verder op ondernemen?

725 De **VOORZITTER**: Een interruptie door Statenlid Kostić.

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Begrijpt mevrouw Jellema dat dit het moment is voor Provinciale Staten om kaders mee te geven? In dat licht, wil mevrouw Jellema richting Gedeputeerde Staten en de omgevingsdienst meegeven dat we ruimhartig moeten omgaan met het faciliteren van de
730 omgevingsdiensten in het doen van hun werk?

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): U schuift nu heel veel dingen onder eenzelfde vraag. Ik ben het met u eens dat er voor mij ook niet zo een 'Mexicaanse muur' tussen de gemeenten en de provincie moet staan. We moeten hierin eendrachtig optrekken. Zo had ik iets voor mijn tweede termijn,
735 maar dit is afhankelijk van beantwoording door Gedeputeerde Staten. Ja, ik denk dat nu het moment is, maar ik wacht eerst het antwoord van gedeputeerde Stigter af. Ik verwijs naar wat het CDA zojuist heeft gezegd. Ik denk dat ze daar een punt hebben. Er staan achter deze omgevingsdienst nog vier andere omgevingsdiensten. We moeten daar heel secuur

naar kijken. Ik wil graag eerst het antwoord van de gedeputeerde. Als de gedeputeerde het
740 gesprek snel wil aangaan, dan gaan we daar eerst op wachten, wat onze partij betreft.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Heijnen.

745 De heer **HEIJNEN** (CDA): Het is altijd fijn om te horen dat de PvdA, mevrouw Jellema, haar steun uitspreekt voor de woorden die ik uitspreek. Wil zij ook het amendement, dat wij mede indienen, steunen, omdat het juist precies dit vraagt? Als wij het in de zienswijze laten staan, zoals het nu staat, geven we eigenlijk de kaderstellende rol niet mee. Is mevrouw Jellema bereid om het amendement te steunen?

750 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Nee, dat ben ik vooralsnog niet van plan, omdat het amendement een heel groot stuk wegstreept uit de oorspronkelijke zienswijze, waarin bijvoorbeeld ook staat dat het gesprek zou moeten worden aangegaan, er een onderbouwing vanuit de omgevingsdienst moet komen. Daarin verwacht ik een goed en helder antwoord van de gedeputeerde.

755 Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Er is een andere vraag uitgelokt door mevrouw Jellema. Ze zegt dat we te veel schrappen en dat de mogelijkheid voor een gesprek wegblijft, maar dat hebben we juist in de toelichting gezegd en ook in mijn bijdrage. Dat wil ik vooral mededelen. De mogelijkheid tot een gesprek blijft er altijd, want Gedeputeerde Staten zijn de opdrachtgever voor de omgevingsdienst. Dat nemen we helemaal niet weg. Even ter verduidelijking.

760

De **VOORZITTER**: Gaat u verder, mevrouw Jellema.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik was klaar, voorzitter.

765 Mevrouw **ALBERTS** (SP): Het lijkt om een simpele Kadernota te gaan, waarop de zienswijze wordt ingediend. Er wordt gesproken dat er meer geld moet worden uitgegeven, vanwege capaciteitsproblemen en te weinig hooggeschoolde mensen. Ondertussen blijkt dat het probleem veel erger is dan alleen te weinig geld en voldoende personeel. We hebben het rapport van Commissie Van Aartsen onder ogen gekregen. Daar staat in dat het slecht gesteld is met het
770 stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het ontbreekt de omgevingsdiensten aan kennis en doorzettingsmacht. Het Rijk voert geen overkoepelende regie. Doordat het stelsel niet functioneert zoals bedoeld, ontstaat verwijtbare schade.

Dus niet alleen maar geld en hooggeschoolde mensen, maar ook weinig doorzettingsmacht en overkoepelende regie van het Rijk. Kortom, buitengewoon schokkend. Als men dan bedenkt dat
775 wij grote vervuilers hebben in de provincie, zoals Tata Steel, Olam of wie dan ook, dat tot nu toe is onvoldoende gecontroleerd en onvoldoende ingegrepen, of pas na heel veel inspanningen van inwoners en lokale volksvertegenwoordigers, dan weet je dat we met een probleem zitten. Al heel lang voert de SP een strijd voor schone industrie, veilige industrie, de gezondheid van inwoners, behoud van natuur en biodiversiteit. Juist de omgevingsdiensten zouden daar een goede hulp bij
780 zijn. Dat is tot nu toe niet gebleken. Dat is verschrikkelijk jammer. Daarom heeft de SP samen met de PvdD een amendement ingediend, omdat het beter moet. Dat kost natuurlijk geld. Dat is

waar, maar dat moeten we ervoor over hebben. Het gaat om veel meer dan alleen maar, wat ik net heb opgenoemd. Het is vooral de gezondheid, de omgeving, de natuur voor de mensen. Daar moeten we bloedzuinig op zijn. Vandaar de amendementen.

785

Maidenspeech

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Naast indexatie komt er nu extra geld voor in totaal twaalf extra medewerkers, waarmee de organisatie en de provincie menen dat dit voldoende moet zijn om adequaat de taken uit te kunnen voeren door de omgevingsdienst. De VVD kan zich vinden in de

790 zienswijze en wil geen vrijbrief geven voor meer uitgaven, die niet voldoende zijn onderbouwd. Het amendement steunen we niet.

De **VOORZITTER**: Dan heb ik alle aangemelde sprekers gehad. Ik geef het woord aan gedeputeerde Stigter.

795

Beantwoording in eerste termijn door Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **STIGTER**: Allereerst dank voor de grote hoeveelheden vragen over deze Kadernota. Het is duidelijk dat de omgevingsdiensten een belangrijke rol spelen bij de uitvoering van provinciaal beleid. Het is goed dat de Statenleden daarbij nauw betrokken zijn. Evenzeer zijn we dat van Gedeputeerde Staten. Dat is ook de reden dat we in het verleden herhaaldelijk een aantal investeringen hebben gedaan, richting de omgevingsdiensten. Daar werd ook aan gerefereerd. De capaciteit is toegenomen bij Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. We hebben het ook heel specifiek ingericht rondom de Omgevingswet. Dat vraagt veel van gemeenten, provincies en

800 daarmee ook de omgevingsdienst. Daarop zijn omgevingstafels ingericht, waaraan extra capaciteit is toegevoegd. U heeft kunnen zien dat wij ook ruimhartig dit traineeprogramma ondersteunen. Dit even qua beeld hoe wij het belang van de omgevingsdienst interpreteren. Tegelijkertijd en daar gaat de discussie over, vraagt iedere extra investering om daar extra geld naar toe te brengen. Op het moment dat er een voorstel ligt in de Kadernota, waarvan wij de

805 inhoudelijke onderbouwing onvoldoende vinden -en dat was in het geval van de omgevingsadviseurs om een aantal redenen- dan is dat de reden dat wij in de zienswijze hebben aangegeven dat we de onderbouwing voor die extra adviseurs, ten opzichte van wat we in het verleden extra hebben gedaan, onvoldoende vinden en om die reden niet kunnen meegaan met het verzoek om daarvoor extra middelen vrij te maken. Daarmee heeft het college niet een

810 definitief nee willen laten horen op het totaal. We hebben gereageerd dat de onderbouwing voor nu onvoldoende is op dat vlak. Ik heb daarmee een aantal vragen op dat punt beantwoord. Ik zal aan het eind van mijn betoog concreet op de amendementen ingaan.

815

Mevrouw Er vroeg hoe het college aankijkt tegen het rapport van Van Aartsen. Dat kwam bij een aantal andere inbrengen terug. Van Aartsen heeft een fundamenteel rapport afgeleverd met een

820 aantal fundamentele vragen en opmerkingen, ook over het stelsel. Ik denk dat het te vroeg is om daar nu in deze vergadering, aan de hand van een Kadernota van één omgevingsdienst, op te reageren. Helder is wel dat er een aantal vraagstukken naar boven komt, waarover we met u als Staten het gesprek aan zullen gaan en zeker ook met het Kabinet. Het raakt ook de financiering

van het stelsel. Het is een van de onderdelen waar de heer Van Aartsen ons ook op heeft geadviseerd.

Het vervolgproces ziet er als volgt uit. Op basis van de Kadernota kennen we het verhaal zoals dat tot nu toe is in de onderbouwing van de omgevingsadviseurs. Dat is het enige wat we op dit moment voor handen hebben. De verschillende zienswijzen, zoals die vanuit gemeenten en ook de provincie zijn opgesteld, zullen worden verstuurd en behandeld in het Algemeen bestuur van de omgevingsdienst. Op basis van die verschillende zienswijzen zal de omgevingsdienst met een reactie en soms ook nadere onderbouwing komen van de Kadernota. Dat kan een moment zijn voor de provincie en andere partijen om ons te heroriënteren op het standpunt dat we innemen ten aanzien van de zienswijze.

Dan kom ik bij de twee amendementen. Ik moet amendement 15 ('Ruimhartig bijdragen aan capaciteit OD') ontraden, omdat er geen dekking is aangedragen. Nogmaals, wij onderkennen het belang van een tijdige, goede voorbereiding op de Omgevingswet. Daarover is geen misverstand, maar de onderbouwing voor deze adviseurs vonden wij onvoldoende. Om die reden is de zienswijze ingediend en is dat nog steeds het standpunt van Gedeputeerde Staten om zorgvuldig om te gaan met voorstellen voor middelen op dat vlak. Het is nu aan de omgevingsdienst om te komen met een nadere onderbouwing op dit punt.

Amendement 16 ('Pilot onafhankelijk onderzoek omgevingsdienst ter bescherming van gezondheid en natuur') wordt ook ontraden. We weten dat er hoge kosten zijn gemoeid met dit type onderzoek. We hebben dat eerder bekeken aan de hand van één casus rondom het Circuit Zandvoort. Toen was de inschatting anderhalf miljoen euro. Het gaat over substantieel hoge bedragen. Er gaat ook een mate van rechtsongelijkheid ontstaan. Welke maatschappelijke organisaties kunnen hier wel en welke maatschappelijke organisaties kunnen hier geen gebruik van maken? Kunnen individuele burgers hiervan wel of geen gebruikmaken? Geldt dit nu wel voor Omgevingsdienst Noord-Holland Noord? Er zijn nogal wat vragen ten aanzien van gelijkheid op dat totaal. Het ondergraaft een beetje hoe het huidige VTH-systeem werkt met de omgevingsdiensten, die op basis van geldende wet- en regelgeving activiteiten toetsen.

Dat is primair het werk van een omgevingsdienst. Op basis daarvan wordt het ook begroot. Dat ondergraaft je op dat vlak met deze werkwijze. Het zou kunnen dat er de komende tijd stevig wordt gediscussieerd over de positie van de omgevingsdiensten aan de hand van het rapport van Van Aartsen. Ik zou willen aanraden om dat gesprek aan te gaan op basis van het gesprek over het advies van Van Aartsen en niet aan de hand van een Kadernota van één omgevingsdienst.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door Statenlid Kostiç.

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Allereerst wil ik vaststellen dat het dit het moment is voor Provinciale Staten om juist kaders mee te geven voor deze omgevingsdienst. U zegt bij het eerste amendement over de omgevingsadviseurs dat er geen dekking is. Begrijpt u dat nu de boodschap wordt afgegeven: "We gaan streng kijken naar waar jullie eigenlijk om vragen.", terwijl in de zienswijze niets staat over de grote problemen waar deze en andere omgevingsdiensten nu mee te maken hebben? Is het niet gek dat daarover niets vermeld staat?

Gedeputeerde **STIGTER**: Volgens mij onderschrijven wij met de reactie op de Kadernota voor een heel groot deel de werkzaamheden van de omgevingsdiensten. Dat laten we ook zien in onder andere onze steun voor een extra programma op dit vlak. Het enige wat we doen is dat we onderkennen dat er heel veel werk valt te doen ten aanzien van de voorbereiding door

870 gemeenten en omgevingsdiensten op de Omgevingswet. Het verhaal dat er nu ligt om te komen tot extra omgevingsadviseurs ten opzichte van wat we de afgelopen tijd hebben gedaan, vinden wij onvoldoende. Dan hebben we ook een taak om zorgvuldig om te gaan met de besteding van provinciale middelen.

875 Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Over het andere amendement zegt u dat er nog gekeken moet worden naar de mogelijkheden. Ik wil wel benadrukken dat we het daarom juist technisch hebben laten toetsen door ambtenaren. In die zin is het wel uitvoerbaar, omdat we slechts vragen om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Wij en ambtenaren weten het niet precies. Laten we daarnaar kijken, zodat we uiteindelijk een stuk hebben met of zonder mogelijkheden, waarover

880 we echt iets inhoudelijks kunnen zeggen. Dat is mijn enige vraag. Waarom is dat zo moeilijk?

Gedeputeerde **STIGTER**: Je wilt pas onderzoeken als je enige vorm van haalbaarheid ziet. Op het moment dat je aan de voorkant al ziet dat er enorme kosten mee gemoeid zijn, maar evenzeer dat er vragen aan de orde zijn ten aanzien van rechtsgelijkheid voor het voorstel en dat het

885 fundamenteel indruist tegen de manier waarop het VTH-stelsel moet werken, is het de vraag of je dat nog helemaal moet gaan verkennen, terwijl je eigenlijk het antwoord aan de voorkant al weet. Dat is de reden dat ik dit amendement in de huidige vorm ontraad.

De **VOORZITTER**: Dan is er een interruptie door de heer Klein.

890 De heer **KLEIN** (CU): Het gaat over het tweede amendement. Ik snap niet dat het tot rechtsongelijkheid kan leiden. Het gaat er juist om dat we de omgevingsdienst zo inrichten dat de geloofwaardigheid van de besluiten die worden genomen buiten kijf staat. Dat betekent dus dat het soms nodig kan zijn dat de omgevingsdiensten zelf onderzoeken gaan doen, of externe

895 expertise inhuren en zich niet alleen baseren op de onderzoeken die aangeleverd worden door de opdrachtgever. Hoe ziet u dan dat de omgevingsdienst in staat kan zijn om dit te doen, wanneer u het amendement op deze manier ontraadt?

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik doelde met name op het vraagstuk, op basis van signalen vanuit

900 maatschappelijke organisaties, waar je dan aanvullend wel of niet zo een groot onderzoek daar zou gaan doen. Waarom in het ene geval wel en in het andere geval niet, wetende dat je dit gezien de kosten heel selectief zult doen. We hebben in beeld gebracht welke extra kosten het met zich meebrengt, op basis van een casus (Circuit Zandvoort). Dat was anderhalf miljoen euro. Over een omvang van dat soort bedragen gaat het dus. De vraag is of je zo een grote extra

905 activiteit bij een omgevingsdienst moet neerleggen. Dan is er nog het beeld van willekeur ten aanzien van organisaties of individuen. Dat is het punt van ongelijkheid dat kan ontstaan.

De heer **KLEIN** (CU): Het punt van de ongelijkheid snap ik wel. Op welke manier denkt u dan dat de omgevingsdienst in staat kan zijn om te laten zien dat zij hier een goed beeld hebben van de
910 hele situatie en zich niet alleen baseren op de onderzoeken, die aangedragen worden voor de
aanvrager van de vergunning? Dat is het probleem dat we constateren. Ik weet niet of het
amendement daar een oplossing voor is, maar ik denk wel dat we op dit vlak iets moeten gaan
doen.

915 Gedeputeerde **STIGTER**: Die omgevingsdiensten zijn professionele, onafhankelijke organisaties.
Op het moment dat deze organisaties intern niet de deskundigheid in huis hebben om dat te
doen, dan zullen zij die kennis van buiten halen. Dat is ook de huidige praktijk. Op het moment
dat de situatie zich voordoet met grote technische deskundigheid of gevoeligheid dan is de
ervaring en ook het gebruik dat die kennis van buiten wordt gehaald. Dat wijkt er niet heel veel
920 vanaf. Dit amendement gaat daar fundamenteel weer een paar stappen verder in en naar onze
mening te ver. Dat is de reden dat ik het amendement in zijn huidige vorm en grootheid ontraad.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door de heer Heijnen.

925 De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik wil opmerken dat ik het argument van de gedeputeerde, dat er geen
dekking is voor amendement 15, een beetje flauw vindt. Het gaat om een relatief klein bedrag.
Alles kost uiteindelijk geld, zeker als het uitgevoerd moet worden door mensen. Ik heb het
gevoel dat dit wel in de begroting kan worden opgelost.
Mijn vraag gaat over iets anders. Het is een zienswijze. De omgevingsdienst vraagt zelf om het
930 aanstellen van omgevingsadviseurs, omdat ze die nodig acht. Wat doet de gedeputeerde als de
andere participanten in de omgevingsdienst akkoord gaan met het verzoek tot het aanstellen van
omgevingsadviseurs. Gaat de gedeputeerde er dan voor liggen, of zal hij alsnog instemmen met
het aanstellen van omgevingsadviseurs?

935 Gedeputeerde **STIGTER**: Even voor de duidelijkheid. Van de gevraagde omgevingsadviseurs
komen er in ieder geval drie. Dat bedrag is vrijgemaakt uit bestaande beschikbare middelen. Daar
zijn we een voorstander van. Van de drie extra gevraagde vragen we niet naar een onderbouwing.
Mocht het zo zijn dat een meerderheid van de deelnemers van de omgevingsdienst het een goed
idee vindt dat er extra omgevingsadviseurs komen dan zullen we ons erbij neerleggen. Over het
940 algemeen vindt de besluitvorming in goed overleg plaats en vinden er geen stemmingen plaats.
Uiteindelijk zou er sprake kunnen zijn van een stemming. Dan heeft de provincie 37% van de
stemmen. Dat is geen meerderheid. Mocht een meerderheid van de overige deelnemers het wel
een goed idee vinden dan zal dat voor ons een gegeven zijn. Dan zullen we ons daaraan houden.

945 De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door Statenlid Kostiç.

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): De gedeputeerde haalt er nu allerlei argumenten bij, zoals mogelijke
kosten van anderhalf miljoen euro. Ik weet niet eens waarop dat gebaseerd is. Die stukken
kregen wij nooit te zien. Dat is ook niet waarover ons amendement gaat. Het gaat om precies te
950 laten zien wat de mogelijkheden en de bezwaren zijn. Daar kunnen we het later in de commissie

over hebben. Is de gedeputeerde tenminste bereid, gezien ook de onderzoeken die erop wijzen dat de huidige manier van hoe de omgevingsdienst werkt toch echt niet goed werkt, om hier toch even goed naar te kijken, voordat we het straks hebben over alle omgevingsdiensten? Desnoods gaan we even samen zitten over hoe de formulering moet plaatsvinden. Op deze manier afwijzen, kan toch niet de bedoeling zijn?

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik ben niet bereid om mijn oordeel over het amendement hierop aan te passen, vanwege de verstrekkendheid en het beeld dat we daarbij hebben. Ik denk dat een aantal vragen over het functioneren, de aansturing en de governance van omgevingsdiensten in zichzelf relevante vragen zijn. Ik stel voor dat we dat niet bespreken aan de hand van een Kadernota van één omgevingsdienst, maar dat we dat bespreken aan de hand van het functioneren van de omgevingsdiensten, bijvoorbeeld aan de hand van het advies van de commissie Van Aartsen. Dat lijkt mij veel beter op zijn plek, om dit type vragen te stellen en om de wenselijkheid van zo een verkenning te beoordelen.

De **VOORZITTER**: Daarmee heeft u antwoord gegeven en wat interrupties gehad in de eerste termijn. Dan ga ik kijken of er behoefte is aan een tweede termijn.

Tweede termijn:

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): In tweede termijn wil graag nog terugkomen op het volgende. De gedeputeerde veronderstelt dat er een aantal zaken zal gebeuren en dat de omgevingsdienst in het bestuursoverleg tot een bepaalde visie zal komen. Dat is mooi. Ik verwacht en hoop op meer pro-activiteit vanuit Gedeputeerde Staten en de gedeputeerde in het bijzonder. Wat is zijn actiebereidheid en pro-activiteit om met de omgevingsdiensten daadwerkelijk om tafel te gaan zitten en niet af te wachten wat er mogelijkwerijs op hem afkomt, maar wat hij zelf wil doen omdat die omgevingsdiensten nu eenmaal onder een vergrootglas liggen en een enorme opgave hebben en al die taken moeten doen, die zojuist zijn besproken? Daarop wil ik graag een antwoord van de gedeputeerde.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Net als mevrouw Jellema ben ik behoorlijk teleurgesteld in het antwoord van de heer Stigter. Natuurlijk, hij geeft nu een reactie, maar toen dit alles op tafel lag, wist hij natuurlijk ook dat er problemen waren. Ik had een veel pro-actievere houding vanuit Gedeputeerde Staten in de figuur van de heer Stigter verwacht. Nu zegt hij dat we het advies van Van Aartsen gaan bespreken en dat het dan een beter moment is om met de amendementen te komen, zoals die door Statenlid Kostic zijn ingediend. Hoe zou de heer Stigter reageren als de amendementen worden ingetrokken, zodat hij later kan meedenken over de vorm? Dat lijkt me een betere route. Ik heb geen zin om ze afgestemd te krijgen. We zitten met een probleem. We hebben omgevingsdiensten die het werk niet aan kunnen. Daar moeten we wat mee. Het wegstemmen van deze amendementen zou ik jammer vinden. Ik hoor graag van de gedeputeerde hoe hij daar tegenaan kijkt.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar de heer Stigter voor een reactie in de tweede termijn.

995 *Beantwoording in tweede termijn door Gedeputeerde Staten:*

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik denk dat het goed is om onderscheid te maken tussen de wat kortere termijn en de lange termijn, in reactie op de Statenleden die zich zorgen maken of wij als provincie wel voldoende eigenaarschap en commitment voelen ten aanzien van de
1000 omgevingsdiensten. Dat laatste is natuurlijk wel het geval. Ik bespreek regelmatig de stand van zaken van de omgevingsdiensten en ik weet dat ook collega Olthof dat doet. Dan hebben we het over organisatieontwikkeling, personeelsversterking, de samenwerking en de manier waarop we ons als gezamenlijke overheden voorbereiden op de Omgevingswet. Dat gebeurt. Dat leidt ook tot iets als een traineeprogramma, om maar een voorbeeld te geven. Laat daarover geen enkel
1005 misverstand bestaan. Daar staan we ook voor als provincie, mochten daar claims uitkomen, die extra middelen vragen. Dat hebben we de laatste tijd laten zien naar alle omgevingsdiensten binnen de provincie Noord-Holland. Ik denk dat we daarin een buitengewoon loyale en betrouwbare partner zijn. Ik reageer op twee elementen. Het recent verschenen rapport van commissie Van Aartsen benoemt een aantal onderwerpen, die fundamenteel van karakter zijn.
1010 Die hebben te maken met de financiële kwetsbaarheid van omgevingsdiensten, in relatie tot provincies, maar eigenlijk vooral gemeenten. Dan hebben we het ook over de aansturing en het meer op afstand zetten van de dagelijkse besturen van gemeenten en provincies. Is dat wel voldoende gebeurd? Zijn de omgevingsdiensten in staat om Rijksontwikkeling op een goede manier en uniform door te voeren? Dergelijke fundamentele opmerkingen zijn gemaakt. Daarvan
1015 is mijn betoog dat het heel zinvol is om dat te bespreken. We moeten dat ook vooral doen met elkaar. Dan gaat het niet alleen over Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, maar over alle omgevingsdiensten binnen de provincie, maar evenzeer ook over het Kabinet. Laten we het juiste overleg op het juiste moment voeren. Amendement 16 is wat mij betreft een fundamenteel amendement dat eigenlijk niet passend is binnen de manier van hoe het huidige stelsel werkt.
1020 Dat is de reden dat ik zeg dat ik het amendement eigenlijk ongepast vind om dit nu te koppelen aan de Kadernota, maar dat ik het amendement vanwege zijn fundamentele karakter vooral zou willen koppelen aan de bespreking van het rapport van de commissie Van Aartsen.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van mevrouw Jellema.
1025

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Het komt mij voor dat de gedeputeerde een beetje of topic raakt. Niet over het amendement van de contra-expertise, want daar heb ik verder geen commentaar op. Wil hij nu wel of niet proactief aan tafel gaan zitten. Gedeputeerde: Nee is ook een antwoord. Zegt u dat dan gewoon, dan kan ik er misschien nog een motie op maken. Ik wil echt van u horen of u
1030 wel of niet zelf proactief naar de omgevingsdienst stapt over wel of niet uitbreiden van fte. Als dat een te grote implicatie heeft op het hele gebeuren van omgevingsdiensten in het algemeen, dan begrijp ik dat ook. Ik wil van u een antwoord.

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik heb zowel in het dagelijks bestuur van de omgevingsdienst als ook in
1035 de zienswijze kenbaar gemaakt hoe we daar als provincie tegenaan kijken en dat we op dit punt de onderbouwing onvoldoende vinden. Dan is het vervolgens niet aan mij, maar aan de

omgevingsdienst om tot een betere, nader uitgewerkte onderbouwing van dit verhaal te komen. Dat is geen desinteresse, of wat dan ook. Ik kan geen antwoord geven op de vraag die ik zelf heb gesteld aan de omgevingsdienst.

1040

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik werp verre van mij dat ik de gedeputeerde van desinteresse zou betichten. Dat is natuurlijk helemaal niet het geval. Ik verzoek om een schorsing. Dan kan ik even overleggen met mijn eigen fractie.

1045

De **VOORZITTER**: Prima. Ik zie ook nog een interruptie van Statenlid Kostić.

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Ik wil twee dingen doen. De eerste is om de gedeputeerde te bedanken voor de openheid om het amendement over de pilot onafhankelijk onderzoek later te bespreken. Daar zijn we het mee eens. Wij vinden, en daarbij sluiten we ons aan bij de PvdA, dat de gedeputeerde toch niet precies kan uitleggen waarom we het amendement over een ruimhartiger bijdragen aan capaciteit niet kunnen accepteren. Dat amendement houden we in stand en we hopen op uw steun, ook van de gedeputeerde.,

1050

De **VOORZITTER**: Dat betekent dat amendement 16 door de indiener is ingetrokken.

1055

Ik zie nog een interruptie van de heer Roosendaal.

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Ik heb eigenlijk een reactie op Statenlid Kostić. Volgens mij heeft de gedeputeerde meermaals aangegeven dat de gedachte achter het amendement op zich heel nobel is, maar dat er wel een kostenplaatje aan vast zit, wat niet is meegenomen in de onderbouwing van het amendement. Ik vind het prima dat we in bredere zin het functioneren van de omgevingsdiensten ter sprake brengen. Dan moeten we het niet alleen over één omgevingsdienst hebben. Laten we dat apart agenderen. Daar ben ik toe bereid. Daar ben ik heel blij mee. Ik vind het raar dat Statenlid Kostić niet ingaat op de argumenten van de gedeputeerde. De gedeputeerde heeft klip en klaar aangegeven waarom Gedeputeerde Staten tegen dit amendement is. Statenlid Kostić lijkt dat niet te horen of te willen horen.

1060

1065

De **VOORZITTER**: Ik kijk naar gedeputeerde Stigter of hij nog een laatste reactie wil geven. Nee. Een aantal partijen wil wat overleg voeren. We hebben nog één amendement. Dat is amendement 15. Amendement 16 is ingetrokken. Dan schors ik tot half drie. Dan hoop ik dat fracties overleg hebben kunnen voeren. We brengen dan eerst amendement 15 in stemming en daarna de voordracht.

1070

[Schorsing van 14.20 tot 14.31 uur]

1075

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Is er naar aanleiding van de schorsing bij Statenleden nog behoefte om iets op te merken voordat we over gaan tot het peilen van de stemmen? Als iemand hoofdelijke stemming wenst dan verzoek ik u om dat nu aan te geven.

- 1080 Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Ik had een schorsing aangevraagd. Naar aanleiding van de schorsing hebben we verder geen andere woordvoering of reactie op het voorliggende.
- De **VOORZITTER**: We gaan over tot het peilen van de stemmen. Wenst iemand hoofdelijke stemming? Nee.
- 1085 Eerst wordt amendement 15 in stemming gebracht. Dat is het amendement ingediend door de PvdD, SP, CDA en DENK, met als titel 'Ruimhartige bijdrage aan de capaciteit OD'. Daarna kom ik nog een keer bij u terug om te stemmen over de uiteindelijke voordracht.
- Wat is de stemming van uw partij over amendement 15?
- 1090 Mevrouw **Kocken** (GL): Het amendement zullen we niet steunen.
- De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Het amendement steunen we niet.
- De heer **VOSKUIL** (PvdA): Een korte stemverklaring. Met de opmerking dat we ons zorgen maken over de situatie bij de Omgevingsdiensten en de gedeputeerde vragen daar proactief in op te treden, zullen we het amendement niet steunen.
- Mevrouw **STRENS** F66: Ook wij zullen het amendement niet steunen.
- 1095 De heer **ZOON** PvdD: Wij ondersteunen het amendement wel.
- De heer **SMALING** (SP): Wij steunen het amendement ook.
- De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Wij zijn tegen amendement 15.
- De heer **JENSEN** (JA21): Wij zijn voor.
- De heer **DEEN** (PVV): Wij zijn tegen.
- 1100 De heer **DEKKER** (FvD): Wij zijn tegen.
- De heer **KLEIN** (CU): Wij zijn tegen, met een stemverklaring dat wij het wel belangrijk vinden dat er voldoende capaciteit is bij de Omgevingsdiensten. Wij zien uit naar de onderbouwing van OD later en sluiten niet uit dat wij er dan wel voor zijn om extra fte beschikbaar te stellen.
- De heer **KOYUNCU** (DENK): Fractie DENK is voor.
- 1105 De heer **HEIJNEN** (CDA): Het CDA is voor dit amendement.
- Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Wij zijn voor het amendement.
- De **VOORZITTER**: De uitslag is als volgt. Met 16 stemmen voor en 36 stemmen tegen is amendement 15 verworpen. Voor hebben gestemd: JA21, CDA, PvdD, SP, 50PLUS/PvdO en DENK.
- 1110 Daarmee is amendement 15 verworpen.
- Dan gaan we naar voordracht 10, Zienswijze Kadernota 2022 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
- 1115 Mevrouw **KOCKEN** (GL): We stemmen voor deze voordracht.
- De heer **VOSKUIL** (PvdA): We stemmen voor deze voordracht.
- De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Wij zijn voor deze voordracht.
- Mevrouw **STRENS** (D66): Wij zijn voor de voordracht.
- De heer **DEKKER** (FvD): Wij zijn voor de voordracht.
- 1120 De heer **DEEN** (PVV): Wij zijn voor deze voordracht.
- De heer **KOYUNCU** (DENK): Voor.

De heer **JENSEN** (JA21): Wij stemmen voor.

De heer **SMALING** (SP): Wij zijn ook voor.

De heer **KLEIN** (CU): Voor de voordracht.

1125 De heer **ZOON** (PvdD): Een korte stemverklaring. Wij zijn voor de Kadernota 2022. Aangezien de voordracht puur over de zienswijze gaat zijn wij tegen deze voordracht.

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Wij zijn tegen de voordracht.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Wij zijn voor de voordracht.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Ik ben voor.

1130

De **VOORZITTER**: Voordracht 10 is met 48 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen.

Tegen hebben gestemd: PvdD en 50Plus/PvdO.

10. Eindrapport Randstedelijke Rekenkamer 'Stof tot nadenken'

1135

Voordracht 14-2021

De **VOORZITTER**: Aan de orde is voordracht nummer 14-2021. Ook bij dit agendapunt zullen we bij moties, amendementen en de voordracht een peiling van stemmen doen, middels de fractievoorzitters. Net als bij agendapunt 9.

1140

Statenlid Kostiç kan het woord nemen in de eerste termijn.

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Het voorliggende rapport bevestigt wat we wisten.

Capaciteitsproblemen bij de omgevingsdienst, maar ook dat men vooral uitgaat van wat niet kan. Daardoor hebben burgers het gevoel dat de provincie aan de zijde van Tata staat. Zo erg, dat

1145

zelfs een andere overheidslaag, via ILT, moet ingrijpen. De indruk is dat de provincie steeds de vervuiler voor de rechter staat te verdedigen, in plaats van actief steeds naar de rek in de eigen mogelijkheden te zoeken, ten gunste van de gezondheid van burgers. Daar moeten we vanaf. Het gaat hier dus letterlijk om levens. Burgers lopen een veel hoger risico op kanker. De fijnstof uitstoot is gigantisch. Een misselijk makende stank bedekt regelmatig de regio en zwarte stof ligt

1150

op vensterbanken en in speeltuinen. Burgers moeten ramen vaak gesloten houden en ouders kunnen niet normaal naar buiten met hun kinderen. Zoals de Randstedelijke Rekenkamer in de technische briefing zei: Het is aan Provinciale Staten als kadersteller om een duidelijke opdracht mee te geven. Het is ook onze plicht, als volksvertegenwoordigers, om de provincie alle mogelijkheden, desnoods met externe hulp, te laten verkennen om de gezondheid van burgers en werknemers te beschermen. Zoeken dus naar wat wel kan. Daar hebben we drie moties voor. Alle drie ambtelijk als uitvoerbaar beoordeeld. We rekenen ook op een positief advies van de gedeputeerde. Hiermee kan hij laten zien echt alles te doen om burgers te beschermen.

1155

Motie 27/08-03-21:

1160

Tata Steel: Alle mogelijkheden bescherming burgers benutten

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart '21, te Haarlem, ter behandeling van RRK Rapport 'Stof tot nadenken';

1165 *Overwegende dat:*

- *Het RRK-rapport meermalen capaciteitsproblemen constateert bij de Omgevingsdienst (OD), maar ook dat er te weinig wordt meegedacht met burgers en dat men vooral uitgaat van wat níet kan;*
 - *Het resultaat na decennia vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel nog*
- 1170 *steeds is dat de gezondheid van mensen en omgeving schade wordt toegebracht;*

Gehoord de discussie, roepen het College van Gedeputeerde Staten op:

- *Om altijd te zoeken naar de (juridische) mogelijkheden die er wél zijn vanuit de provincie ten gunste van gezondheid van burgers en hun leefomgeving bij de uitvoering van de VTH-taken,*
- 1175 *en daar desnoods externe topjuristen voor in te schakelen;*

En gaan over tot de orde van de dag. Partij voor de Dieren

1180 Statenlid **KOSTIČ** (PvdD): Onze tweede motie gaat over ambities, die met Tata inmiddels zijn afgesproken en welke zijn verwoord in onder andere Tata 2050 en Tata Roadmap. Laat duidelijk zijn dat de PvdD deze plannen onvoldoende vindt. Burgers moeten tot 2050 wachten tot er echt fundamentele veranderingen zichtbaar zijn. Zelfs daarvoor is geen garantie, want alles leunt zwaar op de belofte van Tata. Hoe kun je ouders, die in angst en onzekerheid leven, dat uitleggen? Daar mogen we hier wellicht anders over denken, maar het minste wat Provinciale

1185 Staten kunnen doen is om Gedeputeerde Staten jaarlijks te laten rapporteren hoe we ervoor staan, qua huidige ambities en wat dat doet met de gezondheid. Daarom de volgende motie, die mede wordt ingediend door de SP.

Motie 25/08-03-21:

1190 Duurzaam doorpakken met Tata

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart '21, ter behandeling van RRK Rapport 'Stof tot nadenken';

1195 *Overwegende dat:*

- *Niet altijd duidelijk is in hoeverre ambities en afspraken over duurzaamheidsdoelstellingen Tata Steel worden gerealiseerd;*
 - *Nog steeds gezondheid van mensen en omgeving schade wordt toegebracht;*
 - *Tata Steel met de provincie een aantal ambities op het gebied van duurzaamheid en een*
- 1200 *gezonde leefomgeving heeft afgesproken;*

Gehoord de discussie, roepen het College van Gedeputeerde Staten op:

- *Jaarlijks te rapporteren hoever Tata Steel concreet op koers is wat betreft de ambities (zoals o.a. verwoord in Tata Steel 2020-2050, Roadmap 2030 en Roadmap+) om*
- 1205 *duurzaamheidsdoelstellingen (inclusief het wegnemen van overlast door stof, geur en geluid) te halen en in hoeverre dit gezondheid van burgers en hun leefomgeving voldoende beschermt;*

En gaan over tot de orde van de dag. Partij voor de Dieren en SP

1210

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Ten slotte, het derde voorstel. Tata is een van de grootste vervuilers. Tata betaalt nauwelijks mee aan verduurzaming, maar profiteert wel het meest van de subsidies en andere fiscale voordelen. MKB en burgers draaien daarvoor op. De vervuiler betaalt niet, maar wordt beloond en de rest moet het maar pikken. De regels die aan de bescherming van gezondheid bijdragen, kunnen alleen door inzet van het Rijk veranderd worden. Dat erkennen Gedeputeerde Staten ook. Daarom is een helder signaal op papier richting het Rijk vanuit Provinciale Staten nodig, zeker gezien de het geschied zijnde coalitieonderhandelingen, op bescherming van welzijn van zowel omwonenden als op werknemers van Tata. Allen willen ze een gezonde toekomst en meer zekerheid. Daarom de volgende motie.

1220

Motie 26/08-03-21:

Actie van Rijk vragen in verband urgentie zaak Tata Steel

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart '21, ter behandeling van RRK Rapport 'Stof tot nadenken';

1225

Overwegende dat:

- *Het resultaat na decennia vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel nog steeds is dat de gezondheid van mensen en omgeving schade wordt toegebracht;*
- *Het Programma Tata Steel 2020-2050 aan burgers geen zekerheid biedt dat hun leefomgeving en gezondheid binnen middellange termijn voldoende beschermd zullen worden;*
- *Tata Steel kennelijk al wel in overleg is met het ministerie van EZK voor een subsidie voor noodzakelijke vergroening van het bedrijf;*

1230

Gehoord de discussie, roepen het College van Gedeputeerde Staten op:

- *Het Rijk te vragen met maximale inzet actie te ondernemen om gezondheid van bewoners en hun leefomgeving te beschermen, waarbij onder andere wordt gekeken naar mogelijkheden voor aanscherping wet- en regelgeving;*
- *Het Rijk te vragen om (eventueel samen met provincie, lokale overheden, burgers en Tata) een plan van aanpak op te stellen waarin is opgenomen hoe het Rijk alles in het werk stelt om Tata Steel z.s.m. te helpen verduurzamen.*
- *Daarbij het Rijk te vragen te onderzoeken hoeveel deze voor gezondheid wenselijke transitie van Tata zou kosten (en hoeveel het zou opleveren in termen van vermeden maatschappelijke kosten) en in hoeverre het Rijk daarbij (onder strikte duurzaamheidsvoorwaarden) kan helpen;*
- *Het Rijk tot slot te vragen een alternatief scenario te schetsen voor het geval de verduurzaming onvoldoende lukt, waarbij gezonde alternatieven voor werknemers in beeld worden gebracht;*

1240

1245

1250

En gaan over tot de orde van de dag. Partij voor de Dieren

De **VOORZITTER**: De drie moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KOYUNCU** (DENK): Wanneer mijn kinderen vragen om buiten te spelen, dan zeg ik
1255 zonder daarbij veel na te denken hoe laat ze weer thuis moeten zijn. Deze luxe hebben de ouders
en scholen in de buurt van Tata Steel niet. Daarbij komt dat scholen, die niet voldoen aan
coronamaatregelen, hun klaslokalen regelmatig moeten luchten. Ook dat is een probleem in de
buurt van Tata Steel. Wat wel kan, is sterk afhankelijk van hoe de wind staat en dus maar beperkt
mogelijk. Dat geldt ook voor de leerlingen. We weten door corona inmiddels hoe het voelt om de
1260 hele dag binnen te moeten zitten. Daarnaast helpt het ook niet om obesitas onder kinderen aan
te pakken. Daarom willen we graag laten nagaan wat de problemen zijn die gesignaleerd worden
door scholen, artsen en ouders. Ik lees onze motie voor.

Motie 28/08-03-21:

1265 Inventariseer de omstandigheden waaronder kinderen kunnen buitenspelen i.v.m. Tata Steel

*Provinciale staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 08 maart 2021, kennisgenomen
hebbende van de discussie over de uitstoot van Tata Steel en de gezondheidseffecten op kinderen.*

1270 *Overwegende dat:*

- *Wij signalen ontvangen dat kinderen slechts relatief veilig kunnen buitenspelen wanneer er sprake is van een bepaalde windrichting als gevolg van de uitstoot van Tata Steel;*
- *Burgers uit bepaalde gemeenten veelvuldig klachten hebben over de luchtkwaliteit als gevolg van de activiteiten van Tata Steel;*
- 1275 - *Scholen beperkt worden om te voldoen aan de coronamaatregelen – zoals enkel de klas kunnen luchten wanneer er sprake is van een bepaalde windrichting, hetgeen de coronamaatregelen voor scholen ondermijnt;*
- *De provincie maatregelen dient te treffen om de school in staat te stellen een veilige schoolomgeving te creëren waartoe de school wettelijk verplicht is – daaronder valt ook het*
1280 *welbevinden van het kind;*
- *Met name kinderen gevaar lopen op groei- en gezondheidsklachten als gevolg van de uitstoot van Tata Steel;*
- *Volgens artikel 22, lid 1 is de overheid, dus ook de Provincie Noord-Holland, verplicht maatregelen te treffen om de volksgezondheid te bevorderen;*

1285 *Verzoeken het college:*

Bij de GGD 's van Noord-Holland het volgende te (laten) inventariseren:

- *De knelpunten waar scholen tegen aanlopen in verband met de luchtvervuiling c.q. stankoverlast als gevolg van de activiteiten van Tata Steel;*
- 1290 - *Welke problemen artsen in de regio rondom Tata Steel momenteel signaleren en wat zij als gevolg daarvan ouders adviseren i.v.m. buitenspelen van kinderen;*
- *En daarover terug te rapporteren aan de Provinciale Staten.*

En gaan over tot de orde van de dag. Fractie van DENK

1295 De **VOORZITTER**: Uw motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.
Dan gaan we naar mevrouw Gonggrijp van D66. U heeft vandaag uw maidenspeech. We gaan allen zeer geïnteresseerd naar u luisteren.

Maidenspeech:

1300 Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): In de jaren 70 verhuisde ik als twaalfjarige voor een paar jaar naar Curaçao. Ik woonde in een fijn huis op een heuvel. En zoals de meeste huizen in de tropen had ik een kamer met openslaande deuren die uitkwam op een veranda. Als ik daar naar buiten keek, zag ik een enorme fabriek: een olieraffinaderij. Ik vond het best imposant, zo een grote fabriek op een paar kilometer afstand. Dag en nacht zag ik vlammen die uit de vele schoorstenen
1305 kwamen. Niet veel later reed ik met mijn vader naar de andere kant van het eiland. We kwamen steeds dichterbij de fabriek en een penetrante geur was overal om ons heen. We reden langs huizen waar kinderen buiten speelden aan de rand van water, dat er erg vies uitzag. Ik weet nog dat ik mijn vader vroeg of het altijd zo heftig rook, zo dicht bij deze fabriek. Het antwoord was "ja". Ik was behoorlijk ontdaan. Want het was overduidelijk dat mijn huis op een goede plek stond
1310 en het huis van de buiten spelende kinderen niet.
Op de Antillen waait de passaat die maar een paar keer per jaar van richting verandert. En op die dagen kwam de allesoverheersende geur van de fabriek onze kant op. Ik dacht dan aan de mensen die deze geur 362 dagen per jaar om zich heen hadden. Het hield me erg bezig en ik heb het er vaak met mijn vader over gehad waarom zo een enorme fabriek op een dergelijk klein
1315 eiland stond. Zijn antwoorden weet ik niet precies, maar ik vermoed dat het ging over economie, het belang van olie en de strategische ligging van het eiland, over werkgelegenheid, de inkomsten voor het eiland en het feit dat het een veilige fabriek was waar bedrijfsongevallen nauwelijks voorkwamen. Ik snapte de antwoorden, maar was ook boos, want over gezondheid en milieuschade ging het waarschijnlijk niet. Ik vond het onrechtvaardig en vroeg me af hoe het was
1320 voor de mensen die er vlakbij woonden en wie er eigenlijk naar hen luisterde, want ik sprak ze niet.
Jaren later realiseerde ik me dat er eigenlijk maar een partij is die echt had moeten luisteren naar de mensen vlak bij de fabriek. Dat is de overheid. De overheid moet haar burgers beschermen, heldere regels stellen en zorgen dat deze nageleefd worden met sancties om een hoger doel te
1325 bereiken.
Kijkend naar het voorliggende rapport van de Randstedelijke Rekenkamer "Stof tot nadenken", wordt geconstateerd, dat qua handhaving en uitvoering de verplichte stappen worden gezet, maar dat ze ook al wat steken hebben laten vallen en dat verbetering op punten nodig is. En met dit in het achterhoofd is het van het grootste belang dat alle keuzes van vandaag, goed zijn voor
1330 morgen. De toekomst stelt ons voor grote uitdagingen: het klimaat, de natuur en het milieu verslechteren sneller dan we ons hadden voorgesteld. Een schone omgeving is onmisbaar voor de gezondheid en welvaart van iedereen. Grenzen aan de uitstoot zijn nodig als we voor alle Nederlanders frisse lucht, schoon water, schone grond en een rustige nacht zonder lawaai willen. Dit kan alleen met stevige milieu-inspecties door Omgevingsdiensten met voldoende middelen en
1335 menskracht. Gezien de uitkomsten van het rapport hoor ik graag of de gedeputeerde het met me eens is dat we alleen verder komen als de omgevingsdienst onafhankelijk, stevig en deskundig met voldoende middelen handhaaft.

Het rapport roept bij onze fractie ook de vraag op of het VTH-proces in het algemeen goed ingericht is om ervoor te zorgen dat het overtreden van de milieueisen nooit een goede optie is.

1340 Graag hoor ik van de gedeputeerde hoe hij hier tegenaan kijkt.

Willen we een gezondere leefomgeving vooropstellen, dan zullen we meer moeten doen. Wat onze fractie betreft zou onderzocht moeten worden of binnen het huidige stelsel

gezondheidswinst als uitgangskader kan worden meegenomen. Dan kunnen we de beoogde stappen, die ook benoemd worden in het programma Tata Steel, concreet duiden en toetsen. Is
1345 de gedeputeerde het met me eens dat de bewoners in de IJmond hier recht op hebben? En welke concrete stappen kunnen morgen al gezet worden?

De Rekenkamer benadrukt dat alle betrokken overheidspartijen zich stevig moeten blijven inzetten om verbetering te realiseren. Het college van Gedeputeerde Staten geeft in zijn reactie aan welke stappen gezet gaan worden. Echter, een aanpak met termijnen ontbreekt. Daarom
1350 roept D66 Gedeputeerde Staten op om de briefing over de VTH-taken uit te breiden met stappen die gezet worden om de gezondheidswinst en duurzaamheid voorop te stellen. Zijn Gedeputeerde Staten het met me eens dat dit noodzakelijke stappen zijn?

De **VOORZITTER**: In de chat wordt u gefeliciteerd met uw maidenspeech. Het was een prachtige
1355 maidenspeech. Dank u wel voor uw bijdrage.

De heer **LEERINK** (PvdA): Het rapport van de Rekenkamer is helder en bevat stevige conclusies, maar we zijn niet verrast. Het rapport geeft goed de worsteling weer die we de afgelopen jaren allemaal van nabij hebben meegemaakt. Kijkend naar handhaving en toezicht hebben de
1360 provincie en de omgevingsdienst er niet scherp genoeg op gezeten, waardoor zich te lang situaties hebben voorgedaan die niet zolang hadden mogen worden getolereerd. De communicatie was niet voldoende op sommige punten en soms zelfs onder de maat. Hierdoor zijn provincie, omgevingsdienst en bewoners tegenover komen te staan, daar waar de bewoners de overheid naast zich hadden mogen verwachten. Bewoners verenigd in de dorpsraad verdienen,
1365 wat ons betreft, hulde voor hun vasthoudendheid en professionaliteit. Het college heeft ondertussen niet stil gezeten. Het heeft de aanbevelingen overgenomen, die de Rekenkamer heeft gedaan. We zijn blij met de beweging die het college heeft gemaakt. We zien het ook terug in het Plan van aanpak van Tata en de doorlichting van het VTH-stelsel, die ter hand genomen gaat worden. Dat is goed. We zijn daar blij mee, maar daarmee zijn we er nog niet. De
1370 Rekenkamer waarschuwt terecht tegen valse verwachtingen. De provincie past weliswaar de vergunningverlening en daarmee de wetten toe, maar die worden doorgaans niet op provinciaal niveau gemaakt. De provincie kan dus niet alles, maar we verwachten wel dat de provincie vanaf nu alles uit de kast haalt om de ruimte die er wel is, ook maximaal te benutten. Dus bij twee vervuilende cokesfabrieken geen millimeter meer ruimte dan juridisch strikt noodzakelijk. Ik zeg
1375 dat met zoveel nadruk omdat in het verleden nogal eens werd afgeweken van BBT's. Dat gebeurde altijd ten gunste van Tata en eigenlijk nooit ten gunste van de omgeving. Wat ons betreft zouden dat soort afwijkingen tot het verleden moeten behoren. We gaan er echt van uit dat alles wat de provincie kan, dat die ruimte ook benut wordt. Daarnaast heeft de provincie een agenderende rol. Het feit dat je ergens niet overgaat, betekent niet dat je de situatie die er
1380 vervolgens is, ook acceptabel vindt. In dat kader wil ik nog twee punten meegeven. Nu serieuze

particuliere overnamepartijen niets lijken te zien in overname van Tata is het de taak van de Rijksoverheid om hierin positie in te nemen. Zonder de bijdrage van de Rijksoverheid gaat het niet lukken om van Tata een groen en schoner staalbedrijf te maken, dat minder overlast geeft voor de omgeving. De verkiezingen komen eraan. Er wordt binnenkort een nieuw Regeerakkoord

1385

geschreven. We denken dat het van het allergrootste belang is dat dit dossier op de formatietafel terecht komt. Daarin hebben we als individuele partijen een rol, maar de provincie zelf heeft ook een belangrijke rol. Daarbij zou ik willen oproepen tot actie door eenieder van ons. Een tweede punt heeft betrekking op de gezondheid. Hoewel we als provincie in woord gezondheid steeds belangrijker zijn gaan vinden, -we hebben niet voor niets een commissie NLG met de letter G van gezondheid in het leven geroepen-, ontbreekt het ons aan een instrumenteel kader om hier ook daadwerkelijk werk van te maken. We toetsen op milieu- en niet op gezondheidsaspecten, terwijl deze voor omwonenden natuurlijk wel van het allergrootste belang zijn. We zouden het college, net als D66, willen vragen om na te denken hoe we ons binnen de provincie, maar ook richting Rijk en Europa, omdat het daar nog veel meer geagendeerd zou moeten worden, kunnen inzetten voor een systeem waarin het mogelijk wordt om niet alleen te sturen op milieueffecten, maar ook op effecten met betrekking tot gezondheid. Daar hebben de inwoners recht op.

1390

1395

Als laatste punt wil ik vragen om te kijken naar de positie van bewoners, als het gaat om participatie en communicatie in dit geheel. We hebben het weleens gehad over een ombudsman. De gedeputeerde heeft aangegeven eerst aan de slag te willen met een Omgevingsmanager en een Omgevingstafel. Dat vinden we prima. We waarderen de slagen die het college daar maakt. Tegelijkertijd maken we ons zorgen over de positie die bewoners hier innemen. Denk aan een Omgevingstafel. Dan komen daar Tata met advocaten en juristen, de omgevingsdienst met deskundigen, de provincie met een ambtelijk apparaat en dan zitten de bewoners daar met vrijwilligers die hen moeten redden. Een gelijk speelveld is erg belangrijk. De bewoners moeten goed mee kunnen praten. We hopen dat het college in de toekomst nog eens na wil denken over de vraag hoe we de positie van die bewoners daarin kunnen verstevigen.

1400

1405

De heer **HEIJNEN** (CDA): Wat goed dat we dit rapport nogmaals, ook in Provinciale Staten bespreken. Dat verdient het onderwerp. Dat verdient Tata. Dat verdienen de medewerkers, maar vooral ook alle omwonenden. Tata is complex, qua bedrijfsproces, qua toezicht en vooral ook door de locatie, waar het bedrijf al ruim honderd jaar gevestigd is. In de commissie is een goed debat gevoerd over het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer en ook via deze weg wil ik nogmaals dank uitspreken voor het uitvoerige werk van de Rekenkamer. De antwoorden van de gedeputeerde op de vele vragen tijdens de commissie hebben de CDA-fractie voldoende vertrouwen gegeven, dat de provincie weer de juiste koers aan het varen is en bovenal dat de Omgevingsdienst op dit moment voldoende geëquipeerd is om zijn toezichthoudende taak bij Tata uit te voeren. We zijn er nog niet. Veel aanbevelingen van de Rekenkamer moeten nog worden geïmplementeerd. Daar zullen we scherp op blijven. Hoe blijft de gedeputeerde ons daarover informeren?

1410

1415

1420

Ook, en dat blijkt helaas uit de discussie van net en de terughoudendheid van Gedeputeerde Staten over de capaciteit van de omgevingsdiensten, zullen we op vlak scherp blijven om te bezien of de capaciteit inderdaad op orde is en blijft. De Provincie en de Omgevingsdienst zijn

streng op Tata met als inzet een duurzamere staalfabriek en verbeterde leefomstandigheden voor de omgeving. Dat is terecht, maar wel met een duidelijk toekomstperspectief voor het bedrijf. Dat laatste is juist waarvoor de FNV duidelijk aandacht vraagt. Dat is ook wat wij vanuit het CDA altijd hebben aangegeven. We moeten ook zuinig zijn op de werkgelegenheid in de regio. Het gaat om ruim negenduizend banen rechtstreeks bij Tata en een veelvoud daarvan indirect in de regio. Toch hebben we ook nog andere zorgen. In het Programma Tata Steel 2020-2050 wordt duidelijk gesteld dat investeringen nodig zijn om Tata schoner te maken en te betrekken in de energietransitie. Hiervoor zijn forse investeringen nodig. Nu de overname door de Zweedse partij niet doorgaat is wel de vraag waar het geld vandaan moet komen. De heer Leerink noemde dat ook al. Welke rol speelt de Provincie richting het Rijk en de Europese Unie in het behoud van Tata en ondersteuning van de transitie die het bedrijf moet doormaken. We hebben ook nog steeds zorgen over de omgeving. Het lijkt nu wellicht even rustig rondom Tata, maar met de nadruk op 'lijkt'. Er verschijnen minder berichten, maar de dorpsraad blijft ons terecht op de overlast wijzen. Hoe zorgt de gedeputeerde dat hij in dialoog blijft met alle partijen en dat het vertrouwen van de omgeving in de Omgevingsdienst en de Provincie hersteld wordt? Hoe zorgt hij dat de Omgevingsdienst voldoende geëquipeerd is en blijft om zijn toezichthoudende taak bij Tata uit te voeren?

De heer **SMALING** (SP): Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om de Rekenkamer nogmaals te bedanken voor het goede en grondige werk. Het doet recht aan zo een werkstuk van de Rekenkamer om dat nog even te bevestigen. Fijn dat het vandaag goed gevallen is. Het is natuurlijk complexe materie. Waar ga je zitten tussen niks doen en de fabriek sluiten. Daar zit een enorme bandbreedte. De kunst voor ons allemaal is om op die plek te gaan zitten waar je een soort optimale situatie hebt. Dat de fabriek toch kan draaien, dat de werkgelegenheid in de regio gehandhaafd kan worden, maar dat tegelijkertijd omwonenden zich veilig voelen en niet zo vaak de noodzaak voelen om zich te laten horen, via inspreken, en zich gewoon niet happy te voelen. Zij stappen nu naar de rechter. Dat is misschien een goede, onafhankelijke toetsing door een andere hoeksteen dan de trias politica. Ik ben benieuwd wat dat gaat opleveren. Verder gebeuren er een aantal dingen tegelijk. Dit dossier Tata Steel is een bewegend doel. We hebben de Roadmap 2020-2050 en andere Roadmaps. We hebben een Uitvoeringsagenda voor de komende twee jaar, waar we over gepraat hebben. Nu ligt er ook de rapportage van commissie Van Aartsen over het functioneren van de omgevingsdiensten en de Rekenkamer zelf heeft aanbevelingen gedaan waarop zowel Gedeputeerde Staten als de directie van de Omgevingsdienst al hebben gereageerd. Mijn vraag aan de gedeputeerde is hoe je dat allemaal gaat bundelen en wel op zo manier dat het ook jaarlijkse te monitoren is, wat de voortgang is. Dat is de motie die door de PvdD al werd aangekondigd. Hier wil ik het voor dit moment bij laten.

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): De PVV heeft het omvangrijke rapport van de Randstedelijke Rekenkamer met interesse gelezen en wil de Rekenkamer bedanken voor alle gedane moeite. Zoals iedereen heeft kunnen lezen, logen de conclusies er niet om, voor zowel de Omgevingsdienst NZKG als voor de Provincie. Volgens de Rekenkamer zijn er structurele veranderingen nodig. Ze komt dan ook met een flink aantal aanbevelingen voor Gedeputeerde Staten en de Omgevingsdienst.

De Partij voor de Vrijheid kan zich in grote lijnen vinden in deze aanbevelingen en vindt de opstelling van Gedeputeerde Staten constructief. Onze fractie gaat ervan uit dat er voortvarend aan de slag wordt gegaan en kan zich in grote lijnen vinden in het voorliggende besluit. De PVV heeft wel enige moeite met het derde deelbesluit, aangezien Gedeputeerde Staten tijdens de commissievergadering heeft aangegeven dat ook voor de ontwikkelingen op de lange termijn en voor de uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengen, bestuurlijke en beleidsmatige capaciteit nodig is.

Veel vragen zijn al voorbijgekomen. Die ga ik niet opnieuw stellen. Tot zover

Mevrouw **ER** (GL): Wij danken de Rekenkamer voor dit rapport en het werk dat hierin is gestoken. Aangezien GroenLinks al langer aandringt op stevige maatregelen vanuit de Provincie, waren we na het lezen van het rapport niet verbaasd over de conclusies, die hierin worden genoemd. We hebben immers, naar aanleiding van het RIVM-onderzoek naar de grafietregens en de daar ontstane onrust bij de omwonenden het initiatief genomen voor de motie “Stop de grafietregens” en het daarin opgenomen onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer. In haar rapport concludeert de Rekenkamer dat de uitvoering van de VTH-taken, in de huidige context van maatschappelijke onrust, simpelweg niet volstaat. Er zijn structurele veranderingen nodig. Niet alleen vanuit de Provincie en Omgevingsdienst, maar ook op landelijk en Europees niveau is er werk aan de winkel. Het beeld van GL dat de Omgevingsdienst scherper toezicht had kunnen houden en dat een betere communicatie richting de omwonenden nodig was, is met dit rapport bevestigd. We kunnen ons daarom ook goed voorstellen dat de conclusies uit het rapport pijnlijk zullen zijn voor de inwoners van de IJmond.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door de heer Heijnen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Mevrouw Er deed het in de commissie ook en toen heb ik het even laten lopen, maar ik heb wat moeite met het feit dat u nu zegt: “Wij hebben de motie ‘Stop de grafietregens’ en het onderzoek door de Rekenkamer geïnitieerd.” Ik kan me dat debat nog levendig herinneren. Dat was een motie die door zeer veel partijen is ingediend en ook breed is ondersteund. Wellicht is het beter om te zeggen dat het een Statenbrede wens was om de Rekenkamer onderzoek te laten doen naar dit onderwerp.

Mevrouw **ER** (GL): Dat erken ik zeker, ook richting de heer Heijnen. Dat is absoluut waar.

We zien echter ook dat de Provincie inmiddels stappen heeft gezet in de juiste richting. Er is een Programma Tata Steel 2020-2050 en een Uitvoeringsagenda VTH-taken. Hierin komen veel aanbevelingen uit het rapport terug. Maar zoals de Randstedelijke Rekenkamer ook in haar nawoord aangeeft, is het programma alleen niet voldoende. Daarmee worden niet alle aanbevelingen overgenomen. In de commissie NLG van 11 februari jl. heeft gedeputeerde op ons verzoek bevestigd dat ook de resterende aanbevelingen zullen worden overgenomen en opgevolgd. Wel mist GL hierbij nog enige concretisering. Als reactie op aanbeveling 4a, het opstellen van duidelijke kaders met betrekking tot waarover, op welke manier en wanneer de Omgevingsdienst NZKG Gedeputeerde Staten moet informeren, geeft de gedeputeerde aan voor

- 1510 de zomer met een update van het mandaatbesluit naar Provinciale Staten te kunnen komen. Zonder de concretisering waartoe ook de Rekenkamer nadrukkelijk oproept kunnen ook dus stappen in de goede richting in de modder wegzakken. Is de gedeputeerde het hier met ons eens?
- Daarnaast vinden wij ook de aanbeveling van de Rekenkamer dat er structurele verbeteringen
- 1515 nodig zijn, waarvoor op landelijk en Europees niveau meer aandacht zou moeten komen, erg belangrijk. Wij hopen natuurlijk dat alle fracties dit onderschrijven en communiceren richting hun collega's op landelijk niveau, gezien de aankomende verkiezingen. Ook vanuit de Provincie dienen deze gesprekken te worden gevoerd. De gedeputeerde heeft inmiddels bevestigd dat ook op dit punt verschillende stappen zijn gezet. Kan de gedeputeerde bevestigen en toezeggen dat
- 1520 dit als terugkerend onderwerp in de VTH-brief komt? Dit om te verzekeren dat Provinciale Staten voldoende inzicht hebben en houden op deze acties.
- Hoewel we blij zijn om te zien dat Gedeputeerde Staten de aanbevelingen opvolgen en de ruimte wordt opgezocht om strengere eisen te stellen rondom de BBT zien we ook dat er nog steeds beperkte mogelijkheden zijn om gezondheid als criterium mee te nemen in de vergunningen. Dit
- 1525 baart ons ook zorgen. We roepen Gedeputeerde Staten daarom op om zowel in de verkenning van de juridische mogelijkheden bij de BBT's als in de gesprekken met het Rijk en Brussel mee te nemen.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door Statenlid Kostiç.

- 1530 Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Mijn college van GL heeft het erover dat het belangrijk is om richting het Rijk ook een duidelijke boodschap af te geven, ook vanuit de Provincie. Is GroenLinks dan bereid om onze motie, die specifiek daarover gaat en de punten waarover wij het willen hebben richting het Rijk op papier zet, te steunen? Zo niet, op welke punten dan niet?
- 1535 Mevrouw **ER** (GL): Volgens mij gaat de motie grotendeels over de stappen waarvan de gedeputeerde al heeft aangegeven, dat die worden gezet. Volgens mij kan hij nog niet aangeven welke gesprekken hij exact zal voeren en op welke manier. Daarom kunnen we de motie nu niet steunen. We vinden de te zetten stappen, die de gedeputeerde heeft aangegeven, ook in de
- 1540 commissie NLG, voldoende.
- Tot slot vormt het vorige week gepubliceerde rapport van de commissie Van Aartsen, wat GroenLinks betreft, een bevestiging van een noodzaak van goede en snelle verbeteringen binnen de uitvoering van de VTH-taken. De problemen die zich binnen het dossier hebben voorgedaan, zijn volgens deze commissie terug te zien binnen het gehele VTH-stelsel. Kan de gedeputeerde
- 1545 aangeven hoe de geleerde lessen en het advies zullen worden doorgetrokken naar de overige omgevingsdiensten?

- De heer **KLEIN** (CU): De ChristenUnie is ook erg blij met het werk dat de Randstedelijke Rekenkamer heeft verzet. De Rekenkamer heeft zich uitgebreid verdiept in negen casussen en
- 1550 het was erg nodig want er ontstonden steeds meer vragen en onrust over de mate waarin de handhaving effectief en voldoende was. Het rapport laat goed zien dat er een grote noodzaak is om pro-actiever en breder in te zetten met de handhaving. Dat is heel belangrijk, want het gaat

om de gezondheid van de inwoners van de IJmond. We lezen dat de Omgevingsdienst in het verleden te lang afwachtend en reactief is geweest. Al met al heeft dat geleid tot veel zorgen en wantrouwen in de omgeving.

De CU ziet in dit rapport een onderstreping van de noodzaak om als provincie in te zetten op de verbetering van de gezondheidssituatie in de IJmond, het terugdringen van de hinder, het verduurzamen van de staalindustrie en het verbeteren van de relatie met de omgeving.

Daarvoor is het Programma Tata Steel 2020-2050 het startpunt, maar niet het eindpunt. We zullen moeten blijven werken aan verbeteringen, nieuwe problemen die opdoemen aanpakken en kansen die zich voordoen aangrijpen. We zijn blij dat Gedeputeerde Staten en ook de Omgevingsdienst de conclusies overnemen. Er gaan vaker beleidsmatige en bestuurlijke interventies ingezet worden. De Omgevingsdienst gaat scherper aan de wind zeilen en strengere eisen stellen rondom de best beschikbare technieken en ook is beloofd om op een minder formalistische manier met klachten om te gaan. Ten slotte heeft ook de Rekenkamer gezegd dat et onderwerp gezondheid in de vergunningen inzet op nationaal en Europees niveau vraagt en daarvoor is een ambtelijke werkgroep gestart. Het zijn allemaal stappen in de goede richting. Het gaat uiteindelijk om het resultaat. De CU zou graag na een jaar met het college willen terugkijken op de mate waarin de aanbevelingen verder zijn opgevolgd. Is het college bereid daaraan mee te werken? Misschien kan ook de Rekenkamer daar dan een rol in spelen.

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Het onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer heeft aangetoond wat de bewoners van Wijk al vaker hebben betoogd. De kwaliteit van de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving door de Provincie en de Omgevingsdienst moeten beter. Met de volksgezondheid mogen geen onaanvaardbare risico's worden genomen. Gedeputeerde Staten en wij nemen het rapport en de bevindingen serieus, net als de gezondheidsrapporten en de inbreng van de vele sprekers in de afgelopen jaren. Naast Tata zelf heeft de overheid als belangrijke taak ervoor te zorgen dat de gezondheid van bewoners van Wijk, IJmuiden en Beverwijk en de meer dan dertigduizend werknemers die hun brood in IJmond verdienen voldoende beschermd is. De Provincie moet de milieuregels en vergunningen handhaven door adequaat toezicht. Daar stopt de rol van de Provincie niet. De maakindustrie is nodig in Nederland en zal de komende tientallen jaren een grote stempel blijven drukken op de werkgelegenheid en economie van onze provincie. Het is onze ambitie dat we als overheid, samen met het bedrijf, verder streven naar de verdere verduurzaming van Tata. In het belang van gezondheid, het milieu en een duurzame toekomst voor Tata, Europese afnemers en hun werknemers. Noord-Holland kan een voorbeeldfunctie vervullen hoe deze doelen in samenwerking tussen bedrijfsleven en overheid zijn te realiseren. Ieder vanuit haar eigen rol. Voor de korte termijn moet er duidelijkheid zijn over wat er in het licht van de gezondheid kan. Daaraan moet opvolging worden gegeven. Gedeputeerde Staten maken goede stappen om het vertrouwen van de bewoners te herstellen met het Programma Tata Steel 2020-2050 en het Uitvoeringsprogramma van de Omgevingsdienst. Er wordt flink meer geld uitgetrokken de komende jaren om de VTH-taken te versterken. Een loket in Wijk aan Zee is er. Het nut moet zich nu bewijzen. Luisteren en duidelijke antwoorden zijn basisvoorwaarden om de kloof tussen bewoners en overheid te verkleinen. De vergunningsverleningen en vooral toezicht en handhaving worden versterkt. Alle partijen moeten zich bewust zijn van hun rol en

- verantwoordelijkheden. Alleen dan kan er in samenwerking voortgang worden gemaakt in onderling herstel van vertrouwen en noodzakelijke investeringen en duurzame versterking van het vestigingsklimaat voor de maakindustrie in de IJmond. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat er een gelijk speelveld moet zijn voor Tata om te kunnen blijven concurreren en te investeren
- 1600 in de toekomst. Tata zal de komende jaren voor driehonderd miljoen euro extra investeren, waarvan de helft van het bedrag wordt gebruikt voor een schonere Pelletfabriek. Innovatie die hard nodig is om stank, lawaai en stofoverlast in te dammen. Omdat deze maatregelen nu een wettelijke BBT-maatregel is heeft het geen enkel effect voor het oplossen van bijvoorbeeld de stikstofproblematiek op andere terreinen, zoals voor de huizenbouw en aanleg van
- 1605 infrastructuur. Ook kunnen extra bespaarde uitstoten echter niet worden verhandeld. Wij geloven in de stok én de wortel. De VVD pleit ervoor dat gedeputeerde Olthof niet de grenzen van de BBT opzoekt, maar juist met Tata samen onderzoekt hoe het bedrijf sneller kan innoveren, daarbij ondersteund door de overheid en het doorvoeren van niet wettelijke BBT-plus maatregelen in een gezondere bedrijfsvoering. De milieuwinst die wordt behaald met stikstofreductie kan deels
- 1610 worden ingezet voor het opgang krijgen van woningbouw en de infrastructuurversterking in Noord-Holland en lucht geven aan boeren. Tata kan een veel groter verschil maken dan al onze boeren bij elkaar. Laten we ons hier in Provinciale Staten ook eens beseffen en daarnaar handelen. Het is de ambitie van Tata om in 2050 een CO2-neutrale staalproducent te zijn. Wij willen echter op korte termijn een perspectief zien voor de meest groene staalfabriek van Europa
- 1615 binnen twintig jaar. De omschakeling van kolengestookt naar waterstof gedreven productie, de ondersteuning vanuit onder andere het Wopke-Wiebesfonds en de plannen van de Gasunie versnelt de realisatie van de provinciale klimaatdoelstellingen substantieel. Dat is op Europees niveau en zelfs mondiaal een voorbeeld dat we na moeten streven voor het jaar 2040. Innovatie in en energietransitie naar groene waterstof vermindert de milieuoverlast en kan ook voor andere
- 1620 sectoren grote voordelen opleveren en de economische ontwikkeling van Noord-Holland ondersteunen en niet in de laatste plaats de volksgezondheid. Delen de andere partijen onze mening dat een vrijwillig versnelde energietransitie bij Tata Steel de kans is voor een gezonder leefklimaat en een duurzaam bestendige staalproductie in de IJmond. Is gedeputeerde Olthof bereid om in lijn met de motie van VVD, CDA en SP en vorig jaar, om naast aandacht voor
- 1625 handhavingstaken, zich ook te richten op innovatie en duurzaamheid bij Tata en voor het eind van dit jaar met Tata te onderzoeken welke rol de Provincie daar samen met het Rijk in kan vervullen en de Staten daarover op korte termijn te informeren, met name ook over de scenario's om de waterstoftransitie voor 2040 te bereiken.
- 1630 De **VOORZITTER**: Er zijn verschillende vragen voor gedeputeerde Olthof, waarop hij in eerste termijn kan reageren.

Beantwoording in eerste termijn door Gedeputeerde Staten

- 1635 Gedeputeerde **OLTHOF**: Het dossier Tata is een dossier waar we allemaal enorm bij betrokken zijn. We zijn er allen heel actief mee bezig; inwoners, werknemers, maar ook de Staten. Het is goed dat we er veelvuldig met elkaar over praten. Wat veel belangrijker is, is dat we de ambities die we hebben uitgeschreven in de Uitvoeringsagenda en het Programma ook gaan realiseren.

Alleen het realiseren van gezondheidswinst, die we beogen, dat zal het vertrouwen in de overheid
1640 en de omgevingsdienst doen herstellen. Het is goed om erover te praten en te onderzoeken,
maar er moet vooral met elkaar aan de slag worden gegaan. Dat is wat we met het Programma
Tata Steel beogen. Dan hebben we het over de lange termijn, maar we hebben het ook, op
verzoek van bewoners, over de korte termijn. Wat kunnen we op korte termijn gaan doen?
Het Rekenkamerrapport geeft goed weer wat er de afgelopen jaren is gebeurd, maar geeft ook
1645 heel duidelijk een steun in de rug voor de ambities die we hebben opgeschreven.
Ik zie het Rekenkamerrapport als een steun in de rug. Er zijn punten die nog moeten gebeuren.
Het college zal die overnemen. Er zijn ook punten inmiddels al in gang gezet. Met het
programma en de Uitvoeringsagenda hebben we al een groot deel van de aanbevelingen van de
Rekenkamer overgenomen. De andere aanbevelingen nemen we over en die zullen we zo snel
1650 mogelijk concreet gaan maken. We hebben met elkaar de afspraak gemaakt dat we binnen wet-
en regelgeving gaan kijken of we de vergunningen kunnen aanscherpen waar het mogelijk is. Dat
betekent ook dat we dus BBT toe zullen passen waar het ook kan, om uiteindelijk ook die
gezondheidswinst te boeken en een schonere fabriek te krijgen. Daarnaast kijken we wat we
vanuit het Rijk en vanuit Brussel nodig hebben om te weten wat nog nodig is om de wet- en
1655 regelgeving verder aan te passen.
Dat doen we als Provincie, maar ook de Omgevingsdienst is een belangrijke speler daarin. We
hebben daar extra capaciteit en middelen beschikbaar gesteld. Daar heeft u ook akkoord op
gegeven. Het doel is om te investeren in eigen personeel van de Omgevingsdienst, maar ook daar
waar het nodig is gebruik te maken van externe partijen. Denk daarbij aan ILT, DSMR in Rijnmond
1660 en de rol van de GGD als het over gezondheid gaat. Breder gaan we nu ook het gesprek aan om
uiteindelijk met elkaar winst te boeken die nodig is. We zijn dus bezig om die vergunning aan te
passen, maar we gaan ook scherper toezien of die vergunningen worden nageleefd. Dat zijn
concrete ambities die we daarin hebben geformuleerd. Onze rol stop daar niet. We horen ook
heel duidelijk wat u zegt. We hebben ook heel duidelijk gehoord wat de Rekenkamer zegt. Het
1665 goed toepassen van wet- en regelgeving en daar scherper op te vergunnen en te handhaven is
nog niet de oplossing van alle vraagstukken. We zullen dus ook in gesprek moeten gaan met Tata
Steel, -en dan kom ik bij het punt van de heer Roosendaal-, om te kijken of we bestuurlijk, dat
wat we niet met maatregelen kunnen afdwingen, maar wat wel een belangrijke bijdrage levert aan
een schonere fabriek en een gezondere omgeving, om uiteindelijk extra maatregelen te treffen.
1670 Tata heeft aangegeven driehonderdmiljoen euro extra te willen investeren. Dat zal honderdvijftig
miljoen euro zijn in een maatregel die opgelegd zal worden. Dan blijft er nog honderdvijftig
miljoen euro over die Tata extra wil investeren. Wellicht ook maatregelen die vergunningsplichtig
zijn, maar ook veel maatregelen die vrijwillig zijn en die uiteindelijk die extra winst zullen
opleveren. Dan zou het mooi zijn als er ook winst in zit die uiteindelijk breder is en niet alleen
1675 voor de gezondheid, maar ook voor natuur en milieu, zodat ook de bouw kan worden bevorderd
als het om stikstofrechten gaat. Dat zullen we zien. We zullen er zeker op gaan inzetten. Het is
niet alleen dat we met de vergunningen bezig zijn. Uiteindelijk hebben we elkaar heel hard nodig
om op de langere termijn die duurzame groenere fabriek te krijgen, die uiteindelijk zorgt voor
een schonere gezonde omgeving en die ook goed is voor het economisch perspectief van Tata
1680 zelf.

Als het gaat over participatie en het vertrouwen. Er wordt heel veel geparticipeerd. Ik heb wekelijks contact met bewoners, de dorpsraad of met andere betrokkenen. Ook vanuit de Omgevingsdienst zitten de mensen dicht bij Tata. Er is een vestiging geopend in Wijk aan Zee. Er is inmiddels ook een participatietafel georganiseerd door de Omgevingsdienst. Dat is niet waar

1685 juristen van Tata en de Omgevingsdienst zitten. Het is vooral ingezet vanuit de Omgevingsdienst om met bewoners in gesprek te gaan, op te halen wat bewoners belangrijk vinden, maar ook om te kijken waar welke inzet nodig is. Dat is een participatietafel die door de Omgevingsdienst is ingericht om met de bewoners het belang van het VTH-stelsel te onderschrijven en ook te onderzoeken. Complimenten nog voor de maidenspeech van mevrouw Gonggrijp. Een belangrijk

1690 punt dat ze daarin noemde is gezondheid versus milieu. We hebben het al vaker aan de orde gesteld. Tot mijn grote verrassing komt dit in de eerste zin van de samenvatting van het rapport Van Aartsen heel duidelijk naar voren toe. Ik citeer de zin: "Een goed functionerend stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving is essentieel voor het voorkomen van schade aan het milieu." Dit is precies het punt. We hebben de ambitie om rond 2030 op het gebied van

1695 stikstof aan de WHO-normen te willen voldoen. Voor een groot deel hebben we nog met milieuwetgeving te maken. Dat kan betekenen dat een bedrijf voldoet aan de milieuwetgeving, maar dat wil nog niet zeggen dat er genoeg effect op gezondheid geboekt gaat worden. Gezondheid zal als een belangrijk onderdeel in de wet- en regelgeving moeten komen. Daar zijn we al over in gesprek. Dat zullen we echt moeten nastreven. Alleen op die manier kan uiteindelijk

1700 in de regelgeving en vergunningverlening gezondheid een belangrijke plek worden gegeven om ook daar winst te boeken. Dat wil niet zeggen dat de investeringen en de maatregelen die we op het gebied van milieu toepassen geen effect hebben. Zo een investering in de Pelletfabriek wat voor een groot deel winst op stikstof oplevert, zal ook een enorme winst en een voordeel voor de gezondheid in de omgeving zijn. Milieumaatregelen hebben ook zeker effect op de gezondheid,

1705 maar het is van belang om gezondheid een belangrijkere en nadrukkelijke plek te geven in de wet- en regelgeving en de vergunningen. Er gebeurt ontzettend veel. We zijn met alle partijen in gesprek. Er zijn de commissie Van Aartsen, het Rekenkamerrapport, Programma Tata Steel en de Uitvoeringsagenda. Het is ook belangrijk om het overzicht te houden. Met het Programma Tata Steel hebben we een

1710 overkoepelend verhaal. Daarboven is er nog het Schone Lucht akkoord, maar concreet voor Tata zijn we met het Programma en de Uitvoeringsagenda bezig. Natuurlijk worden de aanbevelingen van Van Aartsen en de Rekenkamer in de gaten gehouden. Zoals dat nu voorligt in het besluit zullen die worden geïmplementeerd. Van alle rapporten die er zijn, zal geen nieuw verhaal worden gemaakt. Deze zullen vooral worden toegepast in het grote geheel en uiteindelijk tot een

1715 integraal Programma Tata om de situatie uiteindelijk te verbeteren. Daar staan we open voor en dat zullen we zeker meenemen. U en de omgeving willen weten welke stappen worden gezet, welke concrete maatregelen worden genomen en wat het resultaat daarvan zal zijn. Er ligt een motie van de PvdD. Ik heb al toegezegd en dat ga ik nog een keer doen dat het college voor de zomer met een eerste rapportage komt.

1720 Daarin zal een voorstel worden gedaan, waarover het college met de Staten in overleg wil gaan over wat in de rapportage moet worden meegenomen en gerapporteerd kan worden. Waar zijn we afhankelijk van Tata? Wat kunnen we zelf? Wat kunnen we op het gebied van gezondheid melden? Laten we dat gesprek aangaan. We zullen dit onderdeel voor de zomer agenderen en

1725 het gesprek met u aangaan. Dat geldt ook voor het mandaatbesluit, als het gaat over de rol van de Omgevingsdienst, in relatie tot de Provincie. Daarmee heb ik ook andere vragen meteen beantwoord. Dit is het algemene verhaal.
Dan waren er nog specifieke punten.

De **VOORZITTER**: U heeft een interruptie van Statenlid Kostiç.

1730 Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Begrijp ik de gedeputeerde goed als ik zeg dat hij de steun voor onze motie over rapportage aan Provinciale Staten overlaat?

1735 Gedeputeerde **OLTHOF**: Zal ik straks de moties een voor een langslopen? Ik refereer dan aan de motie en kom er dan concreet op terug.

1740 Wat ik goed vond en dat werd duidelijk aangegeven door de heer Smaling. Het is ook een kwestie van een optimale balans vinden. Economie kan niet meer gezien worden zonder gezondheid en leefbaarheid. Die zullen altijd naast elkaar moeten bestaan. Als het over economie gaat dan gaat het ook over de vraag wat het voor de gezondheid betekent en hoe we met elkaar die gezondheidswinst kunnen boeken. Daar zal altijd oog voor moeten zijn. Enerzijds strenger handhaven en goed vergunnen en anderzijds kijken hoe een bedrijf kan worden ondersteund en gefaciliteerd om zelf ook die stappen in duurzaamheid, in een schone omgeving en het werken aan gezondheidswinst te kunnen zetten. De meeste vragen heb ik hiermee beantwoord.
Dan ga ik naar de moties.

1745 De motie van de PvdD over duurzaam doorpakken. We deden de toezegging dat we rond de zomer met een eerste rapportage Voortgang Programma Tata Steel komen. Ik wil dat moment direct gebruiken om te kijken wat we kunnen verwachten en wat wel of niet kan worden opgenomen in de rapportage. De gedeputeerde doet deze toezegging, maar als de PvdD deze motie toch wil inbrengen dan zou de gedeputeerde er wel moeite mee hebben als het alleen over Tata Steel gaat. Tata gaat over zijn eigen rapportages. Daar gaat de Provincie niet over. Ook over het punt 'onafhankelijk laten controleren' heb ik mijn opmerking. We hebben juist een omgevingsdienst om die onafhankelijkheid te borgen. Een omgevingsdienst werkt samen met de ILT en andere partijen om die onafhankelijkheid te borgen. Als we nog meer partijen moeten inschakelen dan organiseren we veel drukte. Het gaat om de kwaliteit van de rapportages. U mag
1750 ervan uitgaan dat de effectiviteit en betrouwbaarheid van de cijfers goed zijn.
1755

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie van Statenlid Kostiç.

1760 Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Ik wil de gedeputeerde erop wijzen dat er een motie ligt die dat niet zegt. Die motie wijst niet op die onafhankelijkheid. Juist omdat we dit al eerder besproken hebben. Dat wil ik alvast meegeven.

1765 Dat het specifiek over Tata Steel gaat; we hebben een programma over Tata Steel en we hebben het nu over Tata Steel. Het is logisch dat Provinciale Staten vragen om jaarlijks te rapporteren over de voortgang van het programma en de ambities die zijn geformuleerd. Daarom hebben we de motie naar uw zin aangepast, om het bij het college te leggen om een rapportage aan Provinciale Staten te geven. Mijn verzoek is om dat te steunen.

- Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik zei nadrukkelijk dat we ook rapporteren en dat we die verantwoordelijkheid hebben. Ik geef ook aan dat waar het over Tata gaat dat ik dat aan Tata vraag. We gaan er niet altijd over. Als Tata eruit is en die onafhankelijk zit erin dan is dat hetgeen we gaan doen. Ik kom er rond de zomer op terug om met elkaar naar de inhoud te kijken. Laten we goed kijken wat we kunnen, wat u precies wilt en wat u van mij daarin verwacht. Dan komen we met die eerste rapportage en dan gaan we er verder over praten. U mag de motie aanhouden. U heeft mijn toezegging gehoord.
- 1775 Dan de motie 26. De motie is overbodig. Waar de andere motie nog oproept om de toekomst te komen met een goede rapportage en daar een eerste voorschot opneemt vraagt deze motie wat we al aan het doen zijn. De Pelletfabriek is een mooi voorbeeld, als het gaat om het aanscherpen van de werkregels bij de schroot. Daar zijn we al actief bezig om die vergunning aan te scherpen. Als het om een complexe zaak als de Pelletfabriek gaat, dan maken we ook gebruik van juristen en externen om ons te laten adviseren. In dat opzicht vraagt de motie wat we letterlijk al aan het doen zijn en wat ook letterlijk al in het programma staat. Deze motie vind ik overbodig.
- 1780 De motie Actie van het Rijk vragen gaat te ver, als het enerzijds gaat om wet- en regelgeving beter te laten aansluiten bij gezondheid en die aan te scherpen waar het kan en anderzijds om met EZK te kijken waar Tata uiteindelijk een steuntje in de rug kan worden gegeven om die
- 1785 groene, duurzame en schone fabriek te worden. Dat doen we, maar dat zie ik dan als een steun in de rug. Dit zou eigenlijk een motie moeten zijn die door de Kamer wordt ingediend richting de staatssecretaris. Als het gaat over al die punten rondom een alternatief scenario schetsen, daar ga ik niet over. Dit is niet de juiste plek om dergelijke vragen te stellen. Overigens is een issue dat vaker terugkomt in de Kamer. Er zijn ook moties ingediend door Kamerleden om op een
- 1790 aantal punten ten aanzien van dit onderwerp actie te ondernemen. Ik vind dit echt niet de rol van de provincie om dit op deze manier op te pakken, in deze uitgebreide vorm.

De **VOORZITTER**: Een interruptie door Statenlid Kostić.

- 1795 Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): U heeft het over de Tweede Kamer, maar we zijn hier als Provinciale Staten. Provinciale Staten kunnen altijd een oproep doen richting het Rijk. Dat doen we wel vaker. Dat is precies wat deze motie beoogd, om dat helder op orde te hebben. U bent het niet met alle oproepen eens. Dan laten we het over aan Provinciale Staten om daarover te oordelen.
- 1800 Gedeputeerde **OLTHOF**: Uiteindelijk gaan Provinciale Staten er ook over. Ik geef alleen aan over deze motie dat ik blij ben met de ondersteuning naar het Rijk. Ik weet niet wat het Rijk wel doet. Ik weet dat het Rijk in gesprek is over wat Tata kan worden geboden. U vraagt hier een aantal zeer uitgebreide rapportages en alternatieve scenario's. Dat moet uw Kamerlid van de Partij voor de Dieren dan daar indienen en daar dan het gesprek voeren en niet de Provincie met deze
- 1805 opdracht opzadelen. Ik geef een negatief advies over motie 26 'Actie van Rijk vragen in verband met urgentie in de zaak Tata Steel'.

De **VOORZITTER**: U heeft nog een aanvullende vraag?

1810

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Ja. Ik handel hier onafhankelijk van mijn eigen fractie in de Tweede Kamer. Het is juist onze rol als volksvertegenwoordigers in Provinciale Staten om hierover wat te zeggen. Als Provinciale Staten willen we vier concrete punten meegeven richting het Rijk. Wilt u daarmee meer rekening houden?

1815

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik maak er nog een opmerking over en dan stop ik ermee, want ik heb mijn punt gemaakt. Nogmaals, ik neem ter harte en dat neem ik ook graag over en die toezegging doe ik ook om in gesprek te gaan met het Rijk als het gaat over wet- en regelgeving, financiële mogelijkheden om Tata te ondersteunen bij. Dit is een opsomming van wat we van het Rijk verwachten of wat we aan het Rijk gaan vragen. Dat vind ik veel verder gaan dan dat waar we nu mee bezig zijn en vooral in de uitvoering. Dat is mijn punt en Ik hoor wel wat de Staten daar uiteindelijk van gaan vinden. Ik ontraad de motie in ieder geval

1820

Dan kom ik bij de motie van DENK. Als het gaat over de gezondheid van kinderen dan mag daarover geen enkele discussie over ontstaan. De knelpunten waar basisscholen tegenaan lopen zijn bekend. We zijn erover in gesprek geweest met de bewoners, ook samen met de gemeente. Uiteindelijk is het de gemeente die de GGD daarin opdrachten kan gaan geven als het gaat over gezondheid. Dit onderwerp is bekend, als het gaat over de luchtvervuiling, stankoverlast en luchtverversing in de scholen. De wethouder heeft contact gehad met de scholen. Het is primair een verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente pakt het op.

1825

1830

Als het gaat over het tweede aandachtspunt dan is het in de meer algemene zin en niet specifiek voor buiten spelende kinderen, inzicht in de actuele klachten op basis van de huisartsendata. Dat is inmiddels onderdeel van het lopende gezondheidsonderzoek door het RIVM. We maken ook gebruik van de informatie van huisartsen. Daarmee is dit punt overbodig. Ik begrijp de motie heel goed. Het is een belangrijk onderwerp, maar de punten waarom de motie vraagt, die worden al

1835

uitgevoerd. Daarmee is de motie overbodig.

De **VOORZITTER**: Voor de zekerheid neem ik met u nog even de moties door, gedeputeerde Olthof. Er was net wat onduidelijkheid bij Statenleden. Ik heb drie moties die zijn ingediend door de Partij voor de Dieren. De eerste motie is samen met de SP ingediend. Dit is de motie 'Duurzaam doorpakken met Tata'. Dat betreft een jaarlijkse rapportage, waarvan u heeft aangegeven dat u daarmee voor de zomer nog terugkomt. Als ik het goed heb begrepen, vindt u het een overbodige motie?

1840

1845

Gedeputeerde **OLTHOF**: Op 'Duurzaam doorpakken' komen we terug. Ik heb duidelijk aangegeven wat we daarin gaan doen Als de Staten de motie als een steun daarbij zien, dan zal ik dat ook zo opvatten. Deze laat ik graag aan de Staten over.

1850

De **VOORZITTER**: De tweede was motie 26. Dat is 'Actie van Rijk vragen'. Daarvan heeft u aangegeven dat die motie overbodig is. Dan is er nog motie 27 'Alle mogelijkheden bescherming burgers benutten': Daarover heb ik u nog niet gehoord.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Jawel, die heb ik ook al beantwoord. Dat doen we al. We zoeken iedere keer ook juridische mogelijkheden op, binnen wet- en regelgeving om de vergunning aan te scherpen. Deze motie is overbodig.

1855

De **VOORZITTER**: De laatste is motie 28, die is ingediend door DENK. Daarvan hebt u aangegeven dat die punten op dit moment al worden opgepakt.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Die zijn belegd bij of de gemeente of bij het RIVM.

1860

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dat was uw reactie op de eerste termijn.

Tweede termijn

1865

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw **GONGGRIJP** (D66): ik heb nog twee aanvullende vragen naar aanleiding van de vragen die we gesteld hebben. Ik ben blij te horen dat het college voortvarend aan de slag gaat met het thema gezondheidswinst. Dat heeft de gedeputeerde ook al vaker aangegeven dat te zullen doen. Wat nog niet helemaal helder is welke concrete stappen de gedeputeerde gaat zetten en wanneer bewoners daarvan iets zullen merken. Hoe kijkt de gedeputeerde aan tegen het stelsel van de VTH-taken? Het mag nooit zo zijn dat het overtreden van milieuregels loont. Kijkend naar het dossier Tata Steel heb ik toch weleens gezien dat er regels overtreden worden. Ik hoor graag de reactie van de gedeputeerde hierop.

1875

De heer **KLEIN** (CU): Ik wil de gedeputeerde hartelijk danken voor zijn uitgebreide antwoord. Ik had gevraagd of de gedeputeerde bereid is om mee te werken aan een evaluatie van in hoeverre de aanbevelingen van de Rekenkamer zijn opgevolgd na een jaar. Misschien kan de gedeputeerde daarop nog reageren?

1880

De **VOORZITTER**: De heer Roosendaal heeft vandaag ook zijn maidenspeech gehad. Bij agendapunt 9 kwam de heer Roosendaal er via de chat ineens tussen. Dat was de kortste maidenspeech ooit, meneer Roosendaal.

1885

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Ik hoop dat die duidelijk was. Over mijn persoonlijke ervaringen zal ik het een andere keer in een andere speech hebben. Ik vond het een ongelooflijk mooi verhaal van mevrouw Gonggrijp. Dus ik wilde daar niet doorheen banjeren met eigen verhalen. Als u het goed vindt, kom ik er nog wel een keer op terug, voorzitter.

1890

Ik had gevraagd aan andere partijen, maar ik zal de vraag nu stellen aan de gedeputeerde, of wordt ondersteund dat een vrijwillige, versnelde energietransitie kan bijdragen aan een gezonder leefklimaat en een duurzaam bestendige staalproductie in de IJmond. Daarnaast gaat het ook nog over het evenwicht, waarover we vorig jaar hebben gesproken in een motie. Volgens mij kunnen we elkaar hier versterken als we maar focus weten aan te brengen en niet vanuit een verdere

- 1895 juridisering met elkaar werken. Daar waar het nodig is, moeten regels zeker worden aangescherpt, maar dat heeft de gedeputeerde ook al aangegeven.
- Wat ik vooral interessant vind, is dat ik verwacht dat Tata zelf belang heeft bij een versnelde energietransitie en dat de gedeputeerde daarover in overleg gaat met Tata, om samen te kijken wat ze nodig hebben van de Rijksoverheid, dan wel Europa, om sneller stappen te kunnen zetten,
- 1900 om de aandeelhouder te bewegen dat de toekomst voor dit bedrijf ligt in een groenere staalproductie. Dat we daarmee een voorbeeld kunnen zijn in Europa. Ik hoop heel erg dat de gedeputeerde in overleg gaat met Tata om te kijken wat er nu nodig is om dat te versnellen en om dat vooral te horen van Tata zelf en daarbij aan te sluiten en dan te zorgen dat daarover wordt gerapporteerd, niet alleen hierover maar over alle andere dingen. Daar heeft Statenlid
- 1905 Kostić een goed punt. Waarin ik verschil met Statenlid Kostić is dat ik vind dat vanuit de bedrijfsvoering zelf het bedrijf er alle belang bij heeft om over de voortgang op de doelen, die ze heeft gesteld, ook op het gebied van milieu, goed te rapporteren. De overheid heeft daarvoor de omgevingsdienst, maar ik denk dat de ontwikkelingen in rapportageland laten zien dat ook de externe accountant, die betaald wordt door Tata, maar zeer onafhankelijk moet opereren een
- 1910 belangrijke rol kan vervullen om zekerheid te geven over de betrouwbaarheid van de informatie die ze deelt met de buitenwereld. Ik zou iets meer vertrouwen willen zien in het samenspel van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden, ook bij Statenlid Kostić, voordat we overgaan tot steeds strengere regels en steeds meer juridisering. Dat is een verschil van politieke opvatting dat we met elkaar hebben. Ik heb er vertrouwen in, dat we op basis van vertrouwen in elkaar, met
- 1915 elkaar stappen kunnen zetten, waarbij we heel duidelijk moeten zijn over wat de rol van de overheid is en de rol van het bedrijf.

De **VOORZITTER**: Een interruptie van Statenlid Kostić.

- 1920 Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): We zijn al decennia bezig met Tata. Die problemen heersen al lang. Dat is een feit. Ik heb twee vragen. U had het over balans. Bent u het met ons eens dat die balans doorslaat richting aantasting van leefomgeving en gezondheid?
- U had het over het belang van verduurzaming. Dat is hartstikke goed. Daar zijn we ook voor. De burgers wachten op een deadline, een stip op de horizon, waar naartoe wordt gewerkt. Wanneer
- 1925 komt Tata daar, of moeten ze daar nog veertig of zestig jaar op wachten? Hoe veel tijd wil de VVD aan Tata geven om dit te doen, voordat we alternatieve scenario's kunnen uitzoeken?

- De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Ik denk niet dat het aan ons is om die scenario's uit te zoeken, maar juist aan Tata. We moeten aan Tata vragen om op korte termijn, -en dat vraag ik dus aan de
- 1930 gedeputeerde-, met elkaar in overleg te gaan over wat de plannen zijn en hoe realistisch die zijn. Het moet uiteindelijk wel betaald worden. Welke focus kunnen ze aanbrengen, binnen de middelen die ze hebben, om het geld op de meest doelmatige en doeltreffende manier in te zetten om de grootst mogelijke milieuwinst en gezondheidswinst te bereiken en daarover te rapporteren. Dat wil ik graag horen. Dat moet komen uit het overleg dat de gedeputeerde heeft
- 1935 met Tata. Wat ik dus heel mooi vind, is dat die balans, die zoek was, -dat ben ik met u eens-, nu wordt hervonden door alle maatregelen die nu worden getroffen. Ik zie ook dat het effect heeft bij Tata, want er wordt driehonderd miljoen euro extra geïnvesteerd. Ik hoop dat die driehonderd

miljoen, wat echt heel veel geld is, zo snel mogelijk heel veel impact gaat hebben. Ik zie dan ook graag wanneer die doelen moeten worden bereikt. Als het gaat om de grafietregens, dan is het heel duidelijk. Voor de andere doelen die moeten worden bereikt, wil ik graag zien wat het bedrijf zichzelf aan doelstellingen stelt, of dat valt binnen de ontwikkeling die wij met elkaar hebben aangegeven. We willen een versnelling zien, niet alleen het wettelijk minimum, maar beter dan dat. Daarover moet het bedrijf ook rapporteren. Dat lijkt me logisch, wanneer een bedrijf driehonderd miljoen euro investeert, dat het bedrijf zelf wil weten wat de effecten daarvan zijn.

1940

1945 Het is logisch dat het bedrijf aan haar accountant vraagt om de betrouwbaarheid van die informatie te toetsen. Daar hebben we de overheid niet voor nodig.

Statenlid **KOSTIÇ** (PvdD): Ik snap dat de VVD dit helemaal aan Tata wil overlaten, maar stel voor dat Tata komt met een plan voor verduurzaming en een schone omgeving richting 2050. Vindt de VVD dat op tijd, of zou de VVD dat toch iets sneller willen zien, gezien alle gezondheidsschade die nog steeds wordt toegebracht aan inwoners?

1950

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Ik pleitte er zojuist in mijn bijdrage voor om die versnelling aan te brengen. Ik hoop dat voor 2040 die waterstoftransitie wordt gerealiseerd. Dat zijn zaken die ongelooflijk moeilijk liggen in samenhang ook met andere ontwikkelingen, die de overheid voor elkaar moet zien te krijgen en ook met technologische voortuitgang. Dat is een. Dat is de lange termijn. U vraagt ook naar de korte termijn. Bij de korte termijn zijn heel duidelijke doelen gesteld. Er is een Dashboard, wat zelfs door Tata wordt gedeeld, op alle gebieden waarover we het hier met zijn allen hadden. Over geur, stank, stof en lawaai. Het gaat erom dat we met elkaar en met de bewoners bekijken of het realistische doelen zijn en of die tijdig worden behaald. De grafietregen wordt nu aangepakt. Er komt driehonderd miljoen aan investeringen. Dat wordt op de middellange termijn gerealiseerd. Op de korte termijn moet er gewoon aan de wet worden voldaan. Dat is helder. We zullen uw moties in ieder geval niet steunen. Dat mag duidelijk zijn.

1955

1960

1965 De **VOORZITTER**: Dan geef ik het woord in tweede termijn aan gedeputeerde Olthof.

Reactie in tweede termijn door Gedeputeerde Staten:

Gedeputeerde **OLTHOF**: Eerst het punt van mevrouw Gonggrijp van D66. Laten we duidelijk zijn. We zijn daar juist stappen aan het zetten. Ik heb vertrouwen in het stelsel van de VTH. Ik heb ook vertrouwen in de organisatie, die het namens de Provincie moet gaan uitvoeren, de omgevingsdienst. Daar hebben we met elkaar concrete stappen gezet. Volgens mij zijn die prima verwoord. Als we dat met elkaar op de rit krijgen en ik zie dat daar echt ook wel stappen in gezet gaan worden, dan zullen het vergunningenstelsel en het toezicht- en handhavingstraject goed moeten werken. Dat is ook de kritiek van de bewoners van de afgelopen jaren. Dat mogen bewoners van ons verwachten. Ze mogen van het bevoegd gezag verwachten dat vergunningen up to date zijn en dat ze voldoen aan alle laatste BBT's en de meest actuele wet- en regelgeving. Ze mogen van ons verwachten dat we daarop toezien en dat we erop handhaven. Daar werken we heel hard aan. Ik heb er vertrouwen in dat daarin meters worden gemaakt. Als het gaat over het gezondheidsaspect dan worden daarover vaak vragen gesteld. Dan pak ik ook een ander punt

1970

1975

1980

mee, als het gaat over duurzaamheidsambities. Er staat een aantal momenten genoemd. De reductie van de CO₂-uitstoot. Dat zijn maatregelen waarover op een ander niveau in het Klimaatakkoord in Europa afspraken zijn gemaakt. Dat gaat niet snel genoeg en het is niet voldoende. We moeten ook daarin ook de gezondheidsaspecten en -effecten meenemen. Volgens

1985 mij is dat waar we mee bezig zijn. We bekijken nu welke stappen op de korte termijn kunnen worden gezet. Dat doen we enerzijds via het huidige VTH-stelsel. Daarvan weten we wat de beperking is. Dat doen we uiteraard in gesprek met Tata. Dan heeft de heer Roosendaal een punt. We kunnen dat versnellen als Tata ook bereid is en ook in staat is om op korte termijn al de nodige investeringen te doen. Ja, dat samenspel moet er zijn. De inwoners gaan daarvan wat

1990 merken. De investering in de Kooks-2-fabriek, welke fabriek een enorme geur- en stankoverlast veroorzaakt, zullen de mensen direct merken. Als maatregelen worden getroffen ten aanzien van de geluidsoverlast bij de schroot, dan zullen de bewoners dat ook direct merken. Als het gaat over fijnstof en dat soort elementen dan zal dat in de beleving minder snel verbeteren, maar ik hoop dat daarin ook snel stappen kunnen worden gezet, zodat we in de cijfers zullen zien dat

1995 ook dat afneemt. Daarmee zijn we nooit klaar. Als je in een industriële omgeving als IJmond woont, dan zal er altijd een vorm van overlast zijn. Dat weten de bewoners. Dat vinden ze ook niet erg. Ze mogen wel van ons verwachten dat elk jaar en elke keer stappen worden gezet, die ervoor zorgen dat het gezonder wordt. Omdat we steeds meer weten zal ook de vraag om een actieve overheid te hebben die de gezondheid blijft nastreven en die stappen zal zetten, zal dat

2000 ook doorgaan. We zullen er nooit klaar mee zijn. Dit zal een continu proces zijn, waaraan we met elkaar moeten werken en moeten blijven werken. Dat doen we via wet- en regelgeving, maar ook vrijwillig. We zijn in gesprek met Tata over welke stappen Tata kan zetten. We hebben Tata gevraagd om aan te geven wanneer welke stappen worden gezet, voor welke fabriek en wat bewoners en anderen daarvan mogen verwachten. Wat is de winst die Tata daarin gaat boeken?

2005 Die gesprekken worden gevoerd. We gaan met andere partijen kijken welke aanvullende maatregelen, voor een groot deel vrijwillige maatregelen, kunnen worden gezet om versneld die gezondheidswinst en de milieuwinst te boeken. Dat leggen we niet alleen op. Dat doen we ook in gesprek met Tata en andere partijen.

De evaluatie van de Rekenkamer. Mijn antwoord zat versleuteld in de melding dat we constant de

2010 voortgang van het Programma Tata Steel meenemen. Wat mij betreft is het daarvan een onderdeel. We moeten aan de Rekenkamer zelf ook een en ander rapporteren. We zullen u daarover zeker informeren. Aan het eind van het jaar zullen we u informeren over hoe de aanbevelingen zijn overgenomen in het Programma Tata Steel of in de Uitvoeringsagenda, zoals die is opgesteld. Voor het einde van het jaar wordt dat met de Staten besproken.

2015

De **VOORZITTER**: U krijgt nog een interruptie van de heer Roosendaal.

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): We willen nog aandacht vragen voor de versnelling van de waterstoftransitie, omdat die, niet alleen voor Tata, maar voor het bredere bedrijfsleven in Noord-

2020 Holland en specifiek dan ook de maakindustrie, van grote toegevoegde waarde kan zijn. We moeten met elkaar optrekken, dus bedrijfsleven en overheid, in het belang van de economie, maar zeker ook van de volksgezondheid en het milieu, om daarin versnelling aan te brengen.

Ziet u daar een rol voor de Provincie en wilt u daar samen optrekken met Tata om te kijken wat daar dan voor nodig is, specifiek ook op dit punt?

2025

Gedeputeerde **OLTHOF**: Daar kan ik positief op antwoorden. Tata is op andere tafels, als het gaat over de energietransitie, in een breder verband. Tata is breder bezig. Ik wil daarnaast wel kijken wat voor Tata zelf de beste investering is om de winst als bedrijf en als organisatie te kunnen maken. Tata is enerzijds actief betrokken bij de energietransitie en bij groene waterstof. Bij dat proces speelt Tata een rol. Aan de andere kant kijken we ook welke technieken het beste zijn voor Tata om uiteindelijk de fabriek zelf te vergroenen. Het zou mooi zijn als dat gelijk oploopt, maar wellicht dat daar nog wat verschillen in zitten. We zijn erover in gesprek met Tata. Daarin spelen wij en ook Tata een belangrijke rol.

2030

2035

De **VOORZITTER**: Daarmee was u aan het eind van uw betoog. Dat betekent dat we voor hebben liggen vier moties, motie 25 tot en met 28 en voordracht 14.

We stemmen eerst over de vier moties stemmen en dan over de voordracht zelf. Ik zie dat er geen behoefte is aan een schorsing voordat we tot stemming over gaan.

2040

Ik zal in eerste instantie nog van alle moties het nummer en de titel noemen. Dan kunt u daarna aangeven of u voor of tegen bent. Bij de overige fractievoorzitters zal ik alleen de nummers van de moties noemen.

Motie 25 'Duurzaam doorpakken met Tata, ingediend door de PvdD en SP:

2045

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Daar zullen we voor stemmen.

De **VOORZITTER**: Motie 26, ingediend door PvdD 'Actie van Rijk vragen in verband met urgentie zaak Tata Steel:

2050

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Tegen.

De **VOORZITTER**: Motie 27, ingediend door de PvdD 'Tata Steel alle mogelijkheden beschermen burgers benutten'.

2055

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Tegen.

De **VOORZITTER**: Motie 28, ingediend door DENK, met als titel "inventariseren omstandigheden waaronder kinderen kunnen buitenspelen i.v.m. Tata Steel'

2060

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Tegen.

De **VOORZITTER**: En dan uiteindelijk voordracht 14.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Daar zullen we wel voor stemmen.

2065

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Motie 25: Tegen. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Tegen. Voordracht 14: Voor.

2070 De heer **VOSKUIL** (PvdA): Motie 25: Daar stemt de PvdA voor. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Tegen. Voordracht 14: Daar stemmen wij voor.

Mevrouw **STRENS** (D66): Motie 25: Daar stemmen wij voor. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Tegen. Voordracht 14: Daar willen wij voor stemmen.

2075 De heer **SMALING** (SP): Motie 25: Voor. Motie 26: Voor. Motie 27: Voor. Motie 28: Voor. Voordracht 14: Voor.

De heer **ZOON** (PvdD): Motie 25: Voor. Motie 26: Voor. Motie 27: Voor. Motie 28: Voor. Voordracht 14: Voor.

2080 De heer **HEIJNEN** (CDA): Motie 25: Wij willen nu doorpakken en zijn voor motie 25. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Tegen. Voordracht 14: Voor.

De heer **DEEN** (PVV): Motie 25: Tegen. Motie 26: Tegen. Motie 27: Voor. Motie 28: Voor. Voordracht 14: Voor.

2085 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Motie 25: Voor. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Voor. Voordracht 14: Voor.

2090 De heer **KOYUNCU** (DENK): Motie 25: Voor. Motie 26: Voor. Motie 27: Voor. Motie 28: Stemverklaring: De gedeputeerde geeft zelf aan dat als het om de gezondheid van kinderen gaat er niets belangrijkers is. Het lijkt daarom ook heel belangrijk om deze informatie zo spoedig mogelijk te delen met PS en niet te wachten op het RIVM. Wij stemmen natuurlijk voor. Voordracht 14: Voor.

2095 De heer **KLEIN** (CU): Motie 25: Voor. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Tegen. Voordracht 14: Voor.

De heer **DEKKER** (FvD): Motie 25: Tegen. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Tegen. Voordracht 14: Voor.

2100 De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Motie 25: Tegen. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Voor. Voordracht 14: Voor.

2105 De heer **JENSEN** (JA21): Motie 25: Tegen. Motie 26: Tegen. Motie 27: Tegen. Motie 28: Tegen. Voordracht 14: Voor.

De **VOORZITTER**: Dan maken we even de balans op van deze peiling. Later deze week zullen we de peiling omzetten in een schriftelijke bevestiging door de Statenleden, waardoor de definitieve besluitenlijst kan worden opgemaakt.

De uitslag is binnen.

Motie 25 is aangenomen met 34 stemmen voor en 18 stemmen tegen. Tegen hebben gestemd: VVD, JA21, FvD, PVV en Fractie Baljeu.

Motie 26 is met 45 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: PvdD, SP en fractie DENK.

Motie 27 is met 43 stemmen tegen en 9 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: PvdD, PVV, SP en fractie DENK.

Motie 28 is met 41 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: PvdD, PVV, SP, 50PLUS/PvdO, DENK en Fractie Baljeu.

Met 52 stemmen voor is voordracht 14 unaniem aangenomen.

[Schorsing van 16.08 tot 16.22 uur]

11. Zienswijzen concept Toekomstvisie 2030 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer – Voordracht 08-2021

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We zijn aanbeland bij agendapunt 11, voordracht 8 en dat betreft 'Zienswijzen concept Toekomstvisie 2020 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Ook hier geldt dat we aan het eind van deze bespreking weer een peiling van de stemmen zullen houden.

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Wij zijn akkoord. In de commissie heb ik aangegeven dat het beleid voor de primaire bezoekersgroep moet worden versterkt. Juist in tijden van corona is recreëren dichtbij huis van grote waarde. Richt je als recreatieschap dan ook op het activeren van meer mensen om dicht bij huis te wandelen, fietsen, varen en ontspannen. Zo draag je bij aan een betere gezondheid en haal je mensen uit een isolement. Het aantrekken van meer toeristen als overloop van Amsterdam en Alkmaar is wat ons betreft geen realistische kerntaak voor het recreatieschap. Verminder de overhead- en marketingkosten gerelateerd aan toerisme en zet die middelen in voor meer beleving en het aantrekken van een diverse bezoekerspopulatie uit de regio. Bereik die mensen die normaal gesproken niet zo snel gaan sporten of recreëren. Dat is de uitdaging. Een recreatieschap is tenslotte van en voor ons allemaal. Blijf daarop focussen. De VVD zal de subsidierelatie de komende jaren primair toetsen aan de ontwikkeling van het aantal dagrecreanten uit de regio.

De heer **SMALING** (SP): Ik wil een amendement voorlezen.

Amendement 17/08-03-21:

'Ook het RAUM past een luisterend oor'

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart 2021, besprekend de Zienswijzen concept toekomstvisie 2030 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (VD-08).

Besluiten als 2.e aan het besluit toe te voegen

- 2155 - 2.e Wij verzoeken u de uitkomsten van het draagvlakonderzoek onder de in- en omwonenden van het RAUM, dat via de app Swipocratie is verricht te respecteren en de toekomstvisie 2030 van het RAUM daarop aan te passen.

Eric Smaling, SP

- 2160 De heer **SMALING** (SP): Wij dienen dit amendement in omdat we verbaasd zijn dat alle vragen die aan omwonenden zijn gesteld, meerderheden aangeven ten aanzien van eigenschappen, die men graag behouden ziet in het recreatieschap, maar waar de gedeputeerde vervolgens toch een ander besluit over neemt. Mevrouw De Groot heeft dat de van haar bekende vanzelfsprekendheid in de commissie uitvoerig toegelicht. We tellen vier keer een minderheid die op steun van de
- 2165 gedeputeerde kan rekenen op een aantal facetten van dat recreatieschap. Dit amendement dient dus om daarin te voorzien. Hopelijk is de gedeputeerde er vandaag wel vatbaar voor.

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 2170 De heer **ZOON** (PvdD): Ik kan het eens zijn met de inbreng van de VVD. Een recreatiegebied is belangrijk. Dat hebben we het afgelopen jaar gezien. Het is de uitlaatklep van de vier muren om ons dagelijks leven. Lekker actief bezig zijn, of lekker luieren en genieten van de omgeving, dat kun je juist in de natuur binnen de draagkracht van het gebied. Het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer blijft binnen die visie van de draagkracht en let op natuur, erfgoed en
- 2175 inwoners. Er zijn ook geen forse uitbreidingen, maar men richt zich op kwaliteitsverbetering. In detail zijn er altijd punten en risico's voor te veel commerciële activiteiten. Maak het gebied niet vrij toegankelijk. Agrarische exploitatie van gronden kan beter richting natuur en recreatie gaan, waarmee meteen die grondwaterstand kan verbeteren. Globaal onderschrijven we de visie van het recreatieschap. De provincie wil in de zienswijzen vooral aansturen op uitvoerbare projecten. Dat
- 2180 is logisch. Het gaat over het verbeteren van onder andere de waterkwaliteit. Het waterschap wil dat doen door water met nitraten en fosfaten vanuit de landbouwpercelen zo snel mogelijk te laten doorstromen. Vervuiling van een buurman waarvan het recreatieschap last heeft. Activiteiten die geld kosten en die niet de bron van de vervuiling aanpakken. Dat kan ook niet want het recreatieschap gaat daar niet over. In onze zienswijze richting het recreatieschap sturen
- 2185 we aan om kritisch te zijn op de kosten en te blijven zoeken naar efficiency, dus moet de Provincie ook de hand in eigen boezem steken, vooral als het gaat over vervuild water uit het Schermerboezem dat het recreatiegebied binnenstroomt. Dit vooral als we werken aan een gebiedsgerichte aanpak van problemen. Daarom de volgende motie.

- 2190 **Motie 29/08-03-21:**

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart 2021, ter behandeling van Zienswijzen concept toekomstvisie 2030 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer;

2195 *Overwegende dat:*

- één van de doelen van de RAUM-visie is het verbeteren van de waterkwaliteit, samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorder kwartier (HHNK);
- één van de oorzaken de overmaat aan voedingsstoffen van nitraten en fosfaten vanuit landbouwpercelen is (eutrofiëring);

2200

Gehoord de discussie, verzoeken het College van Gedeputeerde Staten:

- te onderzoeken hoe de voedingsstoffen in het oppervlaktewater rond het Alkmaarder- en Uitgeestermeer aangepakt kan worden en hierover te rapporteren aan Provinciale Staten;

2205 *En gaan over tot de orde van de dag. Partij voor de Dieren*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Dan hebben we de Statenleden die het woord wilden voeren aan het woord gelaten. Dan gaan we naar gedeputeerde, mevrouw Zaal, voor haar reactie op de eerste termijn.

2210

Reactie in eerste termijn van Gedeputeerde Staten;

Gedeputeerde **ZAAL**: Dank aan de partijen voor hun inbreng en hun positieve inbreng ten aanzien van deze visie. Een visie waarin we inzetten op kwaliteitsverbetering van dit gebied. Ik ben het eens met de heer Roosendaal van de VVD en dat werd ook erkend door andere sprekers dat recreatie op dit moment heel erg belangrijk is, vooral voor onze eigen inwoners, om in de eigen omgeving af en toe toch dat rondje buiten te kunnen maken, wandelend, fietsend en deze winter ook ter schaats. Dat zit niet alleen in deze visie, maar ook in al ons beleid op gebied van recreatie en toerisme om ook vooral recreatie voor de eigen inwoners direct bereikbaar te maken

2215

In het coalitieakkoord hebben we opgenomen dat we streven naar wat meer spreiding van toeristen over de provincie. Dit is niet alleen om drukke gebieden, zoals Amsterdam, Zandvoort en Zaanstad, te ontlasten, maar ook om de kansen in andere recreatiegebieden juist te benutten. Dat ziet u terug in deze visie. Het is niet zo dat we subsidie geven via het schap om toeristen naar RAUM te trekken. Dat gaat alleen vanuit onze participantenbijdrage. Daar wegen we alle belangen tegen elkaar af.

2220

2225

Dan kom ik bij het punt van participatie van de SP. In het amendement wordt gerefereerd aan de app Swipocratie. Dat is slechts een van de onderdelen van het uitgebreide participatietraject dat hier is gedaan voordat deze visie in concept is vastgesteld. Er zijn extern deskundigen geraadpleegd. Daarnaast zijn er sessies geweest waar stakeholders konden inspreken. Alles tegen elkaar afwegend is deze visie tot stand gekomen. Daarbij is ook rekening gehouden met de inbreng uit Swipocratie. Wat het amendement vraagt is om één onderdeel eruit te halen en dat vervolgens allemaal over te nemen. Participatie vinden we ontzettend belangrijk, maar het is niet zo dat alles direct overgenomen wordt in de visie. U zegt dat de gedeputeerde besluit om daarvan af te zien. De gedeputeerde besluit dat echter niet alleen, maar samen met alle gemeenten die in dat recreatieschap zitten en die ook weer een achterban hebben die de inwoners van die betreffende gemeenten vertegenwoordigt. Daarin wegen we de participatie af.

2230

2235

We kijken ook naar het draagvlak van de natuur. Dat is ook genoemd. We kijken ook naar recreatie voor de inwoners. Waar zitten zij op te wachten? Er wordt ook gevraagd naar energie. Het recreatieschap heeft wel vastgesteld dat wij het belangrijk vinden om ook een bijdrage te leveren aan die energietransitie. Als uit het onderzoek naar voren komt dat er geen energie kan worden opgewekt, dan is dat niet met elkaar te verenigen. Uiteindelijk maken de gemeenten in het schap een afweging en daarmee ontraad ik dit amendement.

De **VOORZITTER**: Een interruptie door de heer Smaling.

De heer **SMALING** (SP): Als het lijstje wordt afgegaan, dan zegt 68% van de mensen die mee hebben gedaan aan die participatie, tegen de opwekking van duurzame energie te zijn. 65% is tegen overnachtingen. 61% is tegen bijzondere activiteiten en 58% is tegen levendigheid. Het gaat me niet zozeer of ik het eens ben met die meerderheden, maar het gaat me erom dat een participatietraject is georganiseerd en dat het nu overkomt dat als de uitslagen niet bevallen dat je die dan naast je neerlegt. Waarom wordt dan een participatietraject ingegaan, als het risico bestaat dat de uitslagen je niet bevallen?

Gedeputeerde **ZAAL**: Het is niet zo dat de uitslag het recreatieschap wel of niet bevalt.

Participatie van inwoners en andere stakeholders binnen een recreatieschap is belangrijk. Het gaat natuurlijk ook om ondernemers en agrariërs. In het gebied zijn ook natuurbeheerders. Uiteindelijk maken we een afweging. Bij participatie kun je niet iedereen tevredenstellen. Er is zeker wat meegedaan. Dat kunt u ook teruglezen in de visie. Het is ook niet van 'u roept wij draaien'. Het recreatieschap maakt een afweging waarbij de participatie een belangrijke rol heeft gespeeld, maar we gaan ook kijken naar de ambities en doelstellingen op het gebied van energie en ook naar het verdienmodel van een recreatieschap. Dan kan het zijn dat het uiteindelijk niet een op een wordt overgenomen. Dat betekent niet dat de uitslag niet bevalt, of dat we in het geheel niets doen met die participatie.

De heer **SMALING** (SP): Ik begrijp wat de gedeputeerde bedoelt. We moeten hier heel erg mee oppassen. Dit is niet het enige dossier waar participatie komt bovendrijven in deze vergaderingen van ons. Er bestaat een adviserende participatie en een meer bindende participatie. Dat weet ik allemaal, maar we moeten echt oppassen dat dit instrument een wassen neus wordt, als we zoals in dit geval heel duidelijk meerderheden naast ons neerleggen. Ik maak me daar zorgen over. Dat wilde ik graag zeggen. Ik hoop dat het amendement het toch nog redt. We zullen zien.

Gedeputeerde **ZAAL**: Een laatste opmerking daarover. We doen dat niet lichtzinnig. Daar zit een algemene belangenafweging achter. Uiteindelijk is het ook om de verwachtingen van tevoren te wekken. Dat is in dit dossier heel goed gebeurd. Het is nooit zo dat de verwachting is gewekt dat als u ergens tegen bent dat wij dat automatisch overnemen. We zullen er per gebiedsonderdeel aandacht aan schenken en misschien ook andere keuzes maken. Dat is ook zeker gebeurd bij de opstelling van deze conceptvisie.

De motie van de PvdD over de kwaliteit van het water (motie 29). Dit is primair de verantwoordelijkheid van de waterschappen. Daar moet die ook blijven. Daarom wordt de motie

2280 ontraden. U ziet in de visie terug dat wij de waterkwaliteit ontzettend belangrijk vinden als recreatieschap omdat het natuurlijk ook van belang is voor het zwemmen, maar ook voor de natuur en de biodiversiteit. Dat is wat we gaan doen en wat ik ook kan toezeggen. U hinkt op twee gedachten. Enerzijds zegt u: Besteed er niet te veel geld en tijd aan. Aan de andere kant vindt u het ook belangrijk dat de waterkwaliteit wordt versterkt. Dat moet u me dadelijk nog
2285 maar even uitleggen. In het uitvoeringsprogramma gaan we goed kijken hoe we daarmee als recreatieschap aan de slag kunnen. Nogmaals, primair ligt de verantwoordelijkheid bij het recreatieschap.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door de heer Zoon.

2290

De heer **ZOON** (PvdD): De motie was mede gebaseerd op het feit dat er in de visie juist staat dat het recreatieschap alleen met het waterschap ernaar gaat kijken. Als ik zie dat ook u een mooie Voedselvisie heeft en dat we werken met gebiedsgerichte aanpak dan is daar een combinatie in mogelijk. Ik wil eigenlijk dat we als Provincie aanhaken bij die initiatieven om te kijken of we het
2295 daar kunnen versterken.

Gedeputeerde **ZAAL**: Ik denk dat het ook de bedoeling is, maar dan via het waterschap. Ook daarmee hebben we vanuit de portefeuille Water goed contact. Gebiedsgerichte aanpak dat klopt. Het is belangrijk om dit met alle partijen op te pakken. In dit geval zijn de waterschappen in het
2300 algemeen leidend en primair verantwoordelijk. We zullen dat vanuit de verschillende dossiers integraal in de gebiedsgerichte aanpak neerleggen. Als ik dat mag toezeggen dan hoop ik dat u de motie intrekt en dat we er gewoon mee aan de slag gaan. Ik vind het heel lastig om nu hier een motie aan te nemen voor iets wat primair de verantwoordelijkheid is van de waterschappen. Dan moet ik hem echt ontraden, Als we mee kunnen doen in de gebiedsgerichte aanpak om de
2305 waterkwaliteit te verbeteren dan zullen we dat recreatieschap en ook als Provincie oppakken.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dat was de bijdrage in de eerste termijn. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja. Ik begin met de heer Smaling.

2310 *Tweede termijn:*

De heer **SMALING** (SP): In de interruptie heb ik mijn punt eigenlijk wel gemaakt. Ik begrijp wat de gedeputeerde bedoelt; dat er heel veel wegingen worden gemaakt. Mijn conclusie van dit debat is toch dat je heel erg voorzichtig moet zijn met wie je aan participatie blootstelt. Het is geen goed
2315 voorbeeld dat zo anders dan hoe mensen dingen zien, wordt besloten.

De heer **ZOON** (PvdD): Ik heb de gedeputeerde goed gehoord. Ik hoor vooral een wat afwachtende houding. De waterschappen zijn aan zet. Dan denk ik: Wij als Provincie zit juist om tafel met boeren om te kijken hoe we het gebied kunnen veranderen en hoe we de boer kunnen
2320 helpen naar meer toekomstbestendigheid. Op dat punt zou ik de gedeputeerde willen vragen. De motie is vrij breed. Onderzoek de mogelijkheden die er zijn. Ik wil de motie graag in stand houden. Juist omdat het een aanmoediging is voor beleid om proactief bezig te zijn.

De **VOORZITTER**: Ik zie dat verder niemand zich heeft aangemeld.

2325

Reactie in tweede termijn door Gedeputeerde Staten:

Gedeputeerde **ZAAL**: Ik blijf erbij dat ik zowel het amendement van de SP als de motie van de PvdD ontraad. Ik heb genoeg gezegd over het participatietraject. Nog een opmerking richting de
2330 Partij voor de Dieren. Ik ontraad deze motie, omdat ik niet zou willen dat wij een bevoegdheid naar ons toe trekken die primair bij een ander orgaan ligt. Dat is de reden van het ontraden. Natuurlijk, u verwijst naar de Voedselvisie. Als recreatieschappen in gesprek zijn met de boeren en andere stakeholders, die invloed hebben op die waterkwaliteit dan zal dat altijd aan de orde komen. De primaire verantwoordelijkheid ligt bij het waterschap.

2335

De **VOORZITTER**: Dat betekent dat we aan het einde van het debat zijn gekomen over voordracht 8, Zienswijzen concept Toekomstvisie 2030 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Er is een amendement ingediend, nummer 17, door de SP, met als titel 'Ook het RAUM past een
2340 luisterend oor'. Er is een motie ingediend. Dat betekent dat eerst amendement 17 in stemming wordt gebracht, alvorens wij gebundeld motie 29 en de voordracht in stemming gaan brengen.

Dan gaan we nu over tot het peilen van de stemming over amendement 17.

Mevrouw **DE VRIES** (PvdA): Tegen.

2345

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Tegen.

Mevrouw **STRENS** (D66): Tegen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Tegen.

De heer **ZOON** (PvdD): Tegen.

De heer **SMALING** (SP): Voor.

2350

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voor.

De heer **DEKKER** (FvD): Wij stemmen voor.

De heer **JENSEN** (JA21): Wij zijn voor.

De heer **KOYUNCU** (DENK): Wij zijn voor.

De heer **DEEN** (PVV): Daar zijn wij voor.

2355

De heer **KLEIN** (CU): Tegen.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Daar zijn wij tegen.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Wij zijn tegen amendement 17.

De **VOORZITTER**: Dan hebben we de peiling van amendement 17. Amendement 17 is met 39
2360 stemmen tegen en 13 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: JA21, FvD, PVV, SP, 50PLUS/PvdO en fractie DENK. Daarmee is amendement 17 verworpen.

Dan gaan we nu gecombineerd in stemming brengen motie 29 en voordracht 8. Motie 29 is van
2365 de PvdD, zonder titel. De motie gaat over het onderzoeken hoe de vloeistoffen in het oppervlaktewater van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer aangepakt kunnen worden.

De heer Steeman (D66) zal zich onthouden van stemming over motie 29.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Motie 29: We zijn tegen de motie. Voordracht 8: Daar zijn wij voor.

2370 Mevrouw **DE VRIES** (PvdA): Motie 29: Tegen. Voordracht 8: Voor.

Mevrouw **STRENS** (D66): Motie 29: D66 is tegen de motie. Voordracht 8: Voor de voordracht.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Motie 29: Tegen de motie. Voordracht 8: Voor de voordracht.

De heer **SMALING** (SP): Motie 29: Wij zijn voor de motie. Voordracht 8: Stemverklaring: We zullen tegen de voordracht stemmen om de reden die ik zojuist in mijn inbreng heb aangegeven.

2375 De heer **JENSEN** (JA21): Motie 29: Tegen. Voordracht 8: Voor.

De heer **DEEN** (PVV): Motie 29: Tegen. Voordracht 8: Voor de voordracht.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Motie 29: Tegen. Voordracht 8: Voor.

De heer **ZOON** (PvdD): Motie 29: Voor. Voordracht 8: Voor.

De heer **DEKKER** (FvD): Motie 29: Tegen. Voordracht 8: Voor.

2380 De heer **KLEIN** (CU): Motie 29: Tegen de motie. Voordracht 8: Voor en een korte stemverklaring: We vinden wel dat het instrument, waarover het amendement van de SP sprak, op zich waardevolle input biedt. Het zou ook meegenomen moeten worden, maar de manier waarop het geformuleerd was, namelijk 'het verwerken', dat vonden wij iets te stellend. Dat je deze informatie dan meeneemt dat vinden wij belangrijker.

2385 Mevrouw **VAN SOEST** (50Plus/PvdO): Motie 29: Voor. Voordracht 8: Voor.

De heer **KOYUNCU** (DENK): Motie 29: Voor. Voordracht 8: Voor.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Motie 29: Tegen. Voordracht 8: Voor.

De **VOORZITTER**: We kijken hoe de peiling is voor de motie en voordracht 8.

2390 Motie 29 is met 43 stemmen tegen en 8 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: PvdD, SP, 50PLUS/PvdO en fractie DENK.

Voordracht 8 is met 49 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. De SP heeft tegengestemd

2395 Daarmee hebben we agendapunt 11 afgerond. Dan gaan we over naar agendapunt 12.

12. Vaststellen onderzoeksagenda vervolg Regionaal OV Toekomstbeeld (ROVT) Noord-Holland en Flevoland – Voordracht 13-2021

2400 De **VOORZITTER**: Dit betreft voordracht 13.

De heer **JENSEN** (JA21): Zoals in de commissie gezegd, kan JA21 zich in grote lijnen vinden in de visie die nu voorligt. Dank aan de gedeputeerde en zijn ondersteuners. Toch vinden we dat twee zaken te weinig terugkomen in deze Toekomstvisie. Dat is de rol van deelmobiliteit.

2405 Deelmobiliteit vormt een belangrijke sleutel om het vervoer van deur tot deur te verbeteren. Daarom een motie samen met DENK om de rol van deelmobiliteit in al zijn vormen nadrukkelijker uit te werken in deze visie.

Motie 30/08-03-21:

2410 Rol deelmobiliteit nadrukkelijker uitwerken in Regionaal OV Toekomstbeeld Noord-Holland en Flevoland.

2415 *Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart 2021, te Haarlem, ter behandeling 'Voordracht Vaststellen onderzoeksagenda vervolg Regionaal Openbaar Vervoer (OV) Toekomstbeeld Noord-Holland en Flevoland (ROVT)'.*

Constateernde dat:

- *Fijnmazig en betaalbaar OV belangrijk is voor de bereikbaarheid van Noord-Holland en Flevoland;*

2420

Overwegende dat:

- *Fijnmazig, snel en tegelijkertijd betaalbaar OV vaak moeilijk realiseerbaar is.*
- *Deelmobiliteit een oplossing kan bieden voor een fijnmaziger ov-netwerk dat reizigers sneller (en betaalbaar) van deur-tot-deur brengt.*

2425 - *De rol van deelmobiliteit tot op heden nauwelijks is opgenomen in dit Regionale OV Toekomstbeeld.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten, de rol van deelmobiliteit nadrukkelijker uit te werken in het Regionaal OV Toekomstbeeld.

2430

En gaan over tot de orde van de dag.

JA21 Noord-Holland en DENK

2435 De heer **JENSEN** (JA21): In de tweede plaats zien we graag dat de betaalbaarheid van het vervolgtraject ook nadrukkelijker verankerd wordt in deze Toekomstvisie. Elke keuze, iedere ingeslagen weg en dus ook elke stip aan de horizon heeft een prijskaartje. Het lijkt ons belangrijk dat het prijskaartje voor onze Staten inzichtelijk wordt gemaakt en ook dat wij kunnen zien welke integrale keuzes daar invloed op hebben. Om een voorbeeld te noemen van een integrale keuze. Nieuwbouw wordt te vaak opgeleverd met een zeer lage parkeernorm. Het soms echt richting

2440 twee parkeerplaatsen per tien woningen, met als doel dat het openbaar vervoer in die buurt intensiever zal worden gebruikt en meer kostendekkend is. Dat is mooi, maar het is wat JA21 betreft toch niet helemaal het pad dat we zouden moeten bewandelen. Naar onze mening zouden mensen zelf de keuze moeten kunnen maken hoe ze zich vervoeren, in plaats van dat de overheid een bepaalde keuze oplegt, of de opties beperkt. Hoe zal kostendekkendheid in de

2445 toekomst worden nagestreefd. Hoe is de betaalbaarheid daarbij verankerd? We verzoeken Gedeputeerde Staten om dit nadrukkelijker op te nemen in deze Toekomstvisie en daarom wordt de volgende motie ingediend.

Motie 31/08-03-21:

2450 Betaalbaarheid verankeren in Regionaal OV Toekomstbeeld Noord-Holland en Flevoland

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 maart 2021, te Haarlem, ter behandeling 'Voordracht Vaststellen onderzoeksagenda vervolg Regionaal Openbaar Vervoer (OV) Toekomstbeeld Noord-Holland en Flevoland (ROVT)'.

2455

Constaterende dat:

- *Fijnmazig en betaalbaar OV belangrijk is voor de bereikbaarheid van Noord-Holland en Flevoland;*
- *Er wordt gestreefd naar kostendekkendheid;*
- 2460 - *Het OV momenteel nog niet kostendekkend is;*
- *Het Nederlandse OV tot de duurste van Europa behoort.*

Overwegende dat:

- *Het streven naar kostendekkendheid een nobel streven is;*
- 2465 - *Het hierbij belangrijk is op welke manier kostendekkendheid wordt nagestreefd en hoe de betaalbaarheid (voor eindgebruikers) hierbij is geborgd.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- in relatie tot kostendekkendheid de component betaalbaarheid van het toekomstige OV in Noord-*
- 2470 *Holland en Flevoland nadrukkelijker te verankeren in het Regionaal OV Toekomstbeeld.*

En gaan over tot de orde van de dag. JA21 Noord-Holland

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

2475

Mevrouw **KUIPER** (CDA): Een korte verklaring namens het CDA. We hadden in de commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid al aangegeven dat het CDA zich kan vinden in deze voordracht. Voor het CDA is het heel positief dat het niet alleen om een theoretische exercitie gaat, maar dat er concreet per jaar wordt aangegeven met welke ambities aan de slag wordt gegaan. Daar houden

2480

we van.
Ik wil graag het advies van gedeputeerde Olthof op motie 31 hoor. Betaalbaarheid is altijd een belangrijke factor. Als je dat niet in ogenschouw neemt dan heb je straks een fantastisch Ov-systeem, waarvan heel weinig mensen gebruikmaken omdat het te duur bevonden wordt.

2485

De heer **HOOGERVORST** (SP): In het Regionaal OV Toekomstbeeld 2040 vinden we een flinke lijst van projecten, die op eenieders wensenlijstje te vinden zijn, als het gaat om het optimaliseren van het openbaar vervoer in onze provincie. We werken daarbij vooral toe naar een sterk hoofdnetwerk. Ook de SP ondersteunt dit streven. Zo wordt de ruggengraat van het provinciaal OV sterker en meer solide. We kunnen akkoord gaan met de voorliggende onderzoeksagenda.

2490

Een lijst van projecten waar nu de meeste criteria op 'groen' staan. We willen Gedeputeerde Staten bij het aanpakken van deze onderzoeksagenda wel een paar zaken meegeven. We gaan ervan uit dat Gedeputeerde Staten bij het uitwerken van de projectonderzoeken een prominente plaats inruimt voor burgerparticipatie en niet zich slechts wenden tot de lokale partners. Hoe gaan Gedeputeerde Staten waarborgen dat bij elk project uit de agenda burgers, dus ook directe

- 2495 OV-gebruikers mogen meedenken, meepraten en meebeslissen. Een sterk hoofdnetwerk als solide ruggengraat van het openbaar vervoer. Prima, maar zijn Gedeputeerde Staten het met ons eens dat die ruggengraat alleen optimaal kan functioneren als hij van reizigers wordt voorzien, door toestromende lijnen, vanuit de haarvaten van onze provincie? En dat de ruggengraat zijn reizigers ook weer laat uitstromen tot in diezelfde haarvaten. Verdient de fijnmazigheid van het
- 2500 totale net niet veel meer aandacht en bescherming? Is het echt verstandig om het aanhaken op het hoofdnet over te laten aan de concessiehouder? Wat de SP betreft verdient het OV tot in de fijnmazigheid de volle aandacht. Wij bespeuren bij enkele partijen een tendens naar het afkappen van de laatste eindjes van deur tot halte, of deze eindjes te verleggen. De fiets krijgt een steeds prominenter plek. Dat is op zich prima, maar laten we nu niet net doen of de fiets tot het OV
- 2505 behoort en dus als gelijkwaardige vervanging kan dienen voor een lijnbus. Bovendien, hoe verder een bus wegrijdt van het hoofdnetwerk, hoe aantrekkelijker die plek gaat worden om te wonen en te werken. We kunnen namelijk niet allemaal in de buurt van een OV-knooppunt wonen. Hoe denken Gedeputeerde Staten hierover?
- 2510 De heer **STEEMAN** (D66): Het regionaal openbaar vervoer vormt een belangrijke schakel in de manier waarop Noord-Hollanders zich verplaatsen. Het openbaar vervoer is een schoon en aantrekkelijk alternatief voor de auto. Een goed OV-netwerk kan zorgen voor een goede, schone en duurzame bereikbaarheid, een niet te onderschatten kans voor woningbouw, ontwikkeling van werklocaties en economische ontwikkeling. Het is daarbij essentieel dat de schakel die het
- 2515 regionaal OV vormt, goed aansluit op de andere schakels in een robuust OV-netwerk. Het moet dus een stevige schakel zijn in de van deur tot deur ketenreis. Iets waarvoor we al vaker aandacht hebben gevraagd. De op en afstappunten van het OV moeten goed en duurzaam bereikbaar zijn voor de eerste kilometers en de aansluiting van het regionaal OV op lokale OV-initiatieven. Maar ook nationale en internationale OV-verbindingen moeten logisch makkelijk en comfortabel zijn.
- 2520 D66 zet lokaal, provinciaal in dit gremium, nationaal en zelfs internationaal in op goede OV-bereikbaarheid en duurzame ontwikkeling van trein, tram, bus en innovatieve andere vormen van openbaar vervoer en is zeker ook bereid daarin te investeren. Bij herhaling blijft D66 aandacht vragen voor het OV in coronatijd. De signalen uit de kwartaalrapportage van de OV Ombudsman bij de stukken van de afgelopen commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid, de signalen van de
- 2525 concessiehouders bij de Technische briefing van afgelopen week, de noodkreet die Amsterdam, Rotterdam en Den Haag afgelopen zaterdag deden baren ons zeer grote zorgen. Als het OV een volwaardig, schoon en duurzaam alternatief wil zijn voor de auto passen daar verschraling en versobering niet bij. We zullen daar op een later tijdstip zeker nog op terugkomen bij de bespreking van de OV-concessies.
- 2530 Wat D66 betreft maken de onderwerpen van beide ingediende moties geen onderdeel uit van de voorliggende onderzoeksagenda Regionaal OV Toekomstbeeld. We kunnen dat wat slecht plaatsen. Ze beogen ook beide een resultaat wat volgens ons al door de provincie opgepakt is, of in ieder geval in beeld is. We zijn benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde op die moties. In de voorgestelde onderzoeksagenda en de daarin benoemde concrete ambities en onderzoeken
- 2535 kunnen wij ons vinden. We zullen voor het voorstel stemmen.

De heer **TERWAL** (VVD): Bij de bespreking van de concept onderzoeksagenda voor het vervolg van het Regionaal OV Toekomstbeeld 2040 in de commissievergadering van 30 november 2020 heb ik namens de VVD-fractie enkele aanvullende wensen ingebracht. Nu bij de recente
2540 commissiebespreking van de definitieve onderzoeksagenda deze wensen over onder meer integraliteit in de onderzoeksresultaten van de drie OV-autoriteiten zijn meegenomen, kan de VVD instemmen met de voorliggende voordracht. Temeer nu door de gedeputeerde een jaarlijkse update van de onderzoeksresultaten is toegezegd, zodat we als Staten een vinger aan de pols kunnen houden.

2545 Over de moties van JA21 het volgende. Ook de VVD vindt betaalbaarheid van het openbaar vervoer en het toepassen van deelmobiliteit belangrijke wensen. Alleen passen deze onderwerpen passen minder goed in het Regionaal OV Toekomstbeeld 2040. Zo zouden de wensen inzake de deelmobiliteit een plek kunnen krijgen bij de behandeling, later dit jaar, van de voortgangsrapportage 2020 van het Uitvoeringsprogramma Smart Mobility. Uiteraard horen we
2550 graag ook de reactie van de gedeputeerde.

De heer **DEEN** (PVV): We stellen de onderzoeksagenda ROVT Noord-Holland en Flevoland vast. De PVV kan zich vinden in de zes onderscheiden criteria waaraan de ambities worden getoetst, zoals haalbaarheid, zicht op financiering en bestaande energie. Tevens ondersteunt onze fractie het
2555 uitgangspunt dat het OV-netwerk in 2040 dekkend en voor iedereen toegankelijk moet zijn, waarbij wat ons betreft de focus dan ook precies hierop komt te liggen, eventueel aangevuld met items, zoals uitvoerbaarheid, bereikbaarheid en leefbaarheid, maar niet op de energietransitie en klimaatdoelstellingen.

Voorts willen we nogmaals benadrukken dat er voor ons niet zo nodig een Modal Shift hoeft
2560 plaats te vinden, waarbij OV en fiets naar voren worden geschoven als aantrekkelijk alternatief voor de auto. Vaak is dat niet zo. De meeste Noord-Hollanders reizen nog steeds graag met de auto. Daarmee moet altijd rekening worden gehouden, wat de PVV betreft.

Op pagina 8 van de onderzoeksagenda staat bij de ambities onder categorie 1 een kopje met 'Doorstromingsmaatregelen N5 bus Heemstede – Zandvoort'. Onze fractie is recent bekend
2565 gemaakt op een verkennend onderzoek van Provincie Noord-Holland uit 2007 naar de haalbaarheid van een snelle busverbinding tussen Zandvoort en Schiphol. Een van de conclusies van dat onderzoek is dat het realiseren van een snelle busverbinding tussen Zandvoort en Heemstede Oost een probleem is. Met een snelheid van 30 km/u is de situatie niet haalbaar omdat de bus zich op veel plekken zou moeten mengen met autoverkeer. Met
2570 doorstromingsmaatregelen is de situatie wel iets te verbeteren, maar een snelheid vergelijkbaar met bijvoorbeeld de ZuidTangent is op dit tracé niet te realiseren.

Verderop in het onderzoek staat dat een nieuwe directe busverbinding tussen Zandvoort en Schiphol weinig extra reizigers op het traject tussen Heemstede en Zandvoort geeft. Kan de
gedeputeerde aangeven, kijkende naar genoemde conclusies, waarom het interessant zou zijn
2575 om dit jaar opnieuw die doorstromingsmaatregelen te onderzoeken tussen Zandvoort en Heemstede? Feitelijk is dit een technische vraag, maar aangezien de PVV pas kortgeleden op het onderzoek werd geattendeerd stel ik de vraag nu toch. Uiteraard is het geen probleem als hierop een schriftelijk antwoord volgt.

- 2580 De heer **GRINGHUIS** (GL): Allereerst wil ik de gedeputeerde en de ambtenaren bedanken voor de onderzoeksagenda en het proces dat we hebben doorlopen, de tachtig-procentversie die met de commissie is gedeeld, waarop input geleverd werd en waarvan wij nu in de definitieve versie veel input terugzien. Dat is wat mij betreft een goede manier om de samenwerking tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten vorm te geven. Daarom wil ik graag een aantal punten uitlichten.
- 2585 Allereerst is GroenLinks zeer tevreden met de toevoeging van de landschappelijke inpasbaarheid in het afwegingskader van de ROVT. Dit is een goede aanvulling, die ervoor gaat zorgen dat al vroeg in het ontwerpproces over landschappelijke inpasbaarheid wordt nagedacht. Een tweede punt dat ons tevreden stemt zijn de gesprekken die de gedeputeerde met NS voert over de lijn Hoorn-Medemblik. We kijken uit naar de resultaten daarvan. GroenLinks denkt dat er haalbare
- 2590 kansen liggen om een deel van deze spoorlijn, bijvoorbeeld tot Hoorn Risdam of Wognum te reactiveren. Daarmee wordt de positie van station Hoorn als regionale OV-knoop verder versterkt. Met deze onderzoeksagenda bouwt de provincie verder aan het versterken van het openbaar vervoer. Daarbij vraagt GroenLinks wel extra aandacht voor de busverbinding uit 't Gooi richting Amsterdam CS. Per 2030 zullen er geen intercity's meer rijden tussen Amsterdam CS en
- 2595 Hilversum, maar alleen nog sprinters. Hiermee neemt de reistijd toe. Bestaande busverbindingen kunnen een deel van die pijn verzachten. Het verzoek aan de gedeputeerde is om daarmee rekening te houden bij de actualisaties van de onderzoeksagenda, die tweejaarlijks gaat plaatsvinden.
- Ten aanzien van de moties van JA21 kan ik me aansluiten bij de woorden van de heren Terwal en
- 2600 Steeman. We zijn niet enthousiast over de moties. Ze horen niet thuis bij het ROVT. Zeker als het gaat over deelmobiliteit dan gaan we daarover graag in de commissie met JA21 in gesprek. Uiteraard zal GL instemmen met de voordracht.
- Mevrouw **DOEVENDANS** (PvdA): Vandaag ligt de onderzoeksagenda Regionaal OV Toekomstbeeld
- 2605 Noord-Holland en Flevoland voor. Toch wil ik, voordat ik hier verder op in ga, even stilstaan bij deze bijzondere dag. Het gebeurt niet vaak dat een Statenvergadering samenvalt met Internationale Vrouwendag. Een dag waarop we vieren welke stappen er zijn gezet door en voor vrouwengelijkwaardigheid. Denk aan Corry Tendeloo, die met haar motie ervoor zorgde dat vrouwen niet meer hoefden te stoppen met werken na het huwelijk. Ook staan we stil bij de
- 2610 stappen die we nog moeten winnen, zodat Noord-Holland een provincie wordt waar vrouwen willen blijven wonen in het gedachtegoed van Joke Smit. Vrouwen vormen de helft van de wereldpopulatie en ongeveer de helft van Noord-Holland. Daarmee zijn ze ook nog eens grootgebruiker van het openbaar vervoer. Voor de PvdA is het belangrijk dat iedereen dit betaalbaar en veilig kan doen. Zeker voor vrouwen is het belangrijk. Helaas is het voor mij en vele
- 2615 andere vrouwen niet vreemd dat het openbaar vervoer een plek kan zijn waar vrouwen nogal eens lastig worden gevallen. Of dit nu is fysiek of verbaal, of dat dit gebeurt uit seksisme of uit racisme, het gebeurt helaas nog steeds. Daar moeten we vanaf.
- De onderzoeksagenda ligt voor. De provincie werkt samen met vervoerders en andere overheden in de regio aan een sterk netwerk. Eind 2019 is het ROVT vastgesteld en hierna hebben de
- 2620 partners vervolgstappen gezet om te kijken hoe we het voorkeursnetwerk kunnen realiseren. Hiervoor moet verkennend onderzoek worden gedaan. Daar rolt deze onderzoeksagenda uit.

De PvdA ziet dat deze agenda aansluit bij de ambities van het coalitieakkoord Duurzaam
doorpakken. We willen immers betere benutting en beter gebruik van het openbaar
vervoersnetwerk en daarmee de provincie bereikbaar houden. Ook met het oog op vervoer van en
2625 naar je huis, je werk en de voorzieningen. Daarom staan we voor de OV-knooppunten. De
ontwikkeling van knooppunten zorgt voor verbetering en bereikbaarheid in de provincie. Ook is
het belangrijk om hierbij rekening te houden met makkelijke in- en uitstapmogelijkheden. Denk
aan het gebruik van buggy's en kinderwagens en aan rolstoelgebruikers. De onderzoeksagenda
geeft een ordening aan welke ambities wanneer worden opgepakt. Deze agenda is tot 2023. De
2630 wereld verandert immers ook snel. Vanuit de ROVT staan op dit moment zeventien bus- en
tramambities centraal. De komende periode zal dit verder worden ontwikkeld. Voor ons als PvdA
is het belangrijk dat iedereen, ook vrouwen, veilig en betaalbaar gebruik kan maken van het
openbaar vervoer, zodat de provincie toegankelijk en bereikbaar blijft, nu en in de toekomst.
Deze onderzoeksagenda draagt daaraan bij. We kijken uit naar de voortgangsrapportage aan het
2635 eind van dit jaar.

De heer **KLEIN** (CU): We zijn akkoord met de Onderzoeksagenda. Ik wil graag een toelichting
vragen op de moties die JA21 heeft ingediend en dan specifiek over motie 30. We erkennen dat
deelmobiliteit een belangrijk onderdeel is van de vervoersopties, maar het is natuurlijk niet altijd
2640 een alternatief voor OV. We zoeken hoe JA21 deze motie bedoelt. Zegt u: Als er deelmobiliteit is
dan mag het OV wat minder, of ziet u dit vooral als uitbreiding en versterking van het OV? Los
van het antwoord daarop vragen wij ons wel af of deze onderzoeksagenda de juiste plek is om
deze motie hierover in te dienen.

2645 De **VOORZITTER**: Een interruptie door de heer Jensen.

De heer **JENSEN** (JA21): In antwoord op de vraag van de heer Klein: Het is inderdaad bedoeld als
een aanvulling. Gehoord hebbende de collega's denk ik dat het goed is om de motie 30 in te
trekken. Ik nodig de collega's uit om in commissie daarover verder te praten.

2650 De **VOORZITTER**: Motie 30 'De rol van deelmobiliteit nadrukkelijker uitwerken' is ingetrokken.
Motie 31 blijft over.

Ik vraag gedeputeerde Olthof om in de eerste termijn te reageren op de gestelde vragen en op
motie 31.

2655

Reactie in eerste termijn door Gedeputeerde Staten:

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik was wat in verwarring. Ik vind het jammer dat JA21 motie 30 intrekt.
Ik dacht het eindelijk met JA21 te hebben over het stimuleren van elektrische deelmobiliteit. We
2660 gaan de betaalbaarheid hoog op de agenda zetten om het OV te stimuleren. De toelichting van de
heer Jensen was een klein beetje anders. De betaalbaarheid was vooral bedoeld om de andere
modaliteiten aantrekkelijk te houden en die niet uit de markt te prijzen. Voor de goede orde:
Deelmobiliteit is een heel belangrijk punt. Het zal ook een belangrijk onderdeel zijn van de
ketenreis, als het gaat over het bereiken van OV-knooppunten en de laatste eindjes van een OV-

- 2665 knooppunt naar een woning of een andere bestemming. Deelmobiliteit is ontzettend belangrijk, maar terecht wat een aantal Statenleden zeiden. Deze bouwsteen is niet de plek om dit te agenderen. Zaken als Smart Mobility en de ketenreis komen zeker nog een keer terug en ook bij de OV-concessies in het kader van the last mile. Deelmobiliteit gaat zeker terugkomen. Dit is niet het juiste agendapunt. Het is terecht dat u de motie introk.
- 2670 Dat geldt ook voor de betaalbaarheid. Ik kan u een overzicht laten toekomen van de tarieven in Noord-Holland ten opzichte van andere regio's. Dat zeg ik u toe, om daar een beeld van te krijgen. Betaalbaarheid is heel belangrijk om het OV aantrekkelijk te houden en voor het OV geen hoge drempel op te werpen door een hoge prijs. Daar zullen we zeker op sturen. Op dit moment is in een aantal concessies de bijdrage van de provincie wel vijftig tot zestig procent, om het
- 2675 openbaar vervoer betaalbaar en bereikbaar te houden. Het gaat hier vooral om concessies in Noord-Holland Noord. In dat opzicht dragen we daaraan bij. Ook betaalbaarheid is geen onderdeel van dit Regionaal OV Toekomstbeeld. Betaalbaarheid komt terug bij de concessies. Daar zou het moeten worden ingebracht. Uiteraard kijken we wel naar de betaalbaarheid van de HOV-lijnen. Dit document gaat over de HOV-lijnen en niet over OV-betaalbaarheid in het
- 2680 algemeen. Twee belangrijke punten waarvan ik het belang zeker onderstreep. We gaan er zeker nog over praten. De moties zijn niet op het juiste moment ingediend. Ik zou ze later graag nog een keer als onderwerp terug laten komen.

DE **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Jensen.

- 2685 De heer **JENSEN** (JA21): Ik dank de gedeputeerde voor zijn antwoord en voor de toezegging dat we het hierover in de commissie nog gaan hebben. Ik kijk uit naar het gesprek hierover met de gedeputeerde. Ik trek de tweede motie ook in.

- 2690 De **VOORZITTER**: Motie 31 is ingetrokken.

- Gedeputeerde **OLTHOF**: Daar gaan we het later zeker met elkaar over hebben. Dan ga ik even door alle vragen heen en dat betreft ook het punt van de heer Steeman. We zitten in een bijzondere periode. Het belang voor het OV voor de langere termijn staat vast. De vraag is vooral
- 2695 hoe we ervoor zorgen dat het openbaar vervoer aantrekkelijk en bereikbaar blijft. Daarover zullen we de komende tijd verder met Provinciale Staten over praten. U heeft vorige week een presentatie gekregen, waarin dit ook werd aangekaart. We zien COVID niet alleen als: Hoe overleven we het? Het is misschien ook het moment om een kans te benutten om de bereikbaarheid van gebieden in de regio te behouden, zodat het niet alleen over het
- 2700 hoofdnetwork gaat. Het gaat ook over het netwerk in de kernen en hoe je die het beste bereikt. Is het traditionele openbaar vervoer daarvoor de beste manier, of moet het op een andere manier? Wat de heer Steeman zegt is waar. Je hebt verschillende lagen, zoals het internationale verkeer via het openbaar vervoer. Vooral de kortere reizen hebben daarin benoemd, net als het nationale en het regionale vervoer. Al die verschillende onderwerpen op de diverse OV-modaliteiten moeten
- 2705 er met elkaar voor zorgen dat er een sluitend netwerk komt, zodat het openbaar vervoer in combinatie met fiets, deelmobiliteit, of op een andere manier zo goed mogelijk kan worden benut. Dat is waaraan we de komende tijd gaan werken.

De heer Hoogervorst sprak over burgerparticipatie. Dit gaat over HOV-lijnen. Dat zijn trajecten die tussen steden en dwars door de regio gaan. Daarbij is sprake van participatie. We overleggen met gemeenten en reizigersorganisaties, zoals ROVER en de concessiehouders. Burgerparticipatie in de absolute vorm, waarbij ook de bewoners worden betrokken dat is minder. Dat proberen we via de reizigersorganisaties te laten verlopen. We zullen zo breed mogelijk informatie over openbaar vervoer ophalen bij de verschillende belangenbehartigers.

Gesproken is over de ruggengraat en daarmee heeft de heer Hoogervorst een terecht punt.: We moeten zeker oog hebben voor het onderliggende netwerk en ervoor zorgen dat mensen vanaf hun voordeur bij een bushalte of OV-knooppunt kunnen komen. Niet alle mensen wonen rond een OV-knooppunt. Daarop moeten we met zijn allen alert blijven. De fiets zou een goed alternatief kunnen zijn, maar is niet voor iedereen geschikt. De verschillende modaliteiten moeten beschikbaar zijn om ook the last mile zo goed mogelijk af te kunnen leggen.

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door de heer Hoogervorst.

De heer **HOOGERVORST** (SP): De SP snapt dat het lastig is om burgerparticipatie optimaal te beschrijven. Misschien kunt u toezeggen dat in de projectbeschrijvingen zoals die bij de onderzoeksagenda ongetwijfeld zullen volgen, wordt aangegeven hoever het college wil gaan met burgerparticipatie en dat wordt gekeken naar het zover mogelijk doorzetten van de burgerparticipatie? Dan kunnen Provinciale Staten makkelijker beoordelen of een project ook aan de wensen van de mensen voldoet.

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik begrijp wat de heer Hoogervorst bedoelt. We kunnen in het kader van participatie in de uitwerking aangeven welke partijen betrokken zijn. Dat wil ik toezeggen. Ik kan niet toezeggen dat we zover mogelijk in de burgerparticipatie gaan. Bij de verbinding Haarlem-Schiphol-Amsterdam is er sprake van veel kernen en steden. Het wordt een onmogelijke opgave om dat goed op te halen en daar een evenwichtig beeld van te krijgen. We doen het via de verschillende vertegenwoordigende partijen. Dat zijn de gemeenten, namens hun bewoners, de reizigersorganisatie en via de vervoerder. We proberen de informatie breed op te halen, maar ik ga niet toezeggen dat we als provincie in het kader van burgerparticipatie de burger individueel gaan betrekken.

De heer Deen stelde een vraag over pagina 8, categorie 1 doorstromingsmaatregelen. De bouwstenen zijn in een eerder stadium opgehaald. Die zijn door middel van een brede participatie opgenomen. We beginnen aan de Westkant van de MRA met de concessie. In het eerste jaar heeft een aantal bouwstenen daarop betrekking. We moeten het proces zorgvuldig doorlopen. Laten we dit de komende tijd meenemen in het onderzoek en de resultaten daarvan afwachten. Dan wordt duidelijk of dit haalbaar, betaalbaar en ook zinvol is. Ik heb al toegezegd dat we een keer per jaar gaan evalueren. Dan kunnen we zelf zien of deze wel of geen standhoudt. Er ligt een belangrijke rol bij de gemeenten zelf om er wat van te vinden.

De heer Gringhuis verwees naar OV SAAL en de gevolgen daarvan. Het zou kunnen dat als er geen intercity's meer rijden tussen Amsterdam CS en Hilversum dat in het adaptieve programma de bus een alternatief kan zijn. Daar voorziet dit programma in. Het is een adaptief programma. We gaan het elk jaar evalueren. Er kunnen nieuwe bouwstenen worden toegevoegd of afvallen. In

de komende twee tot vier jaar moet worden gekeken of dit een serieuze bouwsteen is om te kijken of een mogelijk gat, dat ontstaat door OV SAAL, kan worden ingevuld door met HOV. Het programma voorziet in dit soort kansen en mogelijkheden. Laten we die op het juiste moment benutten.

2755

De **VOORZITTER**: Dank aan gedeputeerde Olthof voor zijn reactie in eerste termijn. Ik heb gezien dat er behoefte is aan een tweede termijn.

Tweede termijn:

2760

De heer **KOYUNCU** (DENK): De motie is ingetrokken. Via deze weg wil ik de gedeputeerde nog wat meegeven. Het is fantastisch dat de gedeputeerde inziet hoe belangrijk deelmobiliteit is voor de toekomst en de manier waarop wij ons in de toekomst zullen voortbewegen. We vinden het fijn om te horen dat men aan de slag gaat met deelmobiliteit. Echter, er is een probleem. Ik noem een voorbeeld uit Amsterdam. De deelconcepten richten zich op de drukke binnenstad en deze willen ondanks meerdere pogingen vanuit de gemeenteraad niet uitbreiden naar de buitenwijken, vanwege financiële overwegingen. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat deelconcepten in Noord-Holland juist in de gebieden waar het echt nodig is, beschikbaar zullen zijn? Zover ik de gedeputeerde hoor, kunnen we elkaar vinden in het feit dat deelmobiliteit een belangrijke schakel is in de deur-tot-deurreis. Ik vraag de gedeputeerde om een toezegging te doen, dit mee te nemen in de uitwerking hiervan later in de commissie.

2765

2770

Reactie in tweede termijn door Gedeputeerde Staten:

2775

Gedeputeerde **OLTHOF**: De provincie gaat niet zozeer over wat er in de stad Amsterdam gebeurt. Dat valt binnen de VRA. Dat is een andere dynamiek en een andere vraag. We kijken heel goed naar waar deelmobiliteit een goede aanvulling op de andere vervoersmiddelen is. Daar gaan we heel breed naar kijken in hoeverre en op welke manier dat in Noord-Holland kan worden ingezet, in die gebieden waar de provincie overgaat. Laten we daar de eerste kanttekening maken.

2780

Ik heb niet toegezegd dat we deelmobiliteit in het vervolg van deze bouwstenen meenemen. Deelmobiliteit komt op verschillende andere plekken terug, waaronder Smart Mobility. Dan gaan we het met elkaar over deelmobiliteit hebben. We kunnen dan de verschillende ervaringen met elkaar delen, want op sommige trajecten loopt het al. We kunnen daarvan leren, zodat we het in de toekomst op andere plekken zo goed mogelijk kunnen inzetten om er zo optimaal mogelijk gebruik van te maken.

2785

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie door de heer Koyuncu.

2790

De heer **KOYUNCU** (DENK): Ik noemde het voorbeeld van Amsterdam, niet om u te vragen in actie te komen voor Amsterdam, maar voor heel Noord-Holland. Ik wil van u weten of u ook het inzetten van deelmobiliteit niet alleen overlaat aan private partijen en hun financiële overwegingen. Dat u zich ook inzet, ervoor zorgt dat iedereen in Noord-Holland zoveel mogelijk gebruik kan maken van dit soort deelmobiliteit.

2795 Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik heb het belang van deelmobiliteit aangegeven. Laten we nu niet de diepte ingaan over wie wat gaan doen. Laten we dat op het moment gaan bespreken als het over deelmobiliteit gaat. Het belang van deelmobiliteit onderschrijft het college zeker. Het is ook onderdeel van de verschillende programma's. Daar komen we zeker bij u op terug.

2800 De **VOORZITTER**: Dan kunnen we nu overgaan tot het peilen van de stemmen ten aanzien van voordracht 13 'Vaststellen onderzoeksagenda voor het Regionaal OV Toekomstbeeld Noord-Holland en Flevoland'. We hebben geen moties. De twee moties zijn ingetrokken. Als er hoofdelijke stemming gewenst is of een stemverklaring dan hoor ik dat graag terug.

2805 Mevrouw **DE VRIES** (PvdA): Voor.
Mevrouw **KOCKEN** (GL): Wij zullen ook voor stemmen.
Mevrouw **STRENS** (D66): Voor.

De heer **DEEN** (PVV): Voor.
De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Wij zijn ook voor.

2810 De heer **ZOON** (PvdD): Voor
De heer **DEKKER** (FVD): Wij zijn voor.
De heer **SMALING** (SP): Voor.
De heer **JENSEN** (JA21): Wij zijn voor.
De heer **KOYUNCU** (DENK): Wij zijn voor.

2815 De heer **HEIJNEN** (CDA): Wij zijn ook voor.
De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Voor.
Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Voor de voordracht.
De heer **KLEIN** (CU): Ik had het al verklapt in mijn bijdrage. Ik ben ook voor.

2820 De **VOORZITTER**: Het zal geen verrassing zijn dat de voordracht met 52 stemmen voor voordracht 13 unaniem is aangenomen.

Dan wil ik nu nog iets met u bespreken. We hebben nog een aantal vragen in het vragenuur en we hebben een vijftal motie Vreemd aan de Orde van de Dag. Ik verwacht dat we daar een uur voor nodig zullen hebben. Als u wilt dat we doorgaan dan wil u vragen dat aan te geven in de chat.
2825 Dan stel ik voor om nu door te gaan. Dan kunnen we daarna afronden en dan zijn we wellicht op tijd voor de persconferentie.
U heeft mij overtuigd in de chat. We gaan door.

2830 13. Vragenuur

De heer **SMALING** (SP): Het is de tijd van de verkiezingsdebatten. Een van de eerste was bij RTL, nu ruim een week geleden met zes lijststrekken. Daarbij kwam duurzame energie ter sprake en in het bijzonder windturbines, maar ook andere vormen van energie. De premier had ook oog
2835 voor een kerncentrale in Groningen. Daarop moest hij later terugkomen. Wat opviel is dat een onderwerp, dat ons hier in de Staten erg bezighoudt, vrij prominent naar voren kwam in een

aanval, -laat ik het zomaar noemen, want zo wordt gedebatteerd door de premier, die lid is van de VVD-, op Jesse Klaver van GroenLinks. De casus IJburg is een zoekgebied voor windturbines, op enkele honderden meters afstand van de Bert Haanstrakade, de grens van een dichtbevolkt gebied, waar volgens de premier veel GroenLinksstemmers wonen, die nu zullen afzien van hun stem op GL. Ik vond het nogal een stevige aanval. Het gaat ook ons aan. We zijn al maandenlang over dit soort zaken aan het bakkeleien. De SP is op allerlei manieren voor duurzame energie. maar heel hoge turbines in het water achter IJburg is een dermate surrealistisch beeld dat ik de gedeputeerde het volgende wil vragen. Ziet de gedeputeerde ook niet in dat op deze manier draagvlak voor de transitie naar een duurzame toekomst wordt ondermijnd? Ik hoor zoveel boze mensen. Dit heeft de televisie gehaald, dat de premier de voorman van GroenLinks erop aan valt. Ik vraag het ook omdat GroenLinks en de VVD hier samen optrekken. Hoe heeft de gedeputeerde dat ervaren? Hoe gaan Gedeputeerde Staten hiermee om?

2850 Gedeputeerde **STIGTER**: De verkiezingen zijn onmiskenbaar in aantocht. Dat kunnen we zien op straat en op televisie. Er zijn zelfs zevenendertig partijleiders die in die strijd uitlatingen doen die soms verstandig of onverstandig zijn. Daar doe ik geen uitspraken over. Het is niet altijd te volgen waar welke uitspraken worden gedaan en waarop je wel of niet moet reageren. Het is een partijleider in een verkiezingsbijeenkomst die daar uitspraken over doet. Dat is wat anders dan 2855 wanneer een minister of een premier daarover uitspraken doen. Om die reden voelen Gedeputeerde Staten niet de behoefte om te reageren op de uitspraak van een van de zevenendertig partijleiders, ook al is het de partijleider van de grootste partij, volgens de peiling. We werken vooralsnog aan de afspraak die we hebben gemaakt in het kader van het Klimaatakkoord, waarvan de RES onderdeel uitmaakt en waarvoor het Rijk heeft getekend, naar 2860 het zoeken naar gebieden voor wind- en zonne-energie. Op het moment dat die naar boven komen, zullen we als provincie gaan toetsten of dat toepassend is binnen de provinciale regelgeving. Dat is de rol. Die is niet veranderd, ook niet met de uitspraak van de minister-president. Het heeft ook geen gevolgen voor het traject dat we lopen.

2865 De heer **SMALING** (SP): Het is niet voor het eerst dat we hierover spreken. Het feit dat de casus IJburg naar voren wordt gehaald; een paar honderd meter vanaf een dichtbevolkt gebied. Er is nog veel onduidelijk over de gezondheidseffecten die de turbines hebben. Er zit een laagfrequent geluidkant aan, een slagschaduwkant, maar ook een kant van slaapstoornissen, van stress en van afnemende productiviteit van de mensen die daar wonen. U blijft daar steeds maar blind voor. Ik 2870 begrijp niet dat u niet inziet dat dit echt een surrealistische casus is. Ik ben niet verbaasd dat de premier die benut om de aanval op een andere partij in te zetten. Dat moet u toch ook inzien?

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ik zie dat er hier een enorme verharding optreedt tussen de mensen die doen alsof windmolens het verschrikkelijkste is wat er kan gebeuren in de wereld en mensen 2875 die doen alsof er niets aan de hand is. Dat is natuurlijk allebei niet het geval. Ik zou willen vragen om los van het RES-proces, waar dit een klein onderdeel van is, of het mogelijk is om een keer een BOT-sessie te organiseren om juist dit punt te bespreken. Hoe kunnen we omgaan met deze chaos? Je ziet het ook aan de aantallen moties Vreemd aan de Orde van de Dag, die nu weer worden ingediend. De volgende keer gebeurt dat waarschijnlijk weer. Het blijft een beetje

2880 rondzingen. Hoe kunnen we daarover nu eens rustig en goed met elkaar over praten, zodat we dit op een andere manier kunnen oppakken. Dit leidt namelijk nergens toe.

Gedeputeerde **STIGTER**: Er rustig over praten dat zou ik ook wensen voor dit onderwerp. Ik constateer ook dat de standpunten verhard zijn en dat die zich projecteren op dat we überhaupt
2885 geen windmolens willen hebben, waar dan ook versus: We hebben onze verantwoordelijkheid in de klimaattransitie. Die discussie verhardt zich en projecteert zich op een aantal gebieden, waaronder IJburg. De heer Smaling noemde het een surrealistische casus. In zekere zin ben ik dat met hem eens. Het is surrealistisch in de zin dat het een zoekgebied is. We hebben een breder zoekgebied waarin wordt gekeken of daar mogelijkheden zijn voor zon- en windenergie. Daarin
2890 moet een aantal vragen worden beantwoord. Die hebben onder andere te maken met leefbaarheid en de relatie met Natura 2000-gebiedselementen. Als blijkt dat het niet mogelijk is, dan zal Amsterdam die locatie wegnemen. Dat is het karakter van het zoekgebied als we dat met elkaar gaan verkennen. Rondom IJburg worden beelden neergezet ten aanzien van de hoogtes van windmolens en ten aanzien van de afstanden, die dus surrealistisch zijn, omdat die nog **niet**
2895 bekend zijn. In ieder geval is bekend dat alleen al vanwege de aanvliegroute van Schiphol die windmolens niet zo hoog kunnen zijn.

De **VOORZITTER**: We gaan over naar de volgende vraag. De heer Klein heeft een vraag over de bevoegdheid gezag dataverdeling Hollands Kroon.

2900 Gedeputeerde **OLTHOF**: Even een ordevoorstel. Ik vind het prima om de vraag te beantwoorden, maar er liggen op dit moment ook schriftelijke vragen over die datacenters. Ik laat het aan de vergadering over of we de vragen nu gaan behandelen.

2905 De heer **KLEIN** (CU): Ik ben hierdoor een beetje verrast. Ik heb die schriftelijke vragen niet gezien. We ontvingen afgelopen donderdag een brief en op basis daarvan heb ik deze vragen gesteld. Ik stel voor dat ik mijn vragen inleid. Dan moet u maar bekijken welke vragen u nu kunt beantwoorden en welke schriftelijk worden beantwoord. Dat is de procedure die we hebben afgesproken.

2910 De **VOORZITTER**: Gaat uw gang, meneer Klein.

De heer **KLEIN** (CU): We waren nogal verbaasd over de brief, die we kregen. We hebben eerder gesproken over datacenters en dat we als provincie meer regie willen voeren over onder welke
2915 voorwaarden en waar die datacenters gerealiseerd zouden kunnen worden in Noord-Holland. ER wordt gewerkt aan een Datacenter Strategie. We spraken erover op 14 december jl. Toen is het niet gegaan over deze specifieke situatie, dat de vergunning niet geldig zou zijn. Nu is aangezegd aan Microsoft dat de vergunning voor een reeds bestaand datacenter niet geldig is, omdat die is afgegeven door de gemeente. De vergunning had afgegeven moeten worden door
2920 de provincie. Sinds wanneer is dat inzicht gekomen bij Gedeputeerde Staten? Wat was de concrete aanleiding? De voorbereidingen voor de datacenters dateren van 2014. Wat is er anders dan 2014? Gaat het alleen om Microsoft, of ook om andere datacenters zoals die van Google, of de

geplande vergunningen voor CyrosOne en Nuna? Wat is het doel van Gedeputeerde Staten met deze rechtszaak? Is het om grip te krijgen op toekomstige ontwikkelingen, of is ook het
2925 terugdraaien van de verleende vergunningen een serieuze optie? Zijn Gedeputeerde Staten voornemens om aanvullende voorwaarden op te nemen in de vergunning als blijkt dat inderdaad het bevoegd gezag bij de Provincie ligt? Waarom kiezen Gedeputeerde Staten voor deze route en niet voor sturing via de Datacenter Strategie? Is het noodzakelijk dat Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn om die Datacenter Strategie te kunnen uitvoeren? Heeft de Provincie anders
2930 niks in handen?

Gedeputeerde **OLTHOF**: Ik zal proberen om de vragen zo volledig mogelijk te beantwoorden. Ik begrijp dat daaraan behoefte is, naar aanleiding van de brief. We hebben niet gezegd dat de vergunning niet geldig is. Er zijn twee belangrijke punten waarom we dit nu aankaarten. We zijn
2935 van mening dat boven 50 Megawatt ingangsvermogen de Provincie bevoegd gezag is en dat er boven 15 Megawatt ingangsvermogen een vergunningsplicht is. Dat zijn de twee belangrijkste punten waarom Gedeputeerde Staten dit nu aankaarten. Het gaat niet over de ruimtelijke inpassing, maar over de vraag wie bevoegd gezag is, ook om een gelijk speelveld te hebben ten opzichte van andere partijen. Dit gaat niet specifiek over Microsoft of Google. Het is bedoeld om
2940 duidelijkheid te krijgen wie bevoegd gezag is boven 50 Megawatt en boven 15 Megawatt ten aanzien van vergunningen. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat de Provincie bevoegd gezag is, ook gelet op andere voorbeelden in de rest van Nederland en in deze provincie. In de Datacenter Strategie gaat het vooral over de wenselijkheid, economisch belang, water, ruimte en dat soort vraagstukken. Dat komt later. Dit gaat over bevoegd gezag in het kader van
2945 de Wabo. Dat zijn twee verschillende trajecten. We kunnen met dit instrument niet sturen op de vraag of er wel of geen datacenter komt. Dit is vooral om te toetsen of ze voldoen aan de gestelde eisen.

De heer **KLEIN** (CU): Sinds wanneer speelt dit? Dit kent al een lange voorbereiding. Het komt voor
2950 mij uit de lucht vallen. Ik kan me voorstellen dat de Provincie al eerder heeft gekeken hoe de taakverdeling ligt. Wat is de samenhang met de Datacenter Strategie? Wat is nu de toegevoegde waarde van het bevoegd gezag zijn van de Provincie voor deze datacenters?

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Ik ben een beetje verbaasd dat het beantwoorden van vragen toch
2955 doorgaat. De vragen zijn op 19 februari jl. gesteld en die zijn nog niet beantwoord. Ik heb in de chat gezegd dat ik de brief heb geagendeerd voor de commissie RWK. Dat lijkt me handiger, want dan kunnen we er langer over praten. Nu verzorgt gedeputeerde Olthof, die niet in RWK zit, de beantwoording. Er zit natuurlijk ook een milieuaspect aan verbonden. Ik denk dat we er goed aan doen om de brief te bespreken, voordat we dit nu, op een achternamiddag, doornemen. Dat is
2960 mijn voorstel.

De heer **VINK** (D66): Het voorstel van mevrouw Alberts spreekt mij zeer aan. Het zou mooi zijn als de vragen die mevrouw Gonggrijp, de heer Kanik en ik gesteld hebben, dan ook beantwoord worden. Die vragen gaan ook over bevoegd bezag en dergelijke. Kunnen die vragen dan ook
2965 beantwoord zijn?

Gedeputeerde **OLTHOF**: De antwoorden op die vragen komen eraan. Ik stel voor om dit in de commissie te behandelen. Dit gaat zuiver over het bevoegd gezag op het gebied van de Wabo, dus de milieuwetgeving. Dit gaat niet over de Datacenter Strategie. Ik zou het onderwerp dus wel
2970 in de juiste commissie willen behandelen.

De **VOORZITTER**: Dat is een tip die u meegeeft aan Provinciale Staten.
Dan gaan we naar de laatste vraag in het vragenuur. Die is gesteld door de fractie van het CDA en
gaat over de toekomst van de Bruine vloot.

2975 Mevrouw **KUIPER** (CDA): Afgelopen donderdag 4 maart vond een symposium plaats in het
Zuiderzeemuseum over de toekomst van de Bruine vloot. De vloot is van groot belang voor het
varend cultureel erfgoed van Noord-Holland. Het CDA is verheugd dat Provincie Noord-Holland de
oproep van andere provincies, zoals Overijssel, deelt om de Bruine vloot op de Unesco
2980 Werelderfgoedlijst te plaatsen. De Bruine vloot is hard geraakt door de coronacrisis. Tijdens het
symposium kwam naar voren dat er wordt gewerkt aan een investeringsfonds. De provincies
Overijssel, Flevoland en Friesland laten onderzoeken of schippers via externe financiers geld
kunnen krijgen. Is de gedeputeerde op de hoogte van het onderzoek van deze provincies? Doet
Provincie Noord-Holland mee aan dit onderzoek? Zo nee, waarom niet? Welke acties ondernemen
2985 Gedeputeerde Staten richting Den Haag om de toekomst van de Bruine vloot te waarborgen? Het
Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen onderzoekt hoe schippers, gemeenten en
provincies beter kunnen gaan samenwerken om toeristen straks weer een voor de hele wereld
unieke, historische scheepservaring te bieden. Dragen Gedeputeerde Staten hieraan bij? Zo nee,
zijn zij bereid dat alsnog te doen?

2990 Gedeputeerde **PELS**: We delen met het CDA dat dit prachtige schepen zijn, zowel als erfgoed
maar ook in de rol die ze hebben in toerisme en recreatie in onze provincie. We waren ambtelijk
wel maar bestuurlijk niet aanwezig bij het genoemde congres. Daar hadden we een aantal
redenen voor. We hebben hiervoor geen budget, niet binnen ons cultuurbudget en ook niet
2995 binnen het budget voor recreatie en toerisme. Wat we wel hebben gedaan en nog steeds doen is
ons op de hoogte stellen wat het Rijk doet. Recent heeft demissionair Staatssecretaris Keizer
extra middelen toegevoegd. Naast vijftien miljoen euro is er nog eens acht miljoen euro
vrijgemaakt. We kijken natuurlijk mee naar hoe die middelen verdeeld worden. We hebben geen
extra inzet gepleegd. Dat is onze ogen nu ook niet nodig. Het heeft de extra aandacht van het
3000 Kabinet. We zullen die extra inzet ook niet plegen, omdat we geen kader zien vanuit onze inzet
in ons toerismebeleid of cultuurbeleid om dat nu te doen.
Het college is op de hoogte van het onderzoek. Om de redenen zoals net genoemd, zullen we
niet bijdragen aan dat onderzoek. We volgen natuurlijk wel de uitkomsten hiervan. Het
onderzoek is gericht op het starten van een investeringsfonds van vijftig miljoen euro. Daarvoor
3005 gaan we die middelen niet vrijmaken. In de ogen van het college zou dat eerder een taak moeten
zijn van het Rijk dan van de Provincie.
Ook aan het onderzoek van het NBTC dragen niet bij om voornoemde redenen. Ook dat
onderzoek zullen we wel volgen.

Het college ziet een beperkte rol voor de Provincie om hier verder vorm aan te geven.

3010

Mevrouw **KUIPER** (CDA): U zult begrijpen dat we liever een ander antwoord hadden gekregen. We gaan het nog over cultuurbeleid hebben. Op meerdere momenten in het jaar spreken we over budgetten. Ik dank de gedeputeerde voor haar antwoord. Het CDA zal zich als fractie beraden of dit hetgeen is wat Provincie Noord-Holland hieraan moet bijdragen.

3015

De heer **HOOGERVORST** (SP): De gedeputeerde gaf aan dat het college het proces wel volgt. Met welk doel volgen Gedeputeerde Staten het proces dan?

3020

Gedeputeerde **PELS**: Het is natuurlijk goed om te weten wat er speelt op dit vlak. Het zijn prachtige schepen en ze zijn onderdeel van ons erfgoed. Het is goed om als Provincie te weten wat er gebeurt. Dat doen we op heel veel vlakken. Zelfs als we besluiten daaraan niet bij te dragen, is het nog steeds belangrijk om op de hoogte te zijn van wat er speelt.

3025

De **VOORZITTER**: Daarmee is een eind gekomen aan het vragenuur.

14. Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten)

Er zijn geen actualiteiten.

3030

Daarmee zijn we toe aan agendapunt 15. Er is gevraagd om een schorsing vanuit de Staten. Ik schors de vergadering tot 18:15 uur

[Schorsing 18.03 – 18.16 uur]

3035

15. Indien aan de orde: stemming motie(s) Vreemd aan de orde van de dag

3040

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We hebben een zestal moties Vreemd aan de Orde van de Dag. Eerst zullen we luisteren naar de gedeputeerde. Daarna zullen we de stemming over de moties peilen bij de fractievoorzitters.

3045

Ik geef het woord aan gedeputeerde Olthof voor een reactie op motie VOD 19 'Geen lobby voor versoepeling geluidsnorm Omgevingswet' van de Partij voor de Dieren.

3050

Gedeputeerde **OLTHOF**: De discussie die we voeren over de aanvullingsregeling cumulatie gaat niet over geluidsnormen. Die gaat over een rekenregel om gecumuleerd geluid van weg, spoor, industrie en luchtvaart te bepalen bij nieuwe ontwikkelingen. De BRS pleit geenszins voor het loslaten of versoepelen van normen. Dat was en is ook niet de insteek. Het pleidooi vanuit de BRS en ook vanuit de Provincie is juist dat een gezonde leefomgeving vraagt om heldere normen. Welke geluidsbelasting vindt de minister acceptabel? Daar worden geen uitspraken over gedaan. Voor de luchtvaart geldt nog steeds een per saldo benadering. Er is geen norm voor luchtvaartgeluid, waaraan een individuele woning mag worden blootgesteld. We ontraden de

motie. De motie dient het gezondheidsbelang van de inwoners van de Schipholregio niet en frustreert de woningbouwopgave, terwijl het echte probleem van de zekerheid van individuele bescherming niet wordt aangepakt.

3055

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar motie VOD 20 'Actief informeren Noord-Hollanders over invloed op windturbinebeleid' van Forum voor Democratie en de PVV.

3060

Gedeputeerde **STIGTER**: Deze motie wordt ontraden. Het is primair aan gemeenten om hun inwoners mee te nemen in het proces. Dat is maatwerk. Informatie verschaffen op allerlei manieren hangt echt af van de gemeenten. Het is een gezamenlijk zoekproces van Provincie, gemeenten, waterschappen en maatschappelijke actoren naar nieuwe plekken. De gemeente is de eerste overheid om met haar burgers hierover van gedachte te wisselen. Inmiddels zitten we in de fase van zoekgebieden. Die zullen de komende tijd worden geconcretiseerd. In dat kader wordt ook uitgewerkt hoe de inwoners worden betrokken bij de concretisering van die zoekgebieden. Dat is de meest passende postbus om aan te geven wanneer de rol van burgers in het proces naar voren komt en wat die rol is. Om die reden vind ik het niet gepast om die rol naar de Provincie te halen.

3065

3070

De **VOORZITTER**: U wordt tevens gevraagd om te reageren op motie 21 'Visualiseren gevolgen energietransitie', ingediend door FvD, JA21 en de PVV.

3075

Gedeputeerde **STIGTER**: Visualisatie kan een belangrijk hulpmiddel zijn in het RES-proces, zeker als dat vanuit een neutrale manier wordt neergezet. Dat is ook onderkend. Zowel vanuit het nationaal programma van de RES als de gezamenlijke RES-organisatie wordt dit gefaciliteerd. Vanuit het lopende traject en het bod dat er ligt, vind ik het ongepast om dit als Provincie naar ons toe te halen. Dat is de reden dat ik deze motie nu zou willen ontraden.

3080

De **VOORZITTER**: Ook ten aanzien van motie 22 'Wind en geluidsschermen benutten voor zonnepanelen', ingediend door 50PLUS/PvdO wordt u om een reactie gevraagd.

3085

Gedeputeerde **STIGTER**: Deze motie ontraad ik eveneens. Niet omdat het college het een slecht idee vindt om geluidsschermen hiervoor te benutten. We zijn dat concreet aan het doen. De motie wordt ontraden omdat hierin gesuggereerd wordt om de andere opties niet te doen. Dat kunnen we ons gezien de omvang van de opgave niet veroorloven. Het zal en/en moeten zijn, inclusief de geluidsschermen, maar ook de andere opties.

3090

De **VOORZITTER**: Motie 23 is ook ingediend door 50PLUS/PvdO met als titel 'Noord-Holland windmolenvrij, iedereen een zonnepaneel erbij'

Gedeputeerde **STIGTER**: De titel spreekt in zekere zin wel aan, maar tegelijkertijd moet ik deze motie echt ontraden. Op hier is aan de orde dat we op allerlei manieren zonnepanelen zullen gaan stimuleren. Ook als onderdeel van motie 42 is het nadrukkelijk in beeld om dat te gaan doen. Het zal ook een bijdrage leveren aan de energietransitie, maar dat alleen zal niet voldoende

3095 zijn. Het zal en/en moeten zijn. Dat betekent dat we naast zonnepanelen op de daken ook andere opties overeind moeten houden. Daarmee kan ik deze motie niet omarmen.

De **VOORZITTER**: De laatste motie VOD is motie 24, ingediend door fractie DENK en JA21, met als titel 'Draagvlak over plaats van windturbines in de buurgemeenten'

3100

Gedeputeerde **STIGTER**: Ik kijk neutraal naar deze motie. Het dictum van deze motie roept op om gemeenten aan te spreken op intergemeentelijke afstemming. Dat omarm ik volledig. Het dictum omarm ik volledig. Het is al bestaande praktijk. In de overwegingen van deze motie worden kwalificaties aangegeven over hoe het proces is gelopen rondom draagvlakonderzoek in onder
3105 andere Amsterdam. Er wordt ook aangegeven dat er ook aan draagvlakonderzoek gedaan zou moeten worden. Die kwalificaties deel ik niet. Als ik de motie puur beschouw op het dictum en dat is uiteindelijk leidend, dan geef ik het oordeel aan Provinciale Staten om dit over te nemen en sta ik daar neutraal in.

3110 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ik wil de moties 22 en 23 aanpassen. Het is niet dat we alleen maar windmolens of alleen maar zonnepanelen willen. We willen dat er een bijdrage is aan de RES. De motie 'Zonnepanelen' is raadsbreed aangenomen in Amsterdam, met hetzelfde dictum. Misschien dat ik de gedeputeerde kan overtuigen dat als ik dat aanpas, zodat hij er dan mee akkoord kan gaan.

3115

De **VOORZITTER**: We zijn hier natuurlijk in de Provinciale Staten van Noord-Holland en niet in de gemeenteraad van Amsterdam. Aangezien Gedeputeerde Staten al hebben gereageerd op de door u ingediende moties, kunnen de moties niet meer worden aangepast. De moties zoals die nu voorliggen moeten in stemming worden gebracht, tenzij u besluit om ze in trekken.

3120

Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Ik trek de moties VOD 22 en 23 in. In de volgende Statenvergadering dien ik ze opnieuw in met een ander dictum.

DE **VOORZITTER**: De moties VOD 22 en 23 zijn ingetrokken.

3125 Voordat ik overga tot peiling van de stemmen van de overgebleven moties Vreemd aan de Orde van de Dag schors ik de vergadering.

[Schorsing 18.27 tot 18.35 uur]

3130 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Dan ga ik over tot het peilen van de stemming over de moties Vreemd aan de Orde van Dag. Er zijn twee moties ingetrokken. We hebben motie 19, motie 20, motie 21 en motie 24.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Motie 19: Daar zijn we tegen. Motie 20: Daar zijn we ook tegen. Motie
3135 21: Daar zijn we ook tegen. Motie 24: Stemverklaring: We vinden het ontzettend belangrijk dat gemeenten er samen in een goede verstandhouding uit komen. Deze motie heeft, wat ons

betreft, een dusdanig hoog paternalistisch gehalte dat wij hier niet mee kunnen instemmen. Dus wij zijn tegen.

3140 Mevrouw **STRENS** (D66): Motie 19: Daar zijn wij tegen. Motie 20: Ook tegen. Motie 21: Tegen. Motie 24: Tegen, maar graag met een korte stemverklaring. Hoewel we het doel van een goede afstemming tussen buurgemeenten natuurlijk ondersteunen, zullen wij tegen stemmen, omdat we ons niet kunnen vinden in een aantal overwegingen en constatering, die zijn genoemd in de
3145 concept RES.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Motie 19: Daar zou ik graag een stemverklaring willen afleggen. Inhoudelijk zijn wij het eens met de PvdD. Zoals GroenLinks altijd benadrukt, vinden we dat we moeten bouwen in een gezonde omgeving. Zoals GS aangeven is deze motie niet de manier om
3150 dat te bereiken. Daarom steunen we de motie niet. Motie 20: Zullen we ook niet steunen. Motie 21: Ook niet. Motie 24: Ook niet.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Motie 19: Tegen. Motie 20: Tegen. Motie 21: Tegen. Motie 24: Stemverklaring: Wij zijn het niet eens met alle dingen die er staan in de overwegingen, maar we
3155 stemmen hier wel voor, omdat wij het erg belangrijk vinden dat er een goede afstemming is tussen de verschillende buurgemeenten en dat er significante zorgen zijn. Dus wij stemmen voor deze motie.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Motie 19: Daar zijn wij tegen. Motie 20: Voor motie 20, 21 en 24 geldt dat het wellicht wat lastig is, ook op dit moment. Er is weinig discussie over geweest. Het was
3160 mooi geweest als we bij het debat in de commissie en ook hopelijk in de Staten rondom de RES, of iets anders, al deze moties een keer langs zouden hebben gehad. Dat is niet zo. We beoordelen ze wel op inhoud, dus sommige tegen en sommige voor. Motie 20 in ieder geval tegen.

3165 Motie 21: Het is belangrijk dat inwoners weten wat er op hen afkomt. Daar kan visualisatie bij helpen. Daar zijn best nog wel wat slagen te maken. Dus motie 21 voor. Motie 24: Voor motie 24 sluit ik me aan bij de stemverklaring van de heer Van der Maas. We zijn het niet eens met alle overwegen, maar we steunen wel het dictum. Afstemming met buurgemeenten is belangrijk en daarom zijn wij voor deze motie.

3170 De heer **SMALING** (SP): Motie 19: Daar zijn wij voor. Motie 20: Stemverklaring: Net als de heer Heijnen zei, zijn de drie moties verwant aan elkaar. We beoordelen ze ook op inhoud. Dan vinden we motie 20 wat onhandig gesteld. Daar kunnen we niet mee instemmen.

3175 Motie 21: Die zullen we wel steunen. Daar zien we het nut van in. Motie 24: Die steunen we van harte.

De heer **DEEN** (PVV): Motie 19: Tegen. Motie 20: Voor. Motie 21: Voor. Motie 24: Voor.

De heer **DEKKER** (FvD): Motie 19: Daar zijn wij tegen. Motie 20: Daar heb ik een stemverklaring.
3180 De RES is provinciaal beleid. De provincie zou burgers over het agendapunt moeten informeren, vinden wij, specifiek over hoe zij invloed kunnen uitoefenen. We vinden het erg ongelukkig dat GS alle mogelijkheden wegwuiven om Noord-Hollanders eerlijk te informeren. We roepen onze collega's op om hun controlerende taak te nemen in PS en er alles aan te doen om inwoners actief te informeren. We zijn natuurlijk voor motie 20.
3185 Motie 21: Voor. Motie 24: Voor.

De heer **ZOON** (PvdD): Motie 19: Voor. Motie 20: Tegen. Motie 21: Stemverklaring: Naast wat overwegingen erin vinden we het dictum best interessant, maar de motie is op dit moment te vroeg. Toch zouden we in de toekomst best voor kunnen zijn, maar nu zijn we tegen motie 21.
3190 Motie 24: Voor

De heer **KOYUNCU** (DENK): Motie 19: Voor. Motie 20: Voor. Motie 21: Voor. Motie 24: Voor.

De heer **JENSEN** (JA21): Motie 19: Tegen. Motie 20: Stemverklaring: Hoewel we denken dat deze
3195 motie niet helemaal in de juiste vorm wordt ingediend, ondersteunen we de gedachte die erachter zit. We stemmen voor. Motie 21: Voor. Motie 24: Voor.

De heer **KLEIN** (CU): Motie 19: Tegen. Motie 20: Tegen. Motie 21: Tegen. Motie 24: Met een stemverklaring. We zijn het oneens met de meeste overwegingen, maar omdat we inderdaad
3200 alleen het dictum vaststellen zullen wij voor stemmen. Want daar zijn we het wel mee eens.

De heer **BALJEU** (Fractie Baljeu): Motie 19: Daar zijn wij tegen. Motie 20: Voor. Motie 21: Voor.
Motie 24: Voor.

3205 Mevrouw **VAN SOEST** (50PLUS/PvdO): Motie 19: Tegen. Motie 20: Voor. Motie 21: Voor. Motie 24: Voor.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we de uitslagen optellen.

3210 Motie VOD 19 is met 45 stemmen tegen en 7 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: PvdD, SP en DENK.

Motie VOD 20 is met 41 stemmen tegen en 11 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: JA21, FvD, PVV, 50PLUS/PvdO, DENK en Fractie Baljeu.
3215

Motie VOD 21 is met 34 stemmen tegen en 18 stemmen voor verworpen. Voor hebben gestemd: JA21, CDA, FvD, PVV, SP, 50PLUS/PvdO. DENK en Fractie Baljeu.

3220 Motie VOD 24 is met 31 stemmen voor en 21 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: GL, D66 en de PvdA.

16. Sluiting

3225 De **VOORZITTER**: We zijn bij agendapunt 16 aangekomen. Voordat ik overga tot sluiting nog iets van de orde.

Op 10 maart wordt de briefstemming bij u per koerier bij u thuisgebracht, of in de brievenbus gedaan. Als het goed is heeft u online een ophaalafpraak gemaakt. Als u daarbij problemen ondervindt, dan kunt u contact opnemen met de griffie.

3230 Op 12 april 2021 om 13:00 uur vindt de volgende Provinciale Statenvergadering plaats. Ik hoop u daar weer gezond te zien. Voor degenen die op dit moment in quarantaine thuiszitten, beterschap.

Ik dank u voor uw aandacht en sluit de vergadering.

3235

Sluiting om 18:45 uur.